

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

MAGISTERSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2015 - 2017

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Tomáš Červenka

**Zneužívání příjezdového cestovního ruchu Vietnamci
do České republiky**

Praha 2017

Vedoucí diplomové práce:

JUDr. PhDr. René Petráš, Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

MASTER COMBINED (PART TIME) STUDIES

2015 - 2017

DIPLOMA THESIS

Tomáš Červenka

**The incoming tourism to the Czech Republic misused
by the Vietnamese**

Prague 2017

The Diploma Thesis Work Supervisor:

JUDr. PhDr. René Petráš, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 1. února 2017

Jméno autora

Poděkování

Chtěl bych poděkovat vedoucímu práce JUDr. PhDr. René Petrášovi, Ph.D. za cenné podněty, připomínky a čas, který mi během psaní diplomové práce poskytl.

Anotace

Diplomová práce se věnuje problematice zneužívání příjezdového cestovního ruchu Vietnamci. Teoretická část, vycházející z dostupné literatury a odborných zdrojů poukazuje na pojmy úzce související s tématem jako je incomingový cestovní ruch, legislativní úprava pobytu cizinců na území ČR, přibližuje fenomény kriminálních aktivit občanů Vietnamu na území ČR jako například zneužívání účelu sloučení rodiny, účelu zaměstnávání, zneužívání cestovních dokladů nebo výrobu a distribuci omamných a psychotropních látek. Rovněž se zabývá historickým vývojem migrace tohoto etnika a přibližuje specifika vietnamské kultury. V praktické části využívá empirického šetření mezi dvěma skupinami respondentů – cestujícími vietnamské národnosti a policisty cizinecké policie ČR. Dále s využitím metod kvalitativního výzkumu poskytuje hlubší pohled na problematiku ilegální migrace Vietnamců do České republiky. Rozborem zaprotokolovaných rozhovorů s Vietnamci, kteří se na území ČR vyskytli nelegálně, poukazuje na možné příčiny a způsoby zneužívání incomingového cestovního ruchu při vstupu na území ČR.

Klíčová slova

cestovní doklady, cestovní kancelář, cestovní ruch, cizinec, etnikum, incoming, integrace, kriminální aktivity, kultura, migrace, pracovní agentury, Vietnamci,

Annotation

The diploma thesis is focused on the misusing of incoming tourism by Vietnamese citizens. The theoretical part uses specific literature and professional sources to present the incoming tourism, legislative frame concerning the legal stay of foreigners on the territory of the Czech Republic. It points to the phenomena of illegal criminal activities of the Vietnamese like the misusing of visa purpose, misusing of the purpose of employment, misusing of travel documents, dealing in drugs and other criminal activities. It also deals with the historical aspects of migration of this ethnic and shows the specifics of Vietnamese culture. The practical part of this diploma thesis uses empirical research among alien policemen and uses data concerning Vietnamese illegal migration by entering the Czech Republic.

Key words

crime, ethnic group, foreigner, incoming, integration, illegal migration, job agencies, migration, Vietnamese, travel agencies, travel business, travel documents

OBSAH

ÚVOD	9
1 CESTOVNÍ RUCH	11
1.1 Definice cestovního ruchu a souvisejících pojmů	11
2 MIGRACE.....	16
2.1 Nelegální migrace.....	16
2.2 Faktory ovlivňující migraci.....	20
3 HISTORIE MIGRACE OBČANŮ VIETNAMU DO ČESKOSLOVENSKÉ, RESP. ČESKÉ REPUBLIKY	22
3.1 Vietnamská migrace do bývalé Československé republiky před rokem 1989	22
3.2 50. léta.....	23
3.3 70. – 80. léta	24
3.4 90. léta.....	27
3.5 Vývoj migrace po roce 2000	29
4 ETNOGRAFIE VIETNAMSKÉ MINORITY V ČR	30
4.1 Základní geografické informace.....	30
4.2 Národnosti.....	31
4.3 Hospodářství.....	31
4.4 Náboženství a tradiční svátky.....	32
5 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA POBYTU CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČR DLE ZÁK. Č. 326/1999 SB. V POSLEDNÍM PLATNÉM ZNĚNÍ, NÁLEŽITOSTI PRO VSTUP NA ÚZEMÍ ČR.....	34
6 ZPŮSOBY ZNEUŽÍVÁNÍ INCOMINGOVÉHO CR	42
6.1 Právní úprava.....	42
6.2 Typy zneužívání cestovních dokladů	49
7 PRACOVNĚ – CESTOVNÍ AGENTURY A JEJICH ČINNOST	67
7.1 Služby cestovního ruchu.....	67
7.2 Pracovně – cestovní agentury na území Vietnamu.....	68
7.3 Cesta z Vietnamu	71
7.4 Pracovně – cestovní agentury na území ČR	73
8 SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÉ JEVY NEZAMĚSTNANÝCH AGENTURNÍCH PRACOVNÍKŮ A NÁSLEDNÉ ČLENĚNÍ KRIMINÁLNÍCH AKTIVIT OBČANŮ VNM NA ÚZEMÍ ČR.....	81
8.1 Fenomény trestné činnosti občanů Vietnamu z pohledu trestního řízení... 84	84
8.2 Drogová scéna	88
Praktická část	92
9 SBĚR DAT	92

9.1 Metodologie výzkumu	92
9.2 Výběr vzorku a analýza dat	93
9.3 Vyhodnocení výzkumného šetření – analýza dotazníku	94
9.4 Potvrzení hypotéz	100
ZÁVĚR	108
SEZNAM ZKRATEK	112
SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ a TABULEK.....	113
SEZNAM PŘÍLOH.....	114

ÚVOD

Vietnamská menšina tvoří v České republice významnou a specifickou skupinu novodobých migrantů. Již více jak deset let tvoří po Slovácích a Ukrajincích třetí největší jinoetnickou populaci v České republice. Skrze média k nám o této menšině proniká obraz, který je velice často spojován s nezákonným chováním a jednáním. Tento obraz ale není kompaktní. Velice málo je prezentována vietnamská kultura, hodnoty a školní úspěchy vietnamských dětí. Proč si vůbec tito lidé vybírají Českou republiku za svou cílovou destinaci a co od pobytu na území republiky očekávají? Kořeny migrace Vietnamců do České republiky mají dlouhou historii, která sahá až do padesátých let minulého století. Pochopení historických aspektů migrace nám pomůže lépe pochopit současnou situaci, která se od původní diametrálně liší.

Pro obyčejného Vietnamce není život v České republice zcela jednoduchou záležitostí, existuje zde výrazná jazyková bariéra, obtížná je i komunikace s orgány státní správy. I přes tato negativa se Česká republika jeví jako „Země snů“¹, kde se všem příchozím bude dařit dobře a splní si své životní sny.

Téma diplomové práce „Zneužívání příjezdového cestovního ruchu Vietnamci do České republiky“ si autor zvolil, protože je mu velice blízké. Jako zaměstnanec státní správy na úseku analýzy rizik v rámci Ředitelství služby cizinecké policie statisticky sbírá a vyhodnocuje data týkající se nelegální migrace na území České republiky. Ilegální migrace má velice dlouhou historii, nicméně do širšího podvědomí veřejnosti se dostala až v posledním roce s vypuknutím tzv. „Migrační krize“. Migrační krizi je potřeba chápat z několika aspektů a to především z aspektu humanitárního a bezpečnostního.

Jeden ze znaků úspěšné migrační politiky země představuje míra integrace cizinců do společnosti. Na druhou stranu je nutné konstatovat, že s legální migrací jsou spojena určitá potencionální bezpečnostní rizika, protože v některých případech může dojít k propojení s nelegální migrací. V posledních letech je velmi obtížné striktně oddělovat oblast legální a nelegální migrace, a to zejména kvůli využívání mnoha

¹ RYŠAVÝ, M., *Země snů*, MILD production, 2009, film, který dokumentuje cesty vietnamských občanů do ČR, dostupný z <<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10213388119-zeme-snu/>> [10.9.2016]

způsobů, jak pobyt na území učinit legálním (účelové získání víza, vstup do azylové procedury, skutečné nebo předstírané podnikání, výkon zaměstnání, studium, účelové vytváření rodinných vazeb s občany cílových zemí, apod.). Následkem nelegální migrace a s tím spojených činností může být ohrožení vnitřní stability společnosti a bezpečnostní situace ve státě. Nelegální migrace mimo jiné nepřímo ovlivňuje vztah veřejnosti k integraci dlouhodobě a legálně usídlených cizinců. Souvisí s přeshraniční trestnou činností, organizovanou převaděčskou kriminalitou, obchodem s lidmi, může být napojena i na mezinárodní terorismus. Nelegální migrace a s ní související nelegální zaměstnávání má rovněž vliv na ekonomickou stabilitu a nepřímo i na vztah veřejnosti k integraci cizinců v ČR. Cizinci, kteří se v ČR zdržují nelegálně, se v některých případech dopouštějí trestné činnosti nebo se sami stávají oběťmi zločinu.

V teoretické části diplomové práce se autor zaměří na přiblížení historického vývoje migrace tohoto etnika do ČR a bývalého Československa se zaměřením na aktuální právní náležitosti vstupu na území ČR, poukáže na způsob zneužívání padělaných a pozměněných cestovních dokladů a víz, kdy cílem po příjezdu do ČR je participace na pracovním trhu ČR pomocí cestovně - pracovních agentur převážně ve vlastnictví Vietnamců. Dále přiblíží vietnamskou komunitu a souvislosti s její integrací v ČR, zmíní sociálně patologické jevy a členění kriminálních aktivit. Právní oporu bude tato diplomová práce čerpat převážně ze zákona č. 326/1999 Sb. v posledním znění o pobytu cizinců na území ČR, doporučení a závazné metodické pokyny MVČR.

V praktické části bude využito materiálů zpracovaných skupinou analýzy rizik Ředitelství cizinecké policie ČR, inspektorátu cizinecké policie na mezinárodním letišti Václava Havla v Praze. Autor dále seznámí čtenáře s odborným vyjádřením ve smyslu §105, odst. 5, TŘ - technické zkoumání dokladů a písemností k posouzení pravosti cestovního dokladu. Empirické šetření bude provedeno dotazníkovým průzkumem v jedné skupině respondentů: policisté cizinecké policie ČR. Rozborem zaprotokolovaných výpovědí Vietnamců, kteří se na území ČR vyskytli nelegálně, bude poukázáno na možné příčiny a způsoby zneužívání incomingového cestovního ruchu při vstupu na území ČR. Tato diplomová práce svým rozsahem zcela jistě převyší požadovanou normu, nicméně při bližším posouzení vhodnosti /nevhodnosti jednotlivých kapitol, autor s ohledem na charakter problematiky dospěl k závěru, že vynechání některé z kapitol by zásadně změnilo vnímání celé problematiky.

TEORETICKÁ ČÁST

1 CESTOVNÍ RUCH

1.1 Definice cestovního ruchu a souvisejících pojmů

Tato podkapitola slouží k definování cestovního ruchu a s ním souvisejících pojmů, vyskytující se v této práci.

Cestovní ruch (dále jen CR) neboli turismus (z anglického výrazu tourism) je v dnešní době právem často označovaný přímo za vlastní průmysl a neexistuje pro něj jednotně přijímaná a závazná definice. Každý autor, působící v oblasti cestovního ruchu, si vytváří svou vlastní definici. Jednu z definic nám nabízí Výkladový slovník cestovního ruchu od Paskové a Zelenky. Ti definují CR jako *„komplexní společenský jev jako souhrn aktivit účastníků cestovního ruchu, souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně správních aktivit (politika CR, propagace CR, regulace CR, mezinárodní spolupráce apod.) a reakce místní komunity a ekosystémů na uvedené aktivity.“*²

Jinou definici nabízí Světová organizace cestovního ruchu (UNWTO), která v roce 1991 v kanadské Ottawě definovala CR jako: *„činnost osoby, cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí (mimo místo bydliště) a to na dobu kratší než je stanovena, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě“*³ (Stanovená doba je u mezinárodního CR do 1 roku a u domácího CR do 6 měsíců.)

Cestovní ruch tvoří nesmírně rozsáhlý komplex činností a podílí se na něm celá řada subjektů. Hlavním cílem tohoto oboru je umožnit, organizovat a zpříjemnit občanům cestování, ať již za účelem rekreace nebo poznávání. Hlavním subjektem je v cestovním ruchu cestující občan. K zajištění jeho přání a potřeb se postupem času vytvořila celá široká škála profesí a profesionálních podnikatelských subjektů. Široký

² PÁSKOVA, M., ZELENKA, J.: *Výkladový slovník cestovního ruchu*, (2006), s. 45

³ MALÁ, V. a kolektiv. *Základy cestovního ruchu*, (2002), s. 10

záběr tohoto oboru tak ve svých ekonomických souvislostech přináší značný multiplikační efekt, srovnatelný s jinými významnými ekonomickými obory. Cestovní ruch je širokospektrálním odvětvím, které zahrnuje dopravu, ubytování, stravování, služby cestovních kanceláří a agentur, průvodcovské služby, turistické informační systémy a další infrastrukturu či další služby cestovního ruchu.

Cestovní ruch funguje rovněž jako ukazatel životní úrovně obyvatelstva, kdy s rostoucí ekonomickou úrovní obyvatelstva významně roste možnost cestování. Cestovní ruch musíme vnímat jako součást světové ekonomiky, kdy se významně podílí na světovém hospodářství. Některé státy jsou na příjmech z cestovního ruchu doslova závislé a pro obyvatele tvoří cestovní ruch hlavní zdroj příjmů. Odvětví cestovního ruchu patří mezi nejvýznamnější součásti nejen národních ekonomik, ale i světového trhu. “Cestovní ruch je důležitou aktivitou v mnoha velkých zemích a přispívá cca 5-10 % národnímu HDP. Avšak v některých menších zemích a zvláště v několika malých ostrovních státech v oblasti Karibiku, rovníkového Pacifiku a Indického oceánu cestovní ruch vytváří až 20-25 % HDP. V Egyptě se přínos cestovního ruchu na HDP odhaduje až na 40%.”⁴

Ve 20. století se CR stal běžnou součástí životního stylu mnoha lidí, zejména ve vyspělých zemích. Rozvoj cestovního ruchu nutně vyžaduje splnění tří elementárních podmínek – zachování bezpečnosti v dané destinaci, vytvoření dostatečného fondu volného času a zajištění přiměřeného disponibilního důchodu obyvatelstva. Podíl obyvatelstva, participujícím na cestovním ruchu patří k relevantním měřítkům životní úrovně dané země. Rozvoj cestovního ruchu je podporován řadou faktorů. Ty souvisejí s růstem počtu obyvatelstva naší planety, zlepšováním jejich zdravotního stavu a zvyšováním vzdělanosti. Díky širší informovanosti a postupnému překonávání jazykových bariér dochází k touze po poznání nových míst, kultur a zážitků. Podnětem pro rozvoj cestovního ruchu je i postupující globalizace, spojená se soustředěním lidí do velkých aglomerací, rozšiřováním moderních informačních technologií, které umožňují bezproblémovou a promptní komunikaci a hlavně rychlé a relativně pohodlné překonání vzdáleností. V hierarchii potřeb člověka se cestovní ruch postupně přesouvá z

⁴ World Travel & Tourism Council: Travel & Tourism Economic Impact: Executive Summary 2009 [online].2009, s. 3. Dostupné na WWW<http://www.wttc.org/bin/pdf/original_pdf_file/exec_summary_2009.pdf>

potřeb luxusních a zbytných do potřeb zcela běžných, které jsou nedílnou součástí jeho harmonického života.

Odborná literatura udává celou řadu členění cestovního ruchu podle forem a druhů cestovního ruchu. Motiv účasti na cestovním ruchu definuje formu cestovního ruchu. Detailnější určení vlastního průběhu cestovního ruchu pak udává jeho druhové určení, které zachycuje jeho průběh a vlastní realizaci v závislosti na ekonomických, sociálních, geografických či jiných podmínkách, s přihlédnutím k výsledným efektům a účinkům.

Vzhledem k nejednotnosti výkladu různých autorů, vycházím z typologie cestovního ruchu podle Malé, která vymezuje následující kritéria pro určení typu cestovního ruchu:⁵

„převažující motivace účasti na cestovním ruchu

- *místo realizace*
- *vztah k platební bilanci státu*
- *délka pobytu*
- *způsob zabezpečení cesty a pobytu*
- *počet účastníků*
- *způsob financování*
- *věk účastníků*
- *převažující prostředí pobytu*
- *ostatní kritéria.*“

„Typy cestovního ruchu podle převažující motivace účasti na cestovním ruchu“⁶

- *„rekreační cestovní ruch*
- *kulturně-poznávací cestovní ruch*
- *cestovní ruch s náboženskou orientací*
- *cestovní ruch se vzdělávacími motivy*

⁵ MALÁ V.: „Typologie cestovního ruchu“, in INDROVÁ J. a kol.: *Cestovní ruch (základy)*, (2007), s. 17-18

⁶ MALÁ V.: „Typologie cestovního ruchu“, in INDROVÁ J. a kol.: *Cestovní ruch (základy)*, (2007), s. 18-28

- *cestovní ruch se společenskými motivy*
- *zdravotně-orientovaný cestovní ruch*
- *sportovně orientovaný cestovní ruch*
- *cestovní ruch orientovaný na poznávání přírodního prostředí*
- *cestovní ruch s dobrodružnými motivy*
- *cestovní ruch s profesními motivy*
- *cestovní ruch specificky orientovaný.*

Cestovní ruch dle místa realizace

- *domácí cestovní ruch*
- *zahraniční cestovní ruch.*

Cestovní ruch dle délky pobytu

- *krátkodobý*
- *dlouhodobý.*

Členění cestovního ruchu podle způsobu zabezpečení cesty a pobytu

- *organizovaný*
- *neorganizovaný.*

Členění cestovního ruchu dle vztahu k platební bilanci státu

- *zahraniční cestovní ruch aktivní*
- *zahraniční cestovní ruch pasivní. “*

Podle směřování návštěvníků z hlediska dané země se dělí na *výjezdový CR a příjezdový CR.*⁷ Příjezdový cestovní ruch je *„cestovní ruch do dané země realizovaný obyvateli jiných zemí, jednodenními návštěvníky i turisty.“*⁸ Výjezdový cestovní ruch je *„cestovní ruch obyvatel dané země realizovaný cestou do jiných zemí.“*⁹

⁷ PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J.: Výkladový slovník cestovního ruchu. (2002), s.327

⁸ Ibid, s. 234

⁹ Ibid, s. 319

Pro účely této práce se budu zabývat převážně příjezdovým cestovním ruchem, který zahrnuje návštěvu a pobyt nerezidentů na území České republiky. Spotřeba v příjezdovém cestovním ruchu je chápána jako celkový objem prostředků vydaných na cestovní ruch nerezidenty plynoucích do navštívené země. To znamená, že započítávána je i ta část výdajů, které jsou zaplacené mimo území České republiky (v zemi nerezidenta¹⁰), ale formou různých plateb do České republiky směřují (např. platby za ubytování v rámci zájezdu).

Veškeré členění cestovního ruchu, které je dostupné v doposud uvedené odborné literatuře, vychází z předpokladu, že se jedná o legální aktivitu. Je prakticky zcela nemožné toto samé členění uplatnit, pokud budeme hovořit o nelegálním cestovním ruchu, de facto v odborné literatuře ani nenajdeme pojem jako „nelegální cestovní ruch“. V praxi zavedený pojem nelegální nebo ilegální migrace¹¹ (některé prameny uvádějí i pojem „*neregulérní migrace*“)¹² je svým způsobem specifikum, které dle typologie využívá kombinaci klasického členění, kdy některý z prvků (motiv, způsob dopravy, prokázání identity) je nezákonný. Je tedy možné hovořit o zneužívání některého z typů cestovního ruchu s zcela jiným záměrem. Nelegální migrace se formou šedé a černé ekonomiky podílí na celkové ekonomice závratnými čísly.¹³

¹⁰ Rezident (domácí návštěvník), jehož rezidentská země je stejná jako navštívená země; může to být občan sledované země i cizí státní příslušníci žijící ve sledované zemi.

¹¹ Jandourek v Sociologickém slovníku vymezuje migraci jako pohyb osob, skupin nebo větších celků obyvatel v geografickém a sociálním prostoru spojený s přechodnou nebo trvalou změnou místa pobytu. JANDOUREK, J. *Sociologický slovník*, (2001), s. 159

¹² POLANSKÁ J., KADLECOVÁ M. (ed.) *Neregulérní pobyt cizinců v ČR: Problémy a jejich řešení*, (2008), s. 6

¹³ Dle informací mezinárodní policejní agentury EUROPOL (Daily monitoring report No. 100) bylo více jak 90 % migrantů převedeno do EU/Schengenu za pomoci kriminálních organizací, u kterých byl v roce 2015 obrat mezi 3 až 6 miliard euro. (jedná se o kvalifikovaný odhad, je zcela nemožné určit přesná čísla).

2 MIGRACE

Lidé migrují odpradávná. Migrace představuje pohyb osob – jednotlivců nebo skupin v geografickém a sociálním prostředí. Tento pohyb je spojený s dočasnou nebo trvalou změnou pobytu. Pro porozumění vietnamské mentality je potřeba si uvědomit, že pro drtivou většinu Vietnamců se migrace vždy pojila pouze s dočasnou, přechodnou dobou pobytu, která vlivem okolností nabyla charakter trvalý. Z toho také pramení izolovanost a ne příliš velká ochota splynutí s majoritním obyvatelstvem.

Migraci můžeme rozčlenit do několika kategorií dle těchto kritérií:

- Podle počtu migrujících na individuální a skupinovou
- Podle míry dobrovolnosti na dobrovolnou a nedobrovolnou
- Podle směru pohybu na imigraci¹⁴ a emigraci¹⁵

V případě Vietnamců, žijících na území České republiky se až na výjimečné případy jednalo vždy o migraci dobrovolnou. Vietnamci opouštěli svou zemi, z ní tedy z našeho pohledu, emigrovali. Imigrace znamená opak emigrace. Pro účely této práce nebudu detailněji rozebírat legální migraci. Zneužívání „*Incomingu*“ neboli příjezdového cestovního ruchu chápeme jako proces, který vykazuje v určité části svého průběhu jak prvky legální, tak i nelegální. Nelegálních prvků zpravidla převyšují, proto se v další části práce zaměřím na migraci nelegální.

2.1 Nelegální migrace

S legální migrací jsou spojena určitá potencionální bezpečnostní rizika, protože v některých případech může dojít k propojení s nelegální migrací. V posledních letech

¹⁴ **Imigrace** neboli přistěhovalectví je proces, při němž se na území státu usazují obyvatelé přicházející ze zahraničí. Konají tak z ekonomických, politických či náboženských důvodů.
Zdroj: <http://cs.wikipedia.org/wiki/P%C5%99ist%C4%9Bhovalectv%C3%AD>

¹⁵ **Emigrace** je opuštění země původu a přestěhování do jiné země.
Zdroj: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Emigrace>

je velmi obtížné striktně oddělovat oblast legální a nelegální migrace, a to zejména kvůli využívání mnoha způsobů, jak pobyt na území učinit legálním. Následkem nelegální migrace a s tím spojených činností může být ohrožení vnitřní stability společnosti a bezpečnostní situace ve státě. Nelegální migrace mimo jiné nepřímo ovlivňuje vztah veřejnosti k integraci dlouhodobě a legálně usídlených cizinců. Souvisí s přeshraniční trestnou činností, organizovanou převaděčskou kriminalitou, obchodem s lidmi, může být napojena i na mezinárodní terorismus. Nelegální migrace a s ní související nelegální zaměstnávání má rovněž vliv na ekonomickou stabilitu a nepřímo i na vztah veřejnosti k integraci cizinců v ČR.

Zmírnění dopadů nelegální migrace je vládou ČR řazeno mezi důležité strategické zájmy ČR a boj proti ní je pokládán za jednu z priorit bezpečnostní politiky v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti. Česká republika dlouhodobě činí kroky k omezení všech forem nelegální migrace a s ní spojených nelegálních aktivit, a to jak opatřeními na mezinárodní úrovni, tak opatřeními vnitřními. Statistické údaje a tvrzení uváděná v části materiálu popisující nelegální migraci vychází ze zjištěných a základními útvary Policie ČR hlášených případů dle příslušných aktů řízení MV a PP ČR. Migrační statistiky jsou tak ve srovnání s reálnou skutečností nižší o počet osob, kterým se podařilo nedovoleným způsobem překročit státní hranice ČR bez odhalení policisty z útvarů Policie ČR nebo jinými složkami a orgány ochrany hranic sousedních států, a také o počet cizinců, kteří na území ČR pobývají nelegálně, aniž by byli zjištěni. Počty těchto osob lze jen těžko odhadnout. Od roku 2008 (vstup do schengenského prostoru¹⁶) jsou sledovány dvě základní kategorie nelegální migrace na území České republiky

¹⁶ SCHENGEN - Vaše brána k volnému pohybu v Evropě, Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, (2015), s. 3-4 definuje schengenský prostor následovně: „Schengen, venkovská obec na řece Mosele v jižním Lucembursku nacházející se v místě, kde se stýkají území původních smluvních stran Schengenské dohody (Francie, Německo a států Beneluxu), se stal synonymem zrušení kontrol na vnitřních hranicích a volného pohybu v Evropě. Schengenský prostor vznikal postupně: K jeho zrodu došlo dne 14. června 1985, kdy pět zemí (Belgie, Francie, Německo, Lucembursko a Nizozemsko) podepsalo Schengenskou dohodu. O pět let později byla uzavřena Schengenská úmluva, ve které bylo stanoveno, jak bude v praxi probíhat rušení kontrol na vnitřních hranicích. Rovněž v ní byla stanovena řada nezbytných kompenzačních opatření, jejichž cílem bylo posílení kontrol na vnějších hranicích, stanovení postupů pro udělování jednotných víz, boj proti obchodu s drogami a zřízení společného systému sdílení informací – Schengenského informačního systému (SIS). Proces rušení hraničních kontrol byl v praxi zahájen dne 26. března 1995, kdy sedm zemí (kromě pěti výše uvedených ještě Portugalsko a Španělsko) zrušilo kontroly na svých vnitřních hranicích. Od té doby se schengenský prostor stále rozšiřuje. Jeho součástí jsou nyní Belgie, Česká republika, Dánsko, Německo, Estonsko, Řecko, Španělsko, Francie, Itálie, Lotyšsko, Litva,

1. **Nelegální překročení vnější schengenské hranice ČR¹⁷** – v této kategorii jsou sledovány osoby, které nedovoleně překročily nebo se pokusily o nedovolené překročení vnější schengenské hranice (letišť) České republiky. Pod pojmem osoby rozumíme cizince a občany ČR.
2. **Nelegální pobyt¹⁸** - v této kategorii jsou vykazováni cizinci zjištění na území České republiky, včetně tranzitního prostoru na letištích, kteří porušují zákonem předepsané podmínky pro pobyt cizince. Pod pojmem osoby rozumíme v této kategorii cizince.

Vývoj nelegální migrace po roku 2008, kdy došlo k zásadním změnám v souvislosti se vstupem ČR do schengenského prostoru (27. 12. 2007), ukazoval od roku 2011 postupné narůstání ročních počtů. Mezi jednotlivými roky se v období 2011 – 2014 jednalo o zvýšení v rozmezí 7 až 16 %. Výrazná změna nastala v roce 2015, kdy v porovnání s rokem 2014 je markantní zvýšení o 78 %¹⁹. Tedy v roce 2015 je evidován od roku 2008 dosud nejvyšší roční počet zjištěných nelegálních migrantů.

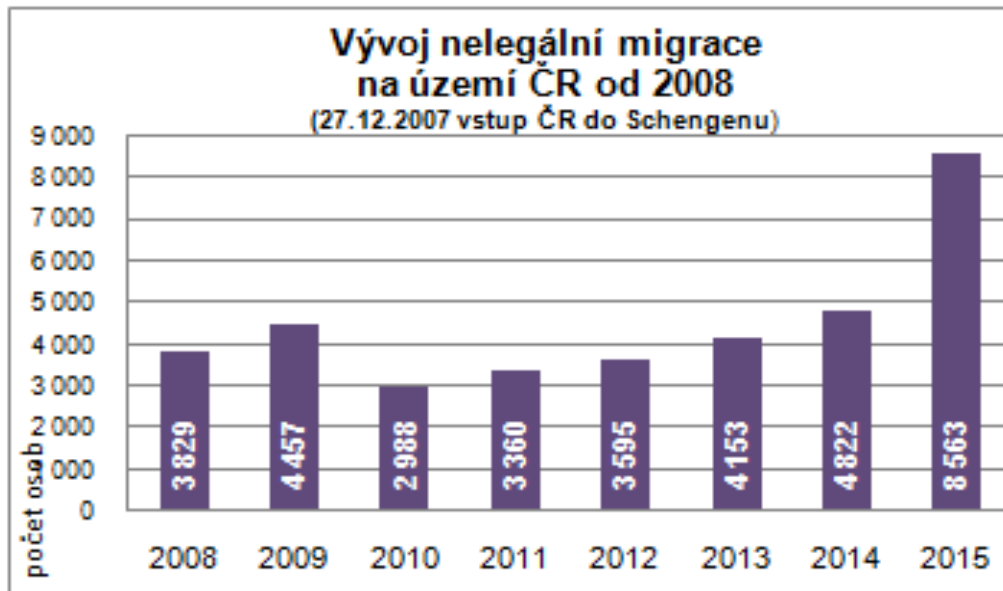
Lucembursko, Maďarsko, Malta, Nizozemsko, Rakousko, Polsko, Portugalsko, Slovinsko, Slovensko, Finsko, Švédsko a čtyři země, které nejsou členskými státy EU – Island, Norsko, Švýcarsko a Lichtenštejnsko. Až se v budoucnu k schengenskému prostoru připojí Bulharsko a Rumunsko, bude jeho součástí celkem 28 evropských zemí. Čtyři další členské státy EU součástí schengenského prostoru nejsou, přesto však uplatňují některá schengenská pravidla. Jedná se o Chorvatsko, Kypr, Irsko a Spojené království. EU všechny země schengenského prostoru pravidelně hodnotí, aby bylo zajištěno, že budou dohodnutá pravidla správně uplatňovat. Zrušení kontrol na vnitřních hranicích má dopad i na další oblasti politiky, například na otázky přeshraniční trestné činnosti a boje proti ní nebo na záležitosti přeshraničního cestování, obchodu a justice. Pravidla schengenského prostoru se tedy netýkají pouze volného pohybu osob, ale i vízové, azylové a policejní, celní a justiční spolupráce.“

¹⁷ Zpracováno podle metodiky SAR - ŘSCP

¹⁸ Zpracováno podle metodiky SAR - ŘSCP

¹⁹ Zdroj: SAR – ŘSCP, 2015

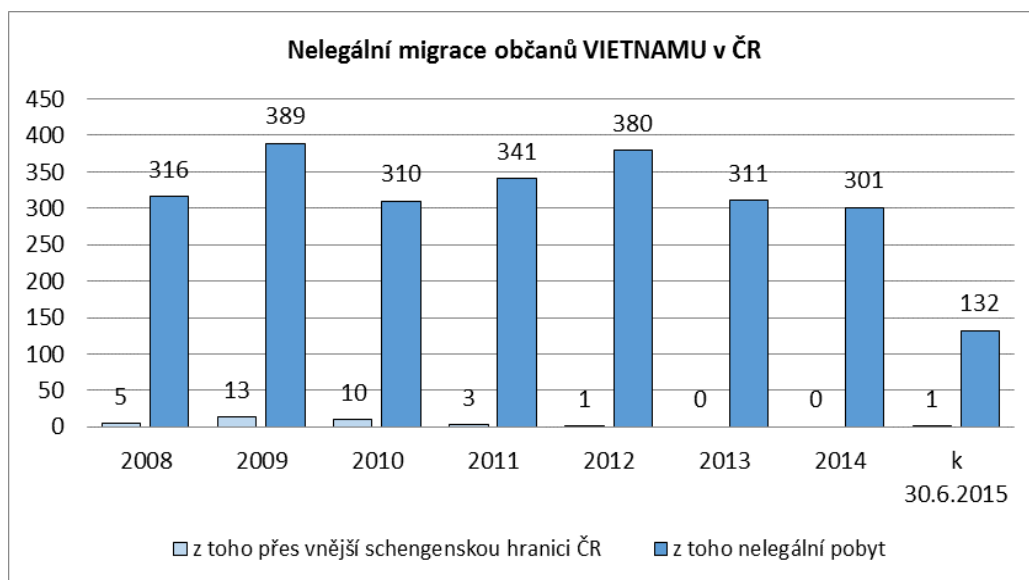
Graf č. 1: Vývoj nelegální migrace na území ČR od 2008

Zdroj: SAR, ŘSCP, 2015

Nelegální migraci občanů Vietnamu zachycuje následující graf.²⁰

Graf č. 2: Nelegální migrace občanů Vietnamu na území ČR

Zdroj: SAR, ŘSCP, 2015

²⁰ Graf začíná záměrně rokem 2008 (změna metodologie sledování nelegální migrace v souvislosti se vstupem ČR do schengenského prostoru.)

V posledních letech se ukazuje, že pro mnohé cizince se Česká republika stává zemí cílovou, ale v souvislosti s celosvětovou migrační vlnou, která začala ke konci roku 2014 a gradovala v roce 2015, bylo území ČR hojně využíváno cizinci jako tranzitní prostor pro nelegální migraci do dalších evropských zemí.

2.2 Faktory ovlivňující migraci

Vlastní migraci můžeme zkoumat z několika pohledů. Na úvod si uvedme základní tři²¹.

1. Sociálně politická situace v dané oblasti (mír, válka, politický převrat, pronásledování z politických nebo náboženských důvodů).
2. Vlastní zvládání migrace na úrovni státních orgánů.
3. Analýza migračních procesů, zkoumání jednotlivých případů, vlastní reflexe migrantů.

První pohled je často uváděn jako tzv. „*push*“ faktor²², (z anglického push – tlačit). Jedná se o veškeré okolnosti, které negativním způsobem „vytlačují“ osobu z místa trvalého pobytu. Kromě již výše zmíněných aspektů jako je nepříznivá politická a bezpečnostní situace, se jedná i o nepříznivou ekonomickou situaci. V takovémto případě hovoříme o tzv. ekonomických migrantech.

Druhý pohled si můžeme definovat jako tzv. „*pull*“²³ faktor, (z anglického pull – táhnout). Jedná se o komplexní pohled na „lákadla“ cílové země migrantů. Neznamená to pouze soubor veškerých státních opatření, jako je například rychlé vyřízení azylové procedury, liberální vízovou politiku nebo štedrý sociální program.

²¹ Zpracováno podle: BROUČEK S. – Aktuální problémy adaptace vietnamského etnika v ČR, (2003), s. 13

²² Termíny *Push* a *Pull* faktor jsou uváděné převážně v zahraniční odborné literatuře (ve své teorii o migraci se faktory *Push* a zaobírá E. G. Ravenstein ve své „push and pull theory“. V druhé polovině 20. století byla tato teorie rozpracována dalšími autory, například C. J. Jansenem a E. S. Leem.). ŘSCP používá tuto terminologii v souladu s metodikou CIRAM (Common Integrated Risk Analysis Model), verze 2,0 implementovanou agenturou Frontex.

²³ Ibid.

Jedná se i o možnost participace na pracovním trhu dané země nebo o silné procentuální zastoupení vlastní národnosti v cílové destinaci. V případě aplikace výše zmíněné teorie na vietnamské migranty v ČR, je bezesporu hlavním „pull“ faktorem zlepšení ekonomické situace. Mezi další faktory bychom zřejmě mohli zařadit také vzdělání dětí a jistě vliv zde již přítomných Vietnamců, a to nejen příbuzných.

Za velmi důležitý považuji poslední uvedený bod, pod kterým si můžeme představit vlastní hodnocení celé migrační procedury migranty, které ne vždy bývá příznivé a diametrálně se liší od původní představy.

Brouček celý migrační proces fázíje a člení na další na čtyři hlavní fáze.²⁴

1. *„Počáteční fázi charakterizuje soubor objektivních příčin, které vypuzují potenciálního migranta ze země dosavadního pobytu, a příčiny, které jej přitahují do prostoru a prostředí druhé země. Zároveň těmito objektivními příčinami je uváděno do pohybu migrantovo subjektivní zdůvodňování odchodu. Subjektivní konstrukce vhodnosti, po případě nutnosti migrovat může vykazovat velkou škálu argumentace od překrývání důvodů s příčinami až po diametrálně rozdílné argumentace či pouhou potřebu člověka změnit místo pobytu.“*
2. *„Následuje transfer, přemístění, jehož průběh může velmi podstatně ovlivnit fázi adaptace migranta v cizím, většinou jinoetnickém prostředí.“*
3. *„Proces adaptace probíhá obvykle v několika fázích (legalizace pobytu, zajištění existenčních podmínek: bydlení, zaměstnání aj., jazykové, kulturní, společenské přizpůsobení). Mezi důležité faktory adaptace patří vědomí možnosti či naopak nemožnosti návratu, dále představy přesídlence o adaptaci, bude-li probíhat izolovaně bez vztahů s ostatními obyvateli českého původu, nebo naopak v jejich blízkosti a s jejich podporou.“*
4. *„Závěrečná fáze mívá dvě varianty: jedna vede k asimilaci, druhá k dalšímu pohybu, často zpět k reemigraci.“*

Jednotlivé fáze uvádí Brouček proto, abychom vnímali migranty komplexně, od počátku jejich cesty a ne pouze až po jejich příjezdu do

²⁴ BROUČEK S. – Aktuální problémy adaptace vietnamského etnika v ČR, 2003, s. 14

3 HISTORIE MIGRACE OBČANŮ VIETNAMU DO ČESKOSLOVENSKÉ, RESP. ČESKÉ REPUBLIKY

3.1 Vietnamská migrace do bývalé Československé republiky před rokem 1989

Dle odhadů Českého statistického úřadu, žije v současné době na území České republiky asi 57 680 Vietnamců, což tvoří 12 % všech cizinců v ČR²⁵. Pokud však nebudeme opomíjet odhady nelegálních imigrantů, pohybují se počty Vietnamců na našem území zhruba kolem 90 tis²⁶. Jedním z pohledů na problematiku dnešního přílivu Vietnamců do ČR je pohled na historii této novodobé imigrace²⁷. Tento příliv probíhal v několika vlnách, které jak se později ukázalo, jsou podstatné z hlediska pochopení celého historického migračního procesu a veškerých souvislostí. Příchod Vietnamců do bývalého Československa před rokem 1989 byl převážně politicky a ekonomicky motivován. Kocourek uvádí další důvody, které lze v jejich příchodu spatřit²⁸.

- Získání kvalitního vzdělání
- Zlepšení své a rodinné ekonomické situace a následně lepší společenské postavení ve Vietnamu
- Vietnamci byli často ke studiu či práci vybíráni na základě vynikajících studijních či pracovních výsledků ve Vietnamu.
- Mnozí se pochopitelně do ČSSR dostali na základě různých protekcí.

²⁵ Zdroj: Skupina analýzy rizik ŘSCP podle Informačních systémů MV ČR, údaj ke dni 30. 06. 2016. (jedná se o legálně pobývajících občany Vietnamu – pozn. autora).

²⁶ Zdroj: Skupina analýzy rizik ŘSCP, jedná se pouze o kvalifikovaný odhad

²⁷ **Imigrace** neboli přistěhovalectví je proces, při němž se na území státu usazují obyvatelé přicházející ze zahraničí. Konají tak z ekonomických, politických či náboženských důvodů.

Zdroj: <http://cs.wikipedia.org/wiki/P%C5%99ist%C4%9Bhovalectv%C3%AD>

²⁸ KOCOUREK in ČERNÍK, J. a kol., 2007, s. 97

Tabulka č. 1: Počet občanů Vietnamu s povoleným pobytem na území ČR²⁹

Rok*		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	k 30. 6. 2016
CELKEM cizinců v ČR	TUC	158 018	172 927	181 161	189 962	198 051	214 027	238 904	251 342	261 553	268 323
	DUC	234 069	265 374	252 144	235 339	224 186	224 186	202 632	200 581	206 009	211 868
	celkem	392 087	438 301	433305	425 301	436 389	438 213	441 536	451 923	467 562	480 191
z toho občané Vietnamu	TUC	32 766	34 795	35 779	36 634	37 567	39 722	43 816	45 582	47 019	48 008
	tj.% z TUC	20,7	20,1	19,7	16,3	19,0	18,6	18,3	18,1	18,0	17,9
	DUC	18 189	25 463	25 347	23 667	20 698	17 638	13 531	11 084	9 939	9 672
	tj.% z DUC	7,8	9,6	10,1	10,1	8,7	7,9	6,6	5,5	4,8	4,6
	CELKEM	50 955	60 258	61 126	60 301	58 265	57 360	57 347	56 666	56 958	57 680
	tj.% z celku	13,0	13,7	14,4	14,3	13,4	13,1	12,9	12,5	12,2	12,0

Zdroj: SAR, ŘSCP, 2016

3.2 50. léta

Za počátek imigrace občanů Vietnamu (dále jen „VNM“) do tehdejšího Československa (dnes Česká republika), lze považovat padesátá léta dvacátého století. V tomto období probíhala, tzv. první indočínská válka (1946 – 1954), ve které Vietnamci, vedení Ho Či Minem vzdorovali francouzským pokusům o obnovení koloniální nadvlády. Již v této době se jedná o první příliv především vietnamských dětí do tehdejšího Československa.³⁰ Celkem se jednalo asi o sto dětí, které byly umístěny do dětského domova v Chrastavě na Liberecku v letech 1956 – 1959). Kocourek uvádí: *„vietnamské děti zde měly v přátelském prostředí získat vzdělání, avšak vietnamská strana měla obavu ze ztráty jejich kulturní identity, a proto se jich větší část roku 1957 vrací zpět do Vietnamu. Pouze několika dětem bylo umožněno u nás dále studovat;*

²⁹ Vysvětlivky k tabulce:

TUC – cizinec s trvalým pobytem

DUC – cizinec s dlouhodobým pobytem, do této kategorie jsou zahrnovány osoby s pobytem na vízum nad 90 dnů, s povolením k dlouhodobému pobytu a osoby s povolením k přechodnému pobytu, udělované občanům EU a jejich rodinným příslušníkům.

³⁰ BITTNEROVÁ, D., MORAVCOVÁ M. a kol. (2005). *Kdo jsem a kam patřím*, Tobola, Praha, s. 372

některé z nich si pak zdejší zemi zvolily za svůj domov. V této době, můžeme říci, dochází k prvnímu vzájemnému seznamování a kontaktu mezi odlišnými kulturami obou zemí“.³¹

Po skončení první indočínské války v roce 1954 byla země rozdělena podél 17. rovnoběžky na Vietnamskou demokratickou republiku na severu a Vietnamský stát na jihu. VDR ovládali komunisté a Vietnamský stát (od roku 1955 známý jako Vietnamská republika) měl podporu Spojených států amerických.³² Napětí mezi oběma státy vyvrcholilo v roce 1964 Tonkinským incidentem v Jihočínském moři, který lze považovat za začátek druhé indočínské války, též známé jako vietnamská válka (1964 – 1975). V roce 1965 ve Vietnamské republice přistály i první americké vojenské jednotky. Boje se tak rozpoutaly naplno. I přes právě probíhající konflikt do Československa pokračoval příliv Vietnamců (z VDR). V roce 1975 válka skončila vojenským sjednocením obou částí Vietnamu. O rok později, v červenci 1976 byl oficiálně oznámen vznik Vietnamské socialistické republiky. Po sjednocení země příliv Vietnamců do ČR pokračoval, přičemž již v této době se začínají vytvářet základy rodinných vazeb budoucích imigrantů, které jsou velice významné a přetrvávají až do dnešní doby.

3.3 70. – 80. léta

Další časovou etapou příchodu Vietnamců do ČSSR lze považovat dobu od sedmdesátých potažmo osmdesátých let dvacátého století do doby roku 1989, kdy dochází k rozpadu Československa a ke změně politického režimu ze socialistického (vedeného komunistickou stranou) na nový demokratický s kapitalistickými principy. Jak již z výše zmíněného vyplývá, Vietnam se po válce se Spojenými státy americkými stal jednotnou zemí, která byla pod vedením komunistické strany. Tehdejší Československo sdílelo stejnou politickou ideu. Obě země se staly součástí tzv. „východního bloku“ pod vedením tehdejšího SSSR a zároveň byly členy RVHP (Rada vzájemné hospodářské pomoci). Tento fakt mimo jiné znamenal hospodářskou, kulturní, vojenskou a jinou vzájemnou pomoc všech zemí tohoto bloku. Budoucí vzájemná spolupráce mezi Vietnamskou socialistickou republikou a Československou

³¹ KOCOUREK in ČERNÍK, J. a kol., 2007, s. 94

³² O'BRIEN P. a kol. (2005). *Světové dějiny v kostce*. Praha: 1. vydání, s. 305

socialistickou republikou, tak byla do budoucna předurčena navzdory rozdílnosti obou kultur i geografické vzdálenosti a byla takřka řízena „shora“ a účelově s cílem získat maximální možný efekt. *„Československo potřebovalo více pracovní síly, Československo i VDR mohly získat další odbytové trhy pro své výrobky, VDR byla dlouhodobě ve válečném stavu, tedy ve velice těžké ekonomické, hospodářské situaci, v krizovém stavu bylo i školství a ostatní sféry. VDR využívala spolupráci s československými odborníky a možnost vzdělávání a školení vlastních pracovních sil v Československé republice“*³³

Jako příklad lze uvést „Dohodu o odborné přípravě Vietnamských spoluobčanů v československých podnicích“ z roku 1967, na základě které přijelo do tehdejšího ČSSR 2 100 Vietnamců. Dále „Dohoda o odborné přípravě a dalším zvyšování kvalifikace občanů Vietnamské socialistické republiky v československých organizacích“ z roku 1979, která byla uzavřena na dobu 10 let a o rok později byla doplněna „Dohodou o dočasném zaměstnávání kvalifikovaných pracovníků VSR spojeném s další odbornou přípravou v československých organizacích“ na které navazovaly dohody další. Zajímavostí zde je, že v duchu doby byl omezen počet pracující inteligence, inženýrských a technických pracovníků z VSR na maximálně 5%.³⁴

O vojenské spolupráci se zmiňují proto, že nespočívala přímo a pouze ve vývozu zbraní do Vietnamu i když do jisté míry asi také, ale zejména ve spolupráci vojenského poradenství. Tento fakt znamenal vzájemné návštěvy politických a vojenských odborníků a také dlouhodobý výcvik vietnamských vojenských špiček v Československu. Jedná se tedy o vznik dalších rodinných vazeb! Dnes jsou zejména díky těmto kontaktům z minulosti tito lidé a jejich rodinní příslušníci vysoko v hierarchii Vietnamců v ČR s vazbami na špičky ve státní správě ČR.³⁵

Ve druhé polovině sedmdesátých let se jednalo také o vzájemnou hospodářskou spolupráci. Týkalo se to zejména pomoci ČSSR válkou zničenému Vietnamu našimi odborníky a technologiemi. Osobní kontakty mezi Vietnamci a Čechy byly v té době minimální, Češi pobyt vietnamských občanů v šedesátých a sedmdesátých letech na našem území víceméně tolerovali. *„Československá společnost se v té době příliš*

³³ KOCOUREK in Černík, J. a kol., *S vietnamskými dětmi na českých školách* (2007), s. 93

³⁴ BITTNEROVÁ, D., MORAVCOVÁ M a kol. (2005). *Kdo jsem a kam patřím*, Tobola, Praha, s. 373

³⁵ Zdroj: interní zdroj PČR - ÚOOZ – Zpráva o infiltraci asijských gangů, (2012)

intenzivně nezajímala o vietnamskou kulturu, odlišné zvyky a dějiny tak vzdálené a rozdílné civilizace. Nicméně valná část společnosti zaregistrovala dlouhotrvající válku ve Vietnamu, později rozšířenou na celou Indočínu, a chápala, že je z morálního hlediska nutná přítomnost určitého počtu vietnamských občanů v Československu“³⁶. Zde se již pomalu začíná formovat počátek další vlny přílivu Vietnamců do ČR, která má svůj vrchol zejména v osmdesátých letech dvacátého století, kdy Československo přijalo 30 tisíc Vietnamců.³⁷

V tomto období se jednalo především o příliv dělníků pro neatraktivní obory jako např. pásová výroba v průmyslu nebo zemědělství a další práce bez nutnosti odborné kvalifikace. Cílem zde byla pomoc v československém národním hospodářství, které se potýkalo s nedostatkem pracovní síly. V tomto období se začíná měnit postoj československého obyvatelstva vůči vietnamským pracovníkům. Na rozdíl od 70. let, kdy do republiky přijížděla vzdělanostní „elita“ převážně jazykově vybavená, v 80. letech se jednalo o dělníky a učně, často bez základní znalosti jazyka a ve společnosti bují první xenofobní nálady. *„Samozřejmě se objevovaly i známky xenofobních a rasistických reakcí, a to buď přímo na pracovišti, ve škole, či na veřejnosti. Některé z nich končily i u tehdejších československých soudů“*.³⁸

Do 90. let byla doba pobytu Vietnamců vázána mezistátními dohodami, které občanům socialistického Vietnamu nabízely vysokoškolské vzdělání nebo vyučení a praxi v československých podnicích. Možnost vycestovat do zahraničí však měli jen skuteční premianti, potomci zasloužilých bojovníků za vlast nebo příbuzní tehdejších funkcionářů. V té době všichni, kteří byli vybráni do tehdejšího Československa, absolvovali předodjezdové školení v českém jazyce a v ČSSR podléhali organizovanému dohledu vietnamských vedoucích a tlumočnicků.³⁹

³⁶ MÜLLEROVÁ in ŠIŠKOVÁ, T., *Menšiny a migranti v České republice* (2008), s. 137

³⁷ BITTNEROVÁ, D., MORAVCOVÁ M a kol. (2005). *Kdo jsem a kam patřím*, Tobola, Praha, s. 374

³⁸ KOCOUREK in ČERNÍK, J. a kol., *S vietnamskými dětmi na českých školách*, (2007), s. 99

³⁹ KREBS, M., PECHOVÁ E. (2008). *Zpráva z projektu: Vietnamští dělníci a dělnice v českých továrnách*. La Strada. s. 7.

3.4 90. léta

Za zlomový okamžik lze považovat především rok 1989. Ve Vietnamu zůstává u moci komunistické vedení, zatímco v tehdejší Československu dochází k politickým transformacím, kdy režim komunistický nahrazuje režim demokratický. Avšak mnoho vietnamských občanů, kteří zde studovali nebo pracovali, se muselo vrátit zpět do vlasti. „Po listopadu 1989 a vytvoření ČSFR došlo z československé strany k finanční kompenzaci za nedodržení smlouvy o dočasném zaměstnávání vietnamských pracujících v Československu. Vietnamští pracující obdrželi odstupné a zaplacené cestovní náklady do své vlasti“⁴⁰

Tlak na návrat Vietnamců zpět do Vietnamu však nebyl důsledný. Vietnamcům, kteří zde přečkali zlomové období do roku 1993, se otevřely nové možnosti. Po roce 1989, respektive po roce 1994, kdy byla opět obnovena spolupráce s Vietnamskou socialistickou republikou, se zcela zásadně mění důvody migrace Vietnamců na území České republiky. Dříve bylo důvodem zejména studium a pracovní uplatnění, hlavně v dělnických profesích. V 90. letech se objevil zcela nový důvod migrace. Vietnamci začali na území České republiky podnikat na základě živnostenského oprávnění. „V Čechách se podstatně změnila podnikatelské podmínky, kde mohl podnikat doslova každý, a to včetně cizinců...“⁴¹. To bylo pravděpodobnou příčinou přílivu ostatních členů rodin žijících ještě ve Vietnamu⁴². Následovala asi nejpodstatnější migrační vlna Vietnamců co do množství.⁴³

Dále do Čech začali přijíždět Vietnamci z Německa, což bylo zapříčiněno ukončením jejich pracovních smluv v souvislosti se zánikem NDR (Německá demokratická republika). Spolu se zánikem NDR tak zanikla i platnost pracovních smluv mezi oběma stranami a Vietnamci tak byli nuceni ze strany Německa k reemigraci. Tyto politické a ekonomické změny v zemích bývalé východní Evropy znamenaly mimo jiné příliv skupin Vietnamců z Maďarska, Polska a jiných zemí východního bloku do ČSFR. Důvodem byla mimo jiné také solidní základna Vietnamců v ČR a velice liberální přístup

⁴⁰ MÜLLEROVÁ, P. *Vietnam* (2004), s. 89

⁴¹ MÜLLEROVÁ, P. *Vietnam* (2004), s. 89

⁴² Do konce osmdesátých let bylo v Československu pro členy vietnamské komunity nemožné zakládat rodiny, či pozvat svou rodinu z Vietnamu. V ČR se vyskytovali jen ti přistěhovalci, kteří zde ve většině případů žili bez rodin, příbuzných a partnerů.

⁴³ NĚMEC, M. (2003). *Mafie a zločinecké gangy*, Eurounion Praha, s. r. o., s. 67, 68

ČSFR a poté ČR k celé problematice. Nicméně je třeba konstatovat, že skupiny imigrantů z jiných zemí východního bloku byly podstatně menší než skupina Vietnamců z bývalé NDR.

V České republice vznikly počátkem 90. let, vlivem vznikajícího tržního hospodářství, velmi příhodné podmínky pro podnikání. Toho Vietnamci jako zdatní obchodníci dobře využili. „*Vietnamci v první polovině osmdesátých let začali intenzivně cestovat po celé republice a nakupovat určité druhy zboží. Nejžádanějšími komoditami byla kola, mopedy, šicí stroje, látky, léky a drogistické zboží. Většinu zmíněného zboží Vietnamci nakupovali v obrovském množství a posílali je do své vlasti*“.⁴⁴ Ve Vietnamu se tou dobou vyskytoval výrazný nedostatek pracovních příležitostí a s tím spojená chudoba. U Vietnamců, kteří se rozhodli vycestovat do České republiky za účelem podnikání a zlepšení svého ekonomického postavení, bylo obvyklé, že do České republiky nejdříve přijel pouze jeden člen rodiny, a to zpravidla muž. Později, když se mu podařilo rozběhnout podnikání, získat všechna potřebná povolení a zajistit bydlení, za ním přicestoval zbytek rodiny. Vietnamští občané si v nové situaci po roce 1989 poskytovali vzájemnou podporu. Nově příchozí migranti využívali zkušeností těch, kteří zde pobývali již delší dobu a vyznali se v místních poměrech. Vietnamští starousedlíci svým nově příchozím krajanům zpočátku často pomáhali s vyřizováním různých administrativních záležitostí. Pokud Vietnamci získali potvrzení o adrese trvalého pobytu v České republice, otevřela se jim následně cesta k získání živnostenského listu a poté k získání dlouhodobému pobytu.

Vietnamci na území České republiky v devadesátých letech pobývají nejen z důvodu již zmíněného podnikání, ale také z důvodů, které popisuje Müllerová⁴⁵:

- „*Vietnamci pracující zde na základě bilaterální vládní dohody podepsané v roce 1994 mezi vládou ČR a VSR;*
- *Vietnamci pracující zde na základě živnostenského listu (viz. již uvedené podnikání);*
- *Vietnamští učni;*
- *Vietnamští vysokoškolští studenti a aspiranti (studují zde na základě vládního stipendia, využívají možnosti zaplatit si vysokoškolské studium);*
- *Smíšená manželství;*
- *Vietnamci ilegálně přítomní v ČR.*“

⁴⁴ MÜLLEROVÁ in ŠÍŠKOVÁ, T., *Menšiny a migranti v České republice* (2001), s. 138

⁴⁵ Ibid.

I přes drobné neshody se česko-vietnamské vztahy nikdy zcela nepřerušily. V roce 1994 došlo k uzavření nových mezivládních dohod: *Dohoda o odborné přípravě vietnamských občanů ve středních odborných učilištích v ČR* a *Dohoda o vzájemném zaměstnávání českých a vietnamských občanů*. Později je následovaly další.

„Česká republika se v 90. letech 20. století proměnila ze země převážně zdrojové, kterou byla do roku 1989, na zemi převážně tranzitní nebo cílovou a stala se v oblasti migrace součástí tak zvané nárazníkové zóny oddělující západní Evropu od východní části euroasijského kontinentu.“⁴⁶

3.5 Vývoj migrace po roce 2000

Vývoj migrace po roce 2000 má svá specifika. Z demografického hlediska se jedná o období, kdy na území ČR dochází k silné hierarchizaci komunity. Nově příchozí Vietnamci se začali sdružovat okolo osob, které tu již byly usazeny. Pomalu vznikající kolektivy se začaly strukturovat a vnitřně stratifikovat. V jejich čele většinou stáli lidé s předlistopadovou zkušeností, kteří využili svého zvýhodněného postavení a na místech bývalých továren nebo kasáren zakládali počátkem 90. let velkotržnice⁴⁷. Někteří z nich také využili svých jazykových kompetencí a výborné orientace v českém prostředí a stali se zprostředkovateli mezi komunitou a majoritou a na této skutečnosti začali finančně profitovat. Pechová tvrdí, že tato hierarchizace společnosti dodnes znevýhodňuje méně orientované skupiny s horší znalostí jazyka.⁴⁸ Již se nejednalo o komunitní pomoc ve formě, kterou známe z počátku 90. let. Z ekonomického hlediska se období po roce 2000 váže na ekonomickou konjunkturu, což výrazně posiluje „pull“ faktor. Většina nově příchozích přijela především za účelem zbohatnutí a po našetření peněz se plánovali vrátit domů.

⁴⁶ UHEREK, Z., Cizinecké komunity a městský prostor v České republice, *Sociologický časopis*, 2003, roč. 39, č. 2, s. 194

⁴⁷ Jednalo se převážně o tržnici Dragon, která vznikla z bývalých kasáren v Chebu, odkud autor pochází. Zcela živě si pamatují přerod bývalých kasáren v tržnici a doslovnou expanzi vietnamských stánků počátkem 90. let. Vedení tržnice bylo úzce napojeno na polistopadové vedení města Chebu a dlouhodobý pronájem pozemku získalo za velice lukrativních podmínek. Následovala tržnice v oblasti hraničního přechodu Svatý Kříž/Waldsassen. V případě využití bývalé továrny nesmíme opomenout kontroverzní tržnici SAPA, která stojí na místě bývalého Masokombinátu v Praze-Libuši.

⁴⁸ PECHOVÁ, E. (2007), *Migrace z Vietnamu do České republiky v kontextu problematiky obchodu s lidmi a vykořisťování*. La Strada ČR. Praha

4 ETNOGRAFIE VIETNAMSKÉ MINORITY V ČR

4.1 Základní geografické informace

Vietnam (Vietnamská socialistická republika) je státem v jihovýchodní Asii, na východě poloostrova Zadní Indie při pobřeží Jihočínského moře. Jeho sousedé jsou Kambodža, Čína a Laos. Počet obyvatel přesahuje 90 milionů. Hlavním městem je Hanoj. Oficiálním jazykem je vietnamština. Pro Vietnam je charakteristická Rudá řeka, což je zároveň nejdelší řeka, která protéká zemí v délce 450 km, dále nekonečná rýžová pole a stále zelené tropické lesy. Zemi často ohrožují tajfuny. Hlavním náboženstvím je buddhismus. Vietnam se člení na 63 administrativních oblastí; jde o 58 provincií a 5 měst „pod ústřední správou“, jež jsou na úrovni provincií. Jednotlivé provincie se dále dělí na okresy, střediskové obce a města „pod provinční správou“, na téže úrovni jsou pak také (ve zmíněných 5 městech) městské obvody.

Obrázek 1: Geografická mapa Vietnamu

Zdroj: Wikipedia

4.2 Národnosti

Celkový počet národností žijící na území dnešního Vietnamu je zhruba 60⁴⁹. Etničtí Vietnamci, tedy Vietové, označují sami sebe často také jako Kinh (z města, městští), z důvodu, že na rozdíl od menšinových etnik z horských oblastí žijí především v hustě obydlených nížinách v okolí řek. Tvoří největší část populace až 86%.⁵⁰ Další nejpočetnější národnosti jsou Tay, Thai, Muong, Hoa, Nung a Dao.

4.3 Hospodářství

Hlavní roli v národním hospodářství hraje stále zemědělství – zaměstnává téměř tři čtvrtiny ekonomicky aktivního obyvatelstva. Hlavní komoditou je rýže, která se pěstuje na cca 80% obdělávané půdy, a to především v deltách Mekongu a v deltě Rudé řeky. Kromě rýže se ve Vietnamu můžeme setkat s pěstováním kávy, pepře, ořechů kešu, kukuřice a čaje. Nemalý podíl na vietnamském hospodářství představuje také rybolov a těžba dřeva.⁵¹

V případě nerostného bohatství se musíme zmínit o okrajové těžbě zlata, dále o železné rudě, zinku, cínu, fosfátu, chromu, antracitu a především o vysokých zásobách černého uhlí. I přes relativní bohatství Vietnamu na nerostné suroviny je stále problém s jejich maximálním vytěžením z důvodu nedostatečně rozvinuté infrastruktury a dopravy.⁵²

Průmysl se zaměřuje především na výrobu textilu, obuvi a elektroniky. Velké perspektivy jsou spatřovány převážně v prohloubení elektronického a potravinářského průmyslu, dále ve zdokonalování petrochemického a chemického průmyslu. Velice důležité pro Vietnam zůstávají zahraniční investice. Prim zde hrají zahraniční investiční pobídky z Asie (Singapur, Tchaj-wan, Japonsko, Jižní Korea, Hongkong a Malajsie).

⁴⁹ MÜLLEROVÁ, P. *Vietnam*. Praha: Libri, (2004), s. 44

⁵⁰ Ibid.

⁵¹ NOVÁKOVÁ, K. *Z jaké země k nám přijíždějí vietnamské děti?* in KOCOUREK, J., et al. *S vietnamskými dětmi na českých školách*. Praha: H&H, (2007), s. 21-29

⁵² Ibid.

V případě mimoasijských investic musíme zmínit pobídky z USA, Francie, Holandska, Austrálie, Ruska a Velké Británie.⁵³

4.4 Náboženství a tradiční svátky

Ačkoliv je Vietnam socialistického zřízení, většina obyvatel je věřících. Je potřeba zmínit několik zásadních hlavních proudů – **buddhismus**, **konfucianismus** a **taoismus**. Tato náboženství významně ovlivňují Vietnam již od prvních staletí našeho letopočtu. Do jižní části Vietnamu se z Indie dostal **hinduismus**. Již dříve zde byla uctívána **animistická božstva** (úcta nejen k lidem a živočichům, ale také k rostlinám a kamenům). Celých 7% obyvatel věří v katocismus. Tato pestrá náboženská paleta se nevyklučuje, naopak velmi vhodně doplňuje a tvoří komplexní celek.⁵⁴

Vietnam patří mezi země, kde se po celý rok slaví různé tradiční svátky, což platí především pro jarní období. Každý kraj se nepatrně liší charakterem a významem svátků, za nejdůležitější se všeobecně považují svátky spojené se zemědělstvím – prosby o déšť, o bohatou úrodu, slaví se zahájení polních prací a také profesní svátky jednotlivých řemesel. Kromě těchto svátků se slaví ještě svátky zasvěcené jednotlivým hrdinům, kteří se zasloužili o vlast, svátky náboženské a kulturní. K tradiční lidové víře Vietnamců odedávna patřil kult plodnosti, kult přírody a kult člověka. Nejrozšířenější je kult člověka a jeho forma **uctívání předků**, které se stalo jakýmsi vlastním náboženstvím Vietnamců.

U Vietnamců je typické, že přikládají větší váhu výročí úmrtí, než výročí narození⁵⁵. *„Uctívání předků je ve své podstatě prodloužením vztahu dětí k rodičům za meze jejich života. V každé rodině existuje v domě nejméně jeden oltář předků, kde rodina uctívá předky až do čtvrté generace. Oltář předků bývá vybaven a vyzdoben v závislosti na zámožnosti rodiny. Na oltář se pokládají rituální předměty, porcelánová nádoba s popelem, symbolizující mrtvé předky, do které se zapichují vonné tyčinky.*

⁵³ NOVÁKOVÁ, K. *Z jaké země k nám přijíždějí vietnamské děti?* in KOCOUREK, J., et al. *S vietnamskými dětmi na českých školách*. Praha: H&H, (2007), s. 18-27

⁵⁴ Ibid.

⁵⁵ Velvyslanectví Vietnamské socialistické republiky. *Vietnam potenciály a příležitosti spolupráce*. Praha: Nadatur, (2006), s. 48-56

*Dále jsou na oltáři obětiny – miska s rýží, sklenka s pálenkou, nepravé peníze, ovoce...*⁵⁶

Nejvýznamnější svátek ve vietnamském kalendáři je bezpochyby vietnamský lunární Nový rok nazýván **Tet Nguyen Dan** (zkráceně Tet), který v sobě, z evropského pohledu, spojuje náboženskou tradici, rodinnou pohodu Vánoc, bouřlivé slavení Silvestra a posvátnost Velikonoc. Na oslavu Tetu se tedy rodiny scházejí, aby si do nového roku zajistily přízeň štěstí. Jednotlivé domácnosti také na svém prahu vítají duchy předků. Na svátek Tet slaví narozeniny každý Vietnamec. Slavnost Tet připadá podle evropského kalendáře do doby mezi 19. lednem a 20. únorem. Vietnamci používají původně čínský lunárně solární kalendář. Každý rok je ve Vietnamu ve znamení jednoho z dvanácti zvířat zvěrokruhu, kterými jsou: krysa, býk, tygr, kočka, drak, had, kůň, koza, opice, kohout, pes, prase.⁵⁷

⁵⁶ PECHOVÁ, E. *Vietnamské tradiční svátky a oslavy* in Kocourek, J. et al. *S vietnamskými dětmi na českých školách*. Praha: H&H, (2007), s. 56-66

⁵⁷ PECHOVÁ, E. *Vietnamské tradiční svátky a oslavy* In Kocourek, J. et al. *S vietnamskými dětmi na českých školách*. Praha: H&H, (2007), s. 56- 66

5 LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA POBYTU CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČR DLE ZÁK. Č. 326/1999 SB. V POSLEDNÍM PLATNÉM ZNĚNÍ, NÁLEŽITOSTI PRO VSTUP NA ÚZEMÍ ČR

V otázce pobytu Vietnamců v ČR se budeme zabývat především dobou po roce 1989, která je pro celkovou situaci do současnosti nejpodstatnější. Po roce 1989 se významně změnila pravidla zprostředkování a udělování pobytu cizinců v ČR. Kromě politické změny v ČR se jedná o rozsáhlé legislativní změny a to v souvislosti se vstupem ČR do Evropské unie a do tzv. Schengenského prostoru. Tyto legislativní změny mimo jiné spočívají v subsumpci evropského právního systému do vnitrostátních norem. Jedná se zde tedy o diferenci vztahů k zemím EU a specifickým vztahům k zemím mimo EU, mezi něž patří i Vietnamská socialistická republika. Právní úprava pobytu cizinců na území není vůbec jednoduchá, samotný zákon č. 326 z roku 1999 o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění, prošel v krátkém období tolika novelizacemi, že i pro policisty, pracující každodenně s tímto zákonem bylo někdy obtížné aktuální novelizace aplikovat do běžné praxe. Situace se poprvé zkomplikovala vstupem ČR do Evropské Unie v roce 2004 a následně v roce 2008 vstupem do Schengenského prostoru. Cílem této práce není komplexní analýza jednotlivých zákonů a procedur vztahující se na cizince, nicméně pro bližší představu a uvedení do legislativní problematiky si dovoluji zde uvést výčet základních zákonů, které se na cizince žijící na území ČR vztahují nebo můžou vztahovat.

Vnitrostátní právní úprava

- zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění
- zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č.283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 310/1999 Sb., o pobytu ozbrojených sil jiných států na území České republiky

- zákon č. 216/2002 Sb., o ochraně státních hranic České republiky a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hranic), ve znění pozdějších předpisů

Vnitrostátní právní úprava – podzákoné předpisy

- vyhlášky ministerstev – Ministerstva vnitra, Ministerstva zdravotnictví (závažná nemoc), Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (zkoušky z českého jazyka pro účely trvalého pobytu)
- sdělení publikovaná ve Sbírce zákonů - Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva práce a sociálních věcí

Předpisy EU – nařízení (příkladný výčet)

- nařízení rady (ES) č. 1683/95 ze dne 29. května 1995, kterým se stanoví jednotný vzor víz, ve znění pozdějších nařízení
- nařízení Rady (ES) č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni, ve znění pozdějších nařízení
- nařízení Rady (ES) č. 1030/2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí ve znění pozdějších nařízení
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex);
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex), ve znění pozdějších nařízení.

Předpisy EU – směrnice (příkladný výčet)

- směrnice Rady 2003/86/ES o právu na sloučení rodiny
- směrnice Rady 2003/109/ES o právním postavení příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států
- směrnice Rady 2005/71/ES o zvláštním postupu pro přijímání státních příslušníků třetích zemí pro účely vědeckého výzkumu
- směrnice Rady 2004/114/ES o podmínkách přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích států (tzv. návratová směrnice)

Předpisy EU - dohody (příkladný výčet)

- Dohoda mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky dne 14. června 1985 o postupném odstranění kontrol na společných hranicích;
 - Úmluva k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích
 - (Schengenská prováděcí úmluva)
- Výše uvedený výčet je pouhou demonstrací legislativní komplexnosti a slouží pro snazší představení si náročnosti pochopení celé cizinecké problematiky. V další části této kapitoly se budeme věnovat bližšímu pohledu na klíčový

zákon, zákon č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění, který byl naposledy novelizován v prosinci 2015 zákonem č. 314/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Pojem cizince podle cizineckého zákona

Za cizince se považuje fyzická osoba, která není občanem ČR, včetně občana EU - § 1 odst. 2 cizineckého zákona, dále jen („ZPC“).

cizinecký zákon z hlediska postavení cizinců rozlišuje cizince, kteří jsou:

- občany třetích států;
- občany EU;
- rodinnými příslušníky občanů EU;

podle těch ustanovení cizineckého zákona, které se vztahují na občany EU se posuzují rovněž podmínky pobytu občanů států Švýcarsko, Norsko, Lichtenštejnsko, Island.

Je potřeba zde zmínit jednotlivou působnost státních orgánů dle ZPC, protože ne vždy se aplikace této legislativy v praxi týká pouze Policie ČR, resp. Cizinecké policie.

Z hlediska Policie ČR se tedy jedná o:

- Ředitelství služby cizinecké policie a jeho detašovaná pracoviště
- odbory cizinecké policie
- na úseku vstupu a pobytu cizinců plní zejména kontrolní funkce (hraniční kontrola, pobytová kontrola, prověřování obcházení zákona)

- další působnost – např. odepření vstupu na území, zrušení platnosti krátkodobého víza, ukončení pobytu bez víza, správní vyhoštění a zajištění, rozhodnutí o povinnosti opustit území atd.)

Z hlediska Ministerstva vnitra budeme ZPC vnímat v gesci:

- zejména povolování, prodlužování a rušení dlouhodobých víz a pobytů, trvalého pobytu a agenda s tím spojená
- dozor nad policií při výkonu státní správy

Z hlediska Ministerstva zahraničních věcí se jedná o agendu:

- povolování pobytu cizinců požívajících výsad a imunit podle mezinárodního práva
- udělování krátkodobých víz, prohlašování víza za neplatné a rušení jeho platnosti – vykonává prostřednictvím zastupitelských úřadů (dále jen „ZÚ“)

Přehled pobytových oprávnění

- druhy pobytů v širším pojetí = pobyt přechodný a trvalý
- přechodný pobyt
- pobyt bez víza
- pobyt na základě krátkodobého víza uděleného podle vízového kodexu
- pobyt na základě dlouhodobého víza – včetně DV za účelem strpení pobytu na území
- pobyt na základě povolení k dlouhodobému pobytu
- pobyt na základě povolení k přechodnému pobytu (rodinných příslušníků občanů EU, kteří sami nejsou občany EU)
- pobyt na základě výjezdního příkazu
- trvalý pobyt
- TP občanů třetích států
- TP občanů EU a jejich rodinných příslušníků
- oprávnění k TP svěřeného do náhradní výchovy

Pobyt bez víza

- **právní úprava** § 18 a § 19 cizineckého zákona
- oprávněný pobyt bez víza je zejména pobyt:
- na základě **nařízení Rady (ES) č. 539/2001**, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni a
- na základě **nařízení vlády**,
- podle **bezvízové dohody**,
- **občana EU**, rodinného příslušníka občana EU, který sám není občanem EU, do 3 měsíců jeho pobytu za podmínek § 18 písm. d) bod 7. a písm. e), směrnice 2004/38/ES
- dalších osob, které vyjmenovává **cizinecký zákon** nebo **předpisy EU**.
- **§19** řeší ukončení přechodného pobytu bez víza

Krátkodobé vízum, (dále jen „KV“)

- podmínky pro udělení nebo neudělení, popř. zrušení stanoví primárně tzv. vízový kodex (nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 810/2009 o kodexu Společenství o vízech)
v zásadě kompetence Ministerstva zahraničních věcí, resp. ZÚ
- vnitrostátní právní úprava
- § 20 ZPC
věcná kompetence policie k udělování KV na hranicích a k prodlužování doby pobytu na území na KV
- oprávnění rodinného příslušníka občana EU podat žádost na hraničním přechodu
- § 180e ZPC – nové posouzení důvodů neudělení KV, prohlášení KV za neplatné nebo zrušení jeho platnosti – působnost Ministerstva zahraničních věcí, Ředitelství

služby cizinecké policie a Ministerstva vnitra podle toho, kdo rozhodl v „1. stupni“

- víza mohou být vydána
- pro jeden (jednorázové vízum) nebo
- několik vstupů (dvounásobné nebo vícenásobné vízum)
- KV opravňuje k pobytu na území schengenského prostoru po dobu v něm

vyznačenou

Dlouhodobé vízum I., dále jen („DV“)

- **právní úprava** § 30 až 38 ZPC
- jde o **národní typ** dlouhodobého pobytového oprávnění při pobytu delším jak 3 měsíce (v některých případech je udělováno pouze k přicestování na území a převzetí průkazu o povolení k pobytu – DP a TP)

- žádost se podává osobně na ZÚ ČR v zahraničí

• **účel pobytu** na DV **není taxativně omezen** - jsou však účely typické a některé i specificky upravené např. studium, podnikání, rodinný účel, pozvání, kulturní

náležitosti: cestovní doklad; 2 fotografie, pokud nebude pořízen obrazový záznam cizince; doklad o zajištění ubytování po dobu pobytu na území; doklad potvrzující účel pobytu na území; prostředky k pobytu na území; na požádání doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů; na požádání lékařskou zprávu, že cizinec netrpí závažnou nemocí (tj. nemocí uvedenou ve vyhlášce č. 274/2004 Sb.); před vyznačení víza doklad o cestovním zdravotním pojištění

Dlouhodobé vízum II

- udělení DV **rozhoduje** Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále

jen „OAMP“)

- řízení o žádosti o udělení DV **nepodléhá části druhé a třetí správního řádu**
- doba **platnosti** max. 6 měsíců x **bilaterální dohody o pracovní dovolené a**

pracovních pobytech mládeže (s Korejskou republikou – č. 55/2012 Sb. m. s.; s Novým

6 ZPŮSOBY ZNEUŽÍVÁNÍ INCOMINGOVÉHO CR

6.1 Právní úprava

Pro účely této práce se autor nebude hlouběji zabývat dalšími právními úpravami dlouhodobého pobytu, jeho prodlužováním, pobytovým neboli překlenovacím štítkem, změnou účelu dlouhodobého pobytu, trvalým pobytem ani podmínkami pobytu občanů EU. Téma je velice obsáhlé a dosti náročné a zcela jistě by vydalo na samostatnou diplomovou práci.

Pro pochopení procedury zneužívání příjezdového cestovního ruchu je obzvláště důležitý zákon č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění⁵⁸ a to především následující paragrafy:

„§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje v návaznosti na přímo použitelný právní předpis Evropských společenství podmínky vstupu cizince na území České republiky (dále jen "území") a vycestování cizince z území, stanoví podmínky pobytu cizince na území a vymezuje působnost Policie České republiky (dále jen "policie"), Ministerstva vnitra (dále jen "ministerstvo") a Ministerstva zahraničních věcí v této oblasti státní správy.

(2) Cizincem se rozumí fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, včetně občana Evropské unie.

(3) Úprava vstupu, pobytu a vycestování občana Evropské unie se vztahuje i na občana státu, který je vázán mezinárodní smlouvou sjednanou s Evropským společenstvím a na občana státu, který je vázán Smlouvou o Evropském hospodářském prostoru, pokud tato smlouva nestanoví jinak.

§ 2

Působnost zákona

*Tento zákon se **nevztahuje** na cizince, který*

a) je žadatelem o udělení mezinárodní ochrany, azylantem anebo osobou požívající

⁵⁸ Zákon č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění

doplňkové ochrany nebo podal proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany kasační stížnost, nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak,

b) pobývá na území na základě zvláštního právního předpisu upravujícího přechodný pobyt cizích ozbrojených sil na území,

c) požádal Českou republiku o udělení oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území, a cizince, který pobývá na území na základě uděleného oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, pokud tento zákon nebo zvláštní právní předpis nestanoví jinak.“

Paragraf 1 a 2 nám zcela jasně definuje předmět úpravy a působnost tohoto zákona. Velice důležitým nástrojem je § 9 – Odepření vstupu na území, který jasně definuje, za jakých podmínek může Policie cizinci odepřít vstup na území ČR.

„§ 9

Odepření vstupu na území

(1) Policie odepře cizinci vstup na území, jestliže

a) nemá platný cestovní doklad,

b) předloží padělaný nebo pozměněný cestovní doklad, vízum nebo povolení k pobytu,

c) nepředloží vízum, podléhá-li cizinec vízové povinnosti nebo povolení k pobytu,

d) nepředloží doklady prokazující účel a zabezpečení podmínek pobytu na území,

e) nemá dostatečné množství prostředků k pobytu na území a k vycestování z území,

f) je nežádoucí osobou (§ 154),

g) je zařazen do informačního systému vytvořeného státy, které jsou vázány mezinárodními smlouvami o odstraňování kontrol na společných hranicích^{5a)}, (dále jen "smluvní stát"), za účelem získání přehledu o cizincích, jimž nelze umožnit vstup na území smluvních států (dále jen "informační systém smluvních států"); to neplatí, je-li cizinci uděleno vízum opravňující pouze k pobytu na území,

h) je důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl při svém pobytu na území ohrozit bezpečnost státu, závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ohrozit mezinárodní vztahy České republiky,

i) je důvodné nebezpečí, že by cizinec mohl při svém pobytu na území jiného smluvního státu ohrozit jeho bezpečnost nebo v něm závažným způsobem narušit veřejný pořádek

anebo ohrozit mezinárodní vztahy smluvních států, nebo

j) je důvodné podezření, že cizinec trpí nemocí, která je uvedena v seznamu stanoveném vyhláškou Ministerstva zdravotnictví (§ 182a odst. 1), (dále jen "závažná nemoc").

(2) Cizinci, kterému bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem převzetí povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu, může policie odepřít vstup na území z důvodu uvedeného v odstavci 1 písm. a), b), f) až j).

(3) Policie odepře vstup na území

a) občanu Evropské unie,

1. nemá-li platný cestovní doklad a nesplňuje-li podmínky podle § 5 odst. 5,

2. předloží-li padělaný nebo pozměněný cestovní doklad nebo povolení k pobytu,

3. je-li důvodné podezření, že trpí závažnou nemocí,

4. je-li důvodné nebezpečí, že by při svém pobytu na území mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek, nebo

5. je-li zařazen do evidence nežádoucích osob a příslušný orgán, který uplatnil podnět na zařazení občana Evropské unie do této evidence (§ 154 odst. 2), poskytne dodatečné informace, po jejichž vyhodnocení lze mít za to, že trvá důvodné nebezpečí, že by mohl při svém pobytu na území ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek,

b) rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie,

1. z důvodů uvedených v písmenu a),

2. nepředloží-li vízum, podléhá-li vízové povinnosti, nebo povolení k pobytu,

3. je-li důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost jiného smluvního státu nebo v něm závažným způsobem narušit veřejný pořádek,

4. je-li zařazen do informačního systému smluvních států a příslušný orgán, který rodinného příslušníka do tohoto systému zařadil, poskytne dodatečné informace, po jejichž vyhodnocení lze mít za to, že trvá důvodné nebezpečí, že by mohl při svém pobytu na území jiného smluvního státu ohrozit jeho bezpečnost nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek.

(4) Policie vydá rozhodnutí o odepření vstupu, jestliže odepře vstup na území občanu Evropské unie^{1b)} z důvodů uvedených v odstavci 3 písm. a). Obdobně policie postupuje i v případě rodinného příslušníka občana Evropské unie^{1b)}, pokud rodinný příslušník tohoto občana Evropské unie doprovází nebo pokud rodinný příslušník prokáže, že tento občan Evropské unie pobývá na území. Rozhodnutí o odepření vstupu se nevydává, je-li důvodem odepření vstupu pravomocné rozhodnutí soudu o trestu vyhoštění z území nebo pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění.

(5) Cizinec, kterému byl odepřen vstup na území, je povinen bez zbytečného odkladu vycestovat zpět do zahraničí, není-li dále stanoveno jinak. “

„§ 10

(1) Povinnost cizince, kterému byl odepřen vstup na území, vycestovat zpět do zahraničí, se nevztahuje na cizince, pokud

- a) je bezprostředně ohrožen jeho život z důvodu úrazu nebo náhlého onemocnění,*
- b) by mu neposkytnutí neodkladné zdravotní péče způsobilo trvalé chorobné změny, nebo*
- c) je mu nezbytné poskytnout v souvislosti s porodem neodkladnou zdravotní péči.*

(2) Vyžaduje-li zdravotní stav cizince, na kterého se podle odstavce 1 nevztahuje povinnost vycestovat, bezodkladný převoz k poskytovateli zdravotních služeb, zajistí policie jeho dopravu k poskytovateli zdravotních služeb na území.

(3) Cizinec, na kterého se podle odstavce 1 nevztahuje povinnost vycestovat, je oprávněn setrvat na území pouze po dobu nezbytně nutnou; setrvání na území se nepovažuje za pobyt podle tohoto zákona. Pro účely poskytnutí zdravotní péče a rozsahu oprávnění policie se na takového cizince hledí jako na cizince zajištěného podle hlavy XI. Je-li cizinec přijat k poskytnutí zdravotní péče podle odstavce 1 k poskytovateli zdravotních služeb poskytujícího ústavní péči, může policie upustit od střežení cizince po dobu jeho hospitalizace.

(4) Policie cizince dopraví na hraniční přechod za účelem jeho vycestování zpět do zahraničí, jakmile je s ohledem na svůj zdravotní stav schopen vycestovat.“

V rozsahu § 9 dochází k zneužívání příjezdového ruchu převážně za pomoci padělaného cestovního dokladu a to buď kompletním padělkem dokladu, (je změněná celá datová stránka) nebo částečným paděláním dokladu (záměna fotografie) nebo paděláním vízového štítku nebo paděláním příjezdových razítek otištěných v cestovním dokladu. Další velmi častým jevem je bod d „d) *nepředloží doklady prokazující účel a zabezpečení podmínek pobytu na území*“, kdy nekoresponduje ubytovací zařízení rezervované před vydáním víza v domovské zemi s ubytovacím zařízením, deklarovaným po příjezdu. Velmi často zde dochází ke stornu rezervace ubytování, které sloužilo k vydání víza po vydání víza zastupitelským úřadem v domovské zemi. Jako další alternativa zneužití bývá velmi často využíváno pozvání, kdy zvací dopis nesplňuje náležitosti nebo je zcela fiktivní. Cestující, který při hraniční kontrole předkládá toto pozvání někdy ani neví, kdo ho zve a proč! Pozvání je upraveno v § 15.

„§ 15

Pozvání

„(1) Rozsah údajů uvedených v pozvání k pobytu cizince na území, který nepřesáhne dobu 3 měsíců, stanoví přímo použitelný právní předpis Evropských společenství.

(2) V pozvání k pobytu cizince na území delšímu než 3 měsíce se zavoucí osoba zavazuje, že uhradí náklady

- a) spojené s obživou cizince po dobu pobytu na území až do vycestování z území,
- b) spojené s ubytováním cizince po dobu pobytu na území až do vycestování z území,
- c) spojené s poskytnutím zdravotních služeb po dobu pobytu na území až do vycestování z území, případně též s převozem nemocného nebo ostatků zemřelého,
- d) spojené s pobytem zajištěného cizince na území a jeho vycestováním z území.“

„§ 15a

(1) Rodinným příslušníkem občana Evropské unie^{1b)} se pro účely tohoto zákona rozumí jeho

- a) manžel,
- b) rodič, jde-li o občana Evropské unie^{1b)} mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti,
- c) dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana Evropské unie a
- d) nezaopatřený přímý příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana Evropské unie.

(2) Za nezaopatřenou osobu se podle odstavce 1 písm. d) se považuje občanem Evropské unie nebo jeho manželem vyživovaný cizinec, který

- a) se nejdéle do 26 let věku soustavně připravuje na budoucí povolání,
- b) se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo
- c) z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopen vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

(3) Ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana

Evropské unie, se obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že

a) je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud

1. ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen trvalý či dlouhodobý pobyt, žil s občanem Evropské unie ve společné domácnosti,

2. je občanem Evropské unie vyživovaný, nebo

3. se o sebe z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nedokáže sám postarat bez osobní péče občana Evropské unie, anebo

b) má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.

(4) Ustanovení tohoto zákona týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie se použijí i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky.“

Samotné pozvání je vedeno v elektronické podobě, kterou vkládá zaměstnanec zastupitelského úřadu do evidence žádosti o vydání víza. Tento elektronický modul je propojený s informačním systémem, který využívá cizinecká policie při hraniční kontrole. Cizinec fyzicky dokládá ještě tištěnou verzi pozvání. Ta většinou nebývá předmětem padělání. (celé pozvání již při nahlášení na zastupitelském úřadě může být fikcí, proto není nutné padělat tištěnou verzi – poznatek autora).

Velkou roli při odhalování zneužívání příjezdového cestovního ruchu hraje informovanost policistů. Je potřeba neustále sledovat a analyzovat vývoj Modu Operand, který bývá s určitou periodicitou obměňován. Za elementární se považuje znalost možných identifikátorů, viz.: Tabulka č. 2.

Tabulka 2: Možné indikátory k identifikaci oběti⁵⁹

Příslušníci SCP mají klíčovou roli v boji proti obchodování s lidmi.	
MOŽNÉ INDIKÁTORY k identifikaci oběti	
Indikátory chování	Indikátory vzhledu
<ul style="list-style-type: none"> Osoba se vyhýbá kontaktu s kontrolními orgány (osoba se neposouvá v řadě spolu s ostatními pasažéry, vyhledávají místa mimo dohled bezpečnostních kamer, apod.). 	<ul style="list-style-type: none"> Osoba má jizvy a modřiny v důsledku zneužívání nebo napadení, známky sebepoškozování, známky možného zneužívání návykových látek
<ul style="list-style-type: none"> Osoba přijíždí se skupinou, ale při hraniční kontrole se prezentuje jako jednotlivec. 	<ul style="list-style-type: none"> Oblečení a věci neodpovídají ekonomické situaci osoby
<ul style="list-style-type: none"> Osoba se chová extrémně (příliš submisivně, příliš sebevědomě, přehrávající). 	<p style="text-align: center;">Ostatní indikátory</p>
<ul style="list-style-type: none"> Pokud je osoba oddělena od vedoucího/převaděče skupiny, chová se často extrémně pasivně. 	<ul style="list-style-type: none"> Osoba nemá své doklady u sebe nebo je nemá pod kontrolou, stejně jako další podpůrné dokumenty (peníze, letenky, pozvání). Osoba předkládá falešné doklady nebo používá falešnou identitu.
<ul style="list-style-type: none"> Osoba má neodpovídající řeč těla, může flirtovat s policisty 	<ul style="list-style-type: none"> Osoba má nedostatek zavazadel vzhledem k účelu cesty, nezaregistrované zavazadlo nebo zavazadlo směřované do jiné destinace
<ul style="list-style-type: none"> Osoba je nervózní, vyhýbá se očnímu kontaktu, vyhýbá se zodpovězení otázek 	<ul style="list-style-type: none"> Osoba má naprostou neznalost nebo jen omezenou znalost o důvodech cesty, organizaci cesty a pobytu.
<ul style="list-style-type: none"> Osoba jedná na verbální nebo neverbální pokyny jiné osoby. 	<ul style="list-style-type: none"> Osobou prohlašované údaje o rodinných nebo jiných vztazích neodpovídají zjevné skutečnosti (např. 5 dětí během 3 let)
<ul style="list-style-type: none"> Na osobě jsou patrné známky strachu. 	<ul style="list-style-type: none"> Osoba není schopná sdělit základní osobní údaje (věk dětí, data narození).

⁵⁹ Zdroj: SAR, ŘSCP, 2015

6.2 Typy zneužívání cestovních dokladů

Typy zneužívání cestovních dokladů (podoba, pozměňování, bianko odcizené doklady, padělky a smyšlené doklady.

Základní kategorizace zneužívání cestovních dokladů⁶⁰

- **Cestování na podobu**
- **Pozměňování, včetně bianko odcizených dokladů**
- **Padělané doklady**
- **Smyslené doklady**

Cestování na podobu je jedním z nejjednodušších způsobů zneužívání cestovních dokladů. Nový držitel je velice podobný původnímu majiteli dokladu. Cestovní doklady nevykazují žádné neoprávněné změny.

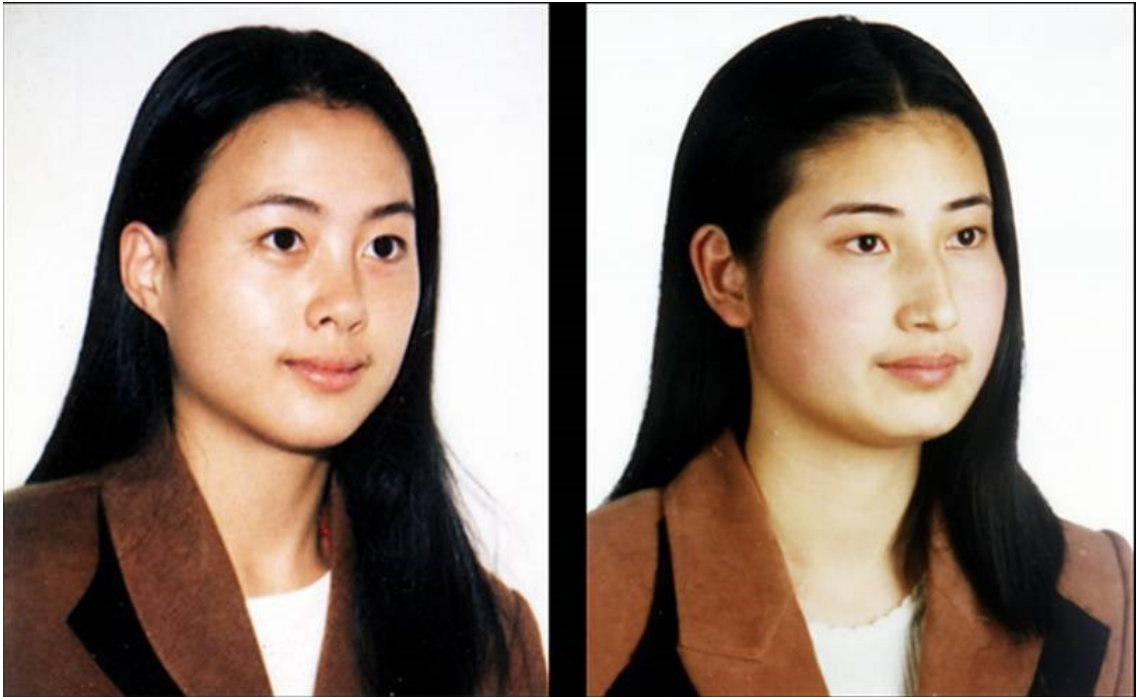
Obrázek 3: Cestování na podobu

Zdroj: archiv ŘSCP

⁶⁰ Zpracováno dle metodiky ŘSCP

Obrázek 4: Cestování na podobu

Zdroj: archiv ŘSCP

Cestování na podobu je velmi často zneužíváno Asiaty a to pro jejich ztíženou rozlišitelnost v očích Evropanů.

Pozměňování dokladů, včetně bílko odcizených dokladů je nejčastějším typem zneužívání dokladů. Jedná se o originální doklad, který byl pozměněn tak, aby vyhovoval „novému držiteli“. Nejčastějším cílem změny jsou fotografie, nicméně padělaná bývají jak víza, tak otisky přechodových razítek. Pasové fotografie nebo digitální obrázky jsou obvykle chráněny plastickou fólií, která často obsahuje tištěné nebo ultrafialové bezpečnostní prvky. Fotografie mohou být chráněny suchým nebo mokřým razítkem.

Obrázek 5 : Ručně kreslené inkoustové razítko (a pozměněné detaily) v řeckém pase a chyby v hláskování „Immigration“ v pákistánském pase.

Zdroj: archiv ŘSCP

Obrázek 6: Suché razítko. Originál (vlevo) a podvrh suchého razítka v japonském pase (viditelné z druhé strany). Nepravidelná kružnice a nedostatek detailů.

Zdroj: archiv ŘSCP

Obrázek 7: Dvojitá fólie v britském pase. Původní byla oříznuta okolo fotografie, poté byla vyměněna fotografie a nakonec byla celá strana pokryta novou fólií. Originální fólie na fotografii chybí, a proto byly červené a zelené bezpečnostní prvky dokresleny ručně.

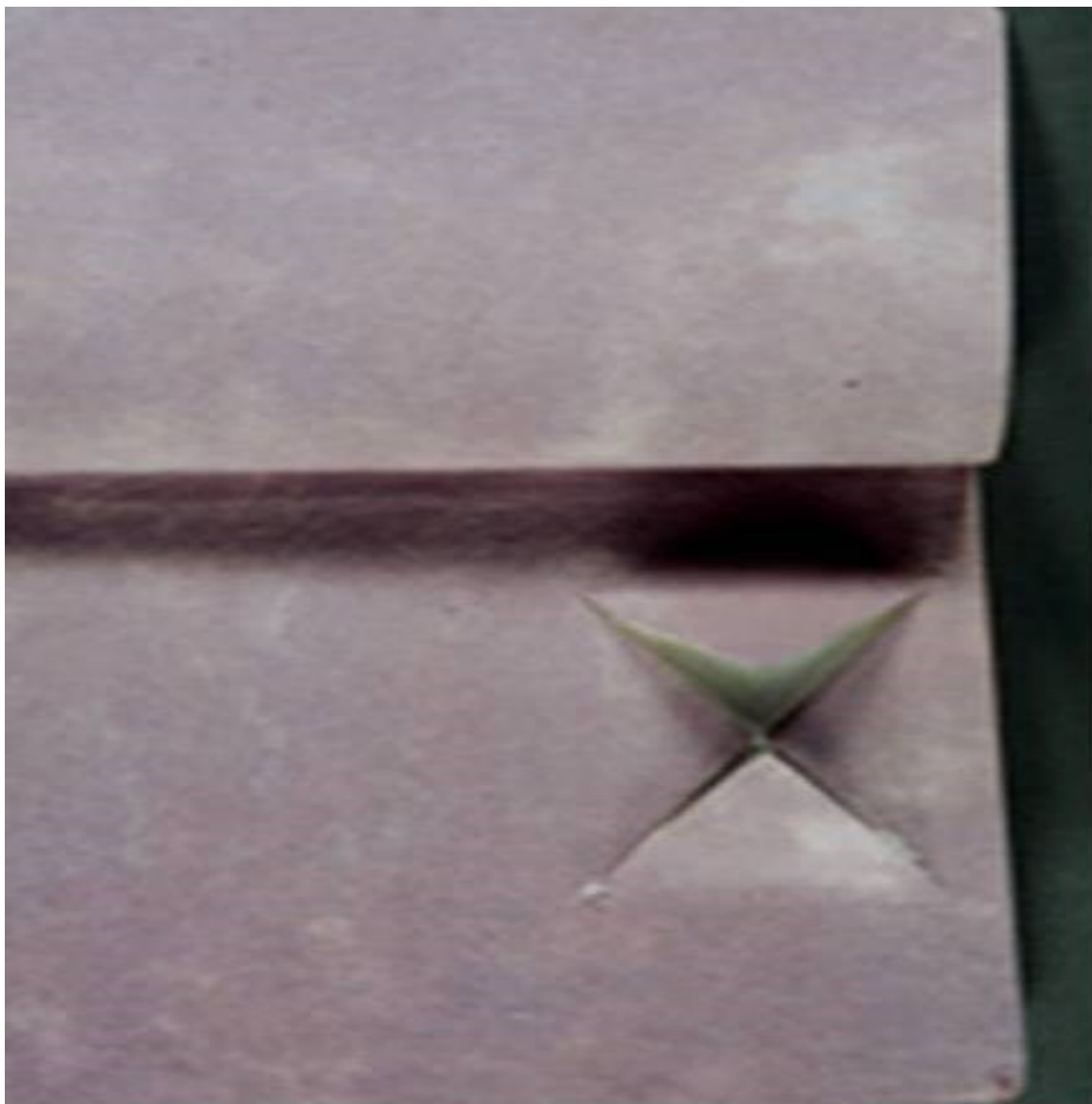
Zdroj: archiv ŘSCP

Obrázek 8: Řez fotografie A. Cestovní doklady, které mají stranu s osobními údaji na přední nebo zadní předsádce, jsou přístupné k výměně fotografií. Strana lze oddělit od předsádky a fotografie vyměnit pomocí křížového řezu na zadní straně (často využíváno u vietnamských cestovních dokladů – poznatek autora).

Zdroj: archiv ŘSCP

Obrázek 9: Řez fotografie B. Jakmile je nová fotografie vložena, datová stránka je opětovně připevněna k předsádce. Tento typ pozměnění je velmi těžké odhalit.

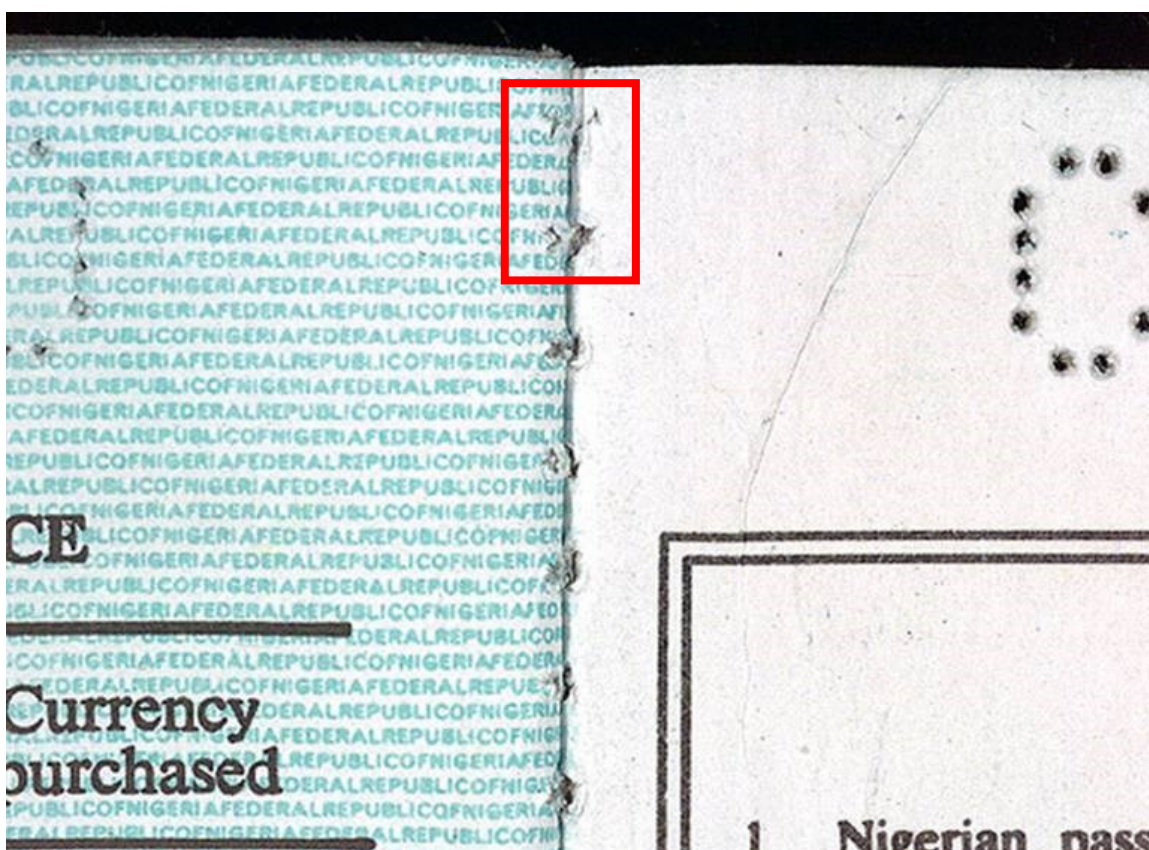

Zdroj: archiv ŘSCP

Pozměňování – výměna stránek

Stránky mohou být vyměněny proto, aby byla utajena historie cest, např. odepření vstupu, použití odcizeného víza nebo povolení k pobytu vydaného v jiném pase. Stránky mohou být také pouze vyndány, takže je nutné zkontrolovat, zda jsou všechny.

Obrázek 10: Výměna šití. Cestovní pasy, které byly rozešity za účelem vyjmutí stránek, často obsahují prázdné díry po původním šití a zároveň vykazují jinou nebo nepravidelnou luminiscenci pod UV zářením (často využíváno u vietnamských cestovních dokladů – poznatek autora).

Zdroj: archiv ŘSCP

Pozměňování vízových štítků

Vízové štítky mohou být pozměňovány stejně tak, jako cestovní doklady.

Pozměňování – bianko odcizené

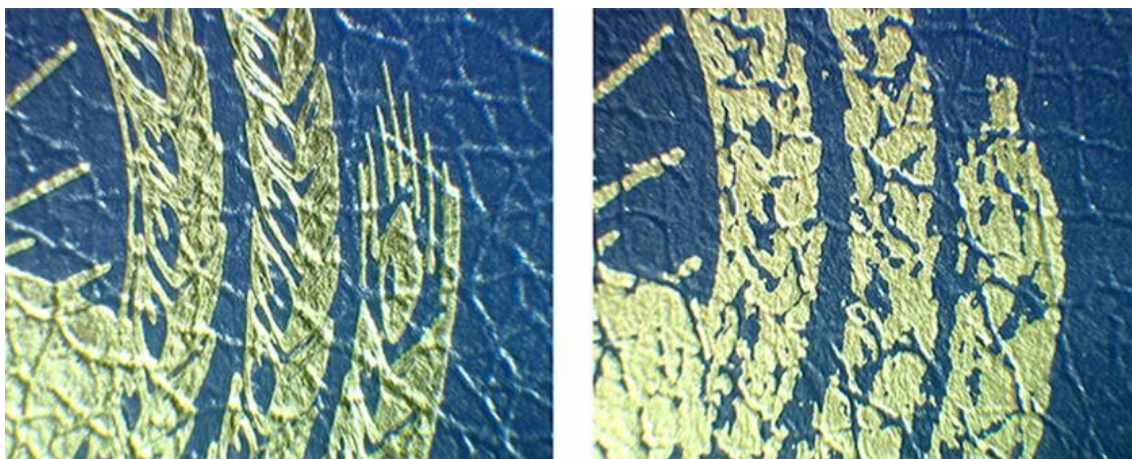
Velké množství pravých dokladů je odcizeno ještě před vydáním a končí v rukách padělatelů. (jedna z padělatelských dílen byla nedávno objevena v Řecku, kam putovaly dokonce i české cestovní doklady – poznatek autora).

Padělané doklady

Padělaný dokument je takový, který je vyroben od začátku tak, aby vypadal jako oficiálně vydávaný dokument. Kvalita padělků je různá. Není nezbytné vědět, jak vypadá originál, protože cestovní pasy a víza mají mnoho společných zabudovaných bezpečnostních prvků, které ztěžují jejich kopírování. Mezi bezpečnostní prvky můžeme řadit.

- vodoznak
- zlatotisk
- kvalitu tisku

Obrázek 11: Zlatotisk

Zdroj: archiv ŘSCP

Zlatotisk je proveden ražením zlaté fólie na desky cestovního pasu. Porovnejte kvalitu a detaily na originálním pase (vlevo) s padělkem na obr. č. 11.

Další metodou jisticích prvků, která patří do kategorie kvality tisku je hlubotisk. Všimněte si pěkného detailu originálního motivu na obr. č. 12 (vlevo) a porovnejte ho s padělkem. Hlubotisk, který je zvýšený a lze jej cítit prstem, je pro tyto složité motivy často používán.

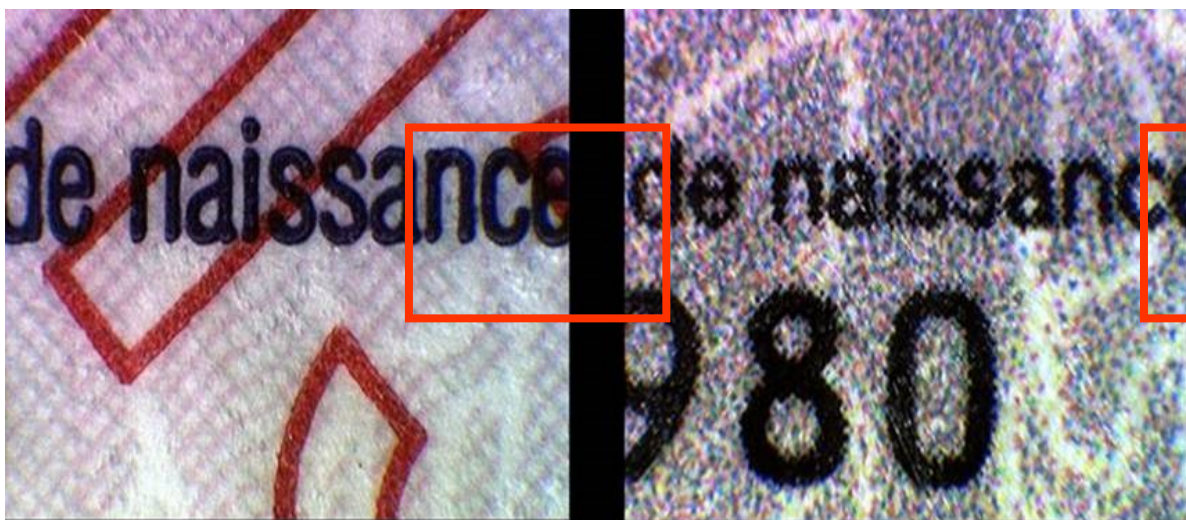
Obrázek 12: Hlubotisk

Zdroj: archiv ŘSCP

Na následujícím obrázku si znázorníme podtisk. Podtisk v originálním italském pase na obr. č. 13 (vlevo) je nepřetržitý, zatímco náhodné tečky v padělků (vpravo) jsou charakteristické pro snadno dostupné inkoustové tiskárny. Je skoro nemožné ho napodobit v domácích podmínkách.

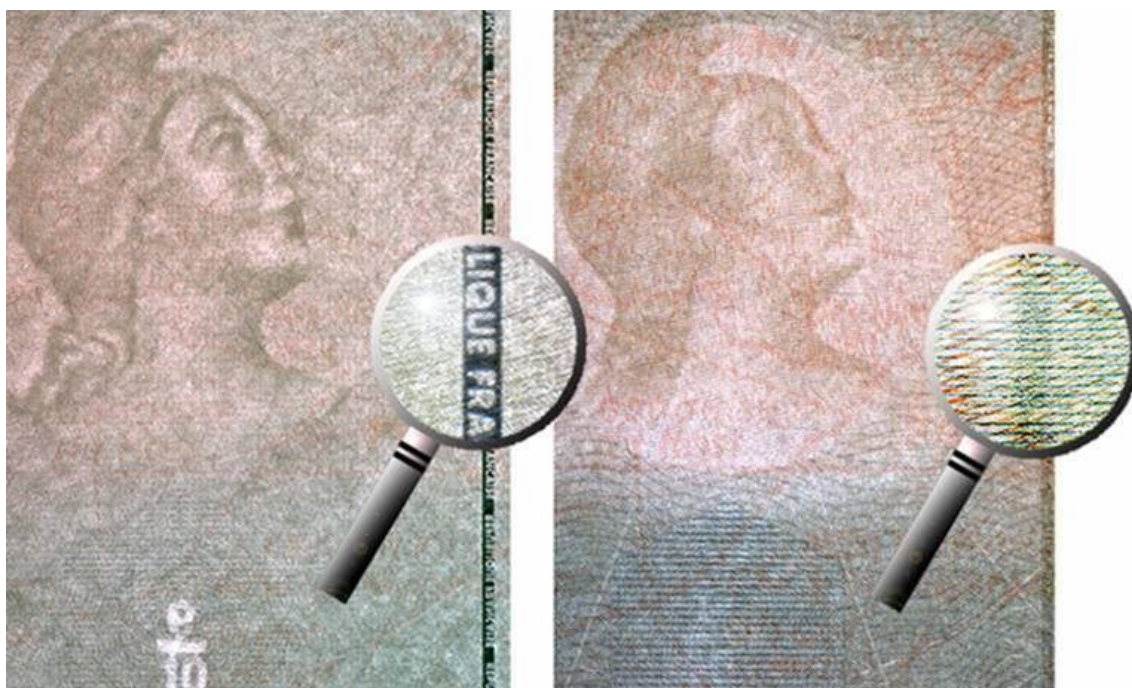
Obrázek 13: Podtisk

Zdroj: archiv ŘSCP

Většina cestovních pasů obsahuje vodoznaky. Pravý vodoznak (vlevo) má jemné rozdíly mezi světlými a tmavými částmi, přičemž padělek jej má nanesený na povrch stránky. Všimněte si v tomto francouzském pase také přítomnosti bezpečnostního proužku vloženého do papíru, obr. č. 14.

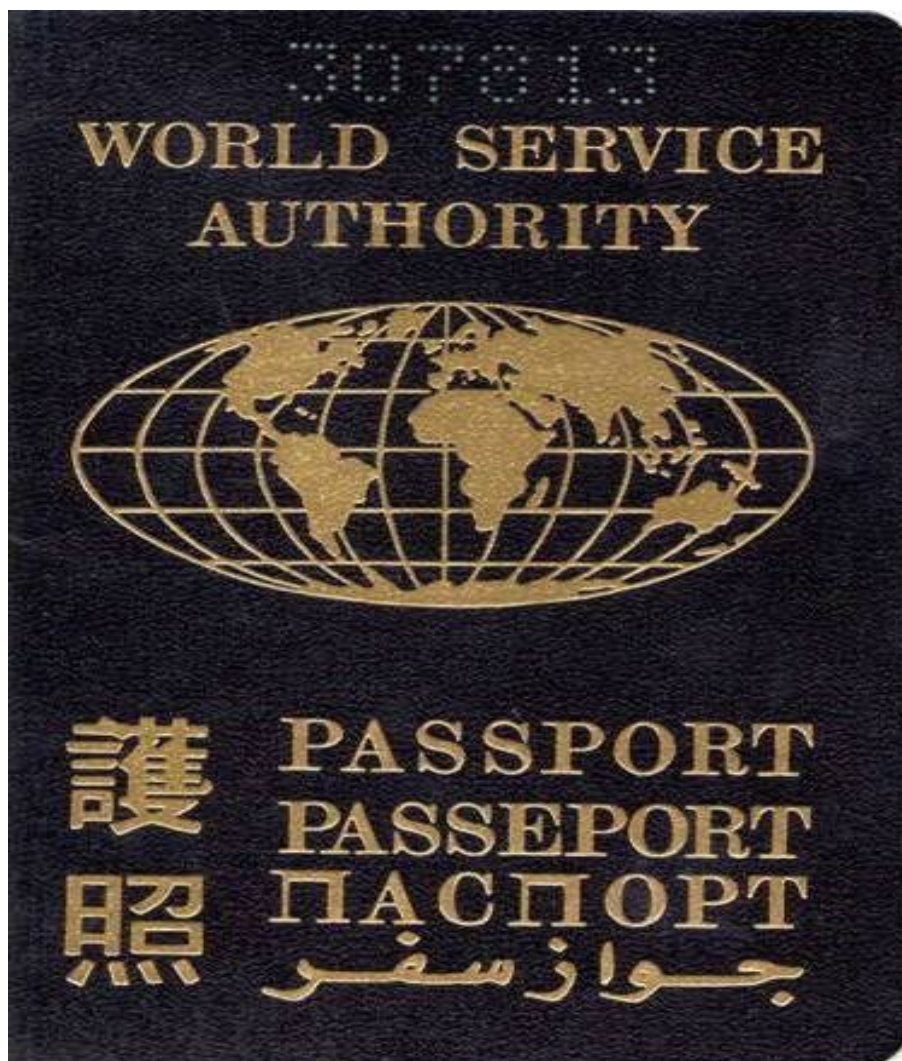
Obrázek 14: Vodotisk

Zdroj: archiv ŘSCP

Vlastní kategorií jsou tzv. smyšlené doklady. Smyslem smyšlených dokladů je vypadat jako doklady, ale ve skutečnosti nejsou buď oficiálně vydávány anebo uznány. Některé jsou kompletně vymyšlené, jiné odkazují na země, které již neexistují. Předkladatelé těchto pasů často kupují kompletní „balíček“, který může obsahovat také rodný list, řidičský průkaz apod.

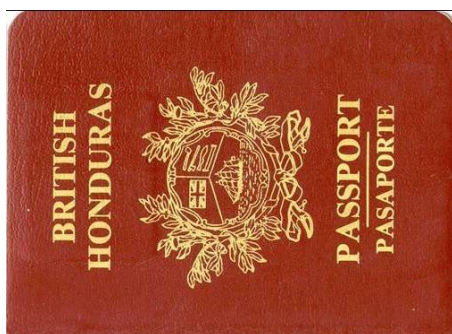
Obrázek 15: Smyšlený doklad World Service Authority

Zdroj: archiv ŘSCP

Pas World Service Authority je „vydáván“ organizací v USA se slibem, že jejich držitelé mohou cestovat po celém světě bez víz. Ve skutečnosti tento doklad není uznán jako cestovní doklad žádným kompetentním orgánem.

Obrázek 16: Příklad „balíčku“ British Honduras.

Zdroj: archiv ŘSCP

British Honduras je již od roku 1973 znám jako Belize – krásný příklad celého „balíčku“

Luminiscence

Většina pasů a cestovních dokladů obsahuje „bezpečnostní prvky“, které jsou viditelné pod ultrafialovým (UV) světlem. Měla by jim být věnována pozornost, protože jsou často simulované, avšak jejich nepřítomnost může také značit, že je něco špatně. Cestovní doklady, stejně tak jako bankovky, jsou vyráběny z ceninového papíru, který nesvítil pod ultrafialovým světlem.

Pravý francouzský občanský průkaz (nahore) a padělaný (dole). Podívejte se na reakci pod ultrafialovým světlem, obr. č. 17.

Obrázek 17 A: Luminiscence pod UV zářením, francouzský cestovní pas

Zdroj: archiv ŘSCP

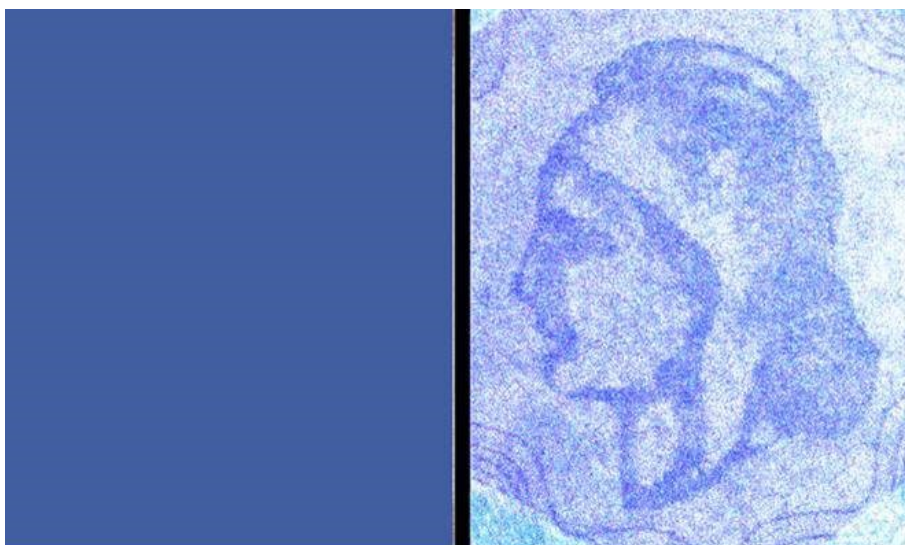
Obrázek 17 B: Luminiscence pod UV zářením, francouzský cestovní pas

Zdroj: archiv ŘSCP

Padělaný vodoznak (vpravo) často reaguje pod ultrafialovým světlem, přičemž pravý vodoznak (vlevo) by neměl nikdy reagovat, obr. č. 18.

Obrázek 18: Reakce vodoznaku pod UV zářením

Zdroj: archiv ŘSCP

Pokud budeme hovořit o padělání a pozměňování cestovních dokladů Vietnamci, pak se jedná především o výměnu stránek (pas se rozešije a vloží se stránky, které obsahují vízum pro vstup a opět se sešije – poznatek autora), méně již o výměnu fotografie. To z důvodu, že častěji vzhledem ke snížené rozpoznatelnosti využívají cestování na podobu.

V roce 2015⁶¹ předložilo 15 občanů Vietnamu⁶² na území ČR neregulérní doklady či listiny, z toho 1 osoba na inspektorátech cizinecké policie na mezinárodních letištích (neregulérní cestovní pas Spojeného království) a 14 občanů Vietnamu ve vnitrozemí ČR. Ve vnitrozemí (v rámci Krajských ředitelství policie) se jednalo zejména o:

- cestovní pas, průkaz totožnosti občana a řidičský průkaz, dále jen „ŘP“, Bulharska;
- zdravotní průkazy, povolení k pobytu, kulatá razítka se státním znakem a osvědčení o vykonání jazykové zkoušky České republiky;
- průkazy totožnosti občana a ŘP Litvy a Slovenska,
- cestovní pasy a rodný list Vietnamu.

⁶¹ Zpracováno dle statistiky SAR, ŘSCP k 30. 06. 2016

⁶² Osoby s nelegálním i legálním pobytem na území České republiky

V 1. pololetí 2016⁶³ předložilo 7 občanů Vietnamu neregulární doklady či listiny, všichni ve vnitrozemí. Jednalo se o:

- povolení k pobytu a potvrzení o občanském průkazu České republiky,
- průkaz totožnosti občana, ŘP a zdravotní průkaz Slovenska;
- rodný list, úmrtní list, ŘP a cestovní pas Vietnamu;
- cestovní pasy, průkazy totožnosti občana a ŘP Rumunska.

V případě získání padělaného dokladu někdy stačí předložit padělek rodného listu. Ze zprávy styčného důstojníka z Vietnamu jde o zcela nový „trend“. *„Ve Vietnamu je naprosto běžnou praxí, že rodné listy mohou být tištěny zcela obyčejnou inkoustovou tiskárnou na běžný kancelářský papír. Žadatel si rodný list vyplní sám podle tzv. Rodinné knížky a příslušný úřad mu ho pouze autorizuje razítkem a podpisem jako pravý. Rodné listy jsou občany Vietnamu často zneužívány, neboť je lze získat v přepočtu za 200,- až 300,- Kč. Jedná se o orazítkované a podepsané blanco rodné listy, které si osoby vyplní podle svých potřeb.“*⁶⁴ Na základě těchto rodných listů je vystaven originální cestovní doklad!

Jiná zpráva styčného důstojníka pouze potvrzuje tuto velice častou praxi: *„V rámci ověřování matričních dokladů je vyžadováno potvrzení Vietnamských úřadů o vydání příslušného dokumentu. Toto ověřování je velmi zdlouhavé a ve většině případů převyšuje zákonný termín pro rozhodnutí žádosti. I po vystavení diplomatických nót a urgencích se samotné ověření Vietnamskými úřady nedaří, kdy odpovědí je v naprosté většině žádostí nemožnost tohoto ověření. (V roce 2014 bylo diplomatickou nótou urgováno celkem 37 žádostí, výsledkem bylo ověření 7 žádostí, ostatní ověření se Vietnamským úřadům nepodařilo uskutečnit). Vzhledem k počtu podaných žádostí o dlouhodobá pobytová oprávnění za účelem sloučení rodiny je na základě výše uvedeného zřejmé vysoké riziko dodání falešného či chybně dodaného matričního dokladu a následné povolení pobytu na základě těchto dokumentů. Vzhledem k neúspěšnosti ověřování matričních dokumentů Vietnamskými úřady, (s čímž jsou jistě seznámeni i zprostředkovatelé při ZÚ Hanoj) spatřuji v dlouhodobých pobytových*

⁶³ Zpracováno dle statistiky SAR, ŘSCP k 30. 06. 2016

⁶⁴ Informace ze zprávy styčného důstojníka Policie ČR v Hanoji, 2013

oprávněných za účelem sloučení rodiny vysoké riziko nelegální migrace do České republiky.“⁶⁵

O padělání a pozměnění cestovního dokladu nebo jiné úřední listiny se většinou „postarají“ specializované agentury nebo gangy již na území Vietnamu a cestujícího spolu s dalšími náležitostmi na cestu „vybaví“. Touto problematikou se detailněji budeme zabývat v následující kapitole.

V této kapitole záměrně zůstal obrazový materiál součástí kapitoly. Autor došel k závěru, že bez názorného vyobrazení by postrádala kapitola komplexnost a bylo by celkem nepohodlné následné hledání obrazové dokumentace v příloze.

⁶⁵ Informace ze zprávy styčného důstojníka Policie ČR v Hanoji, 2014

7 PRACOVNĚ – CESTOVNÍ AGENTURY A JEJICH ČINNOST

7.1 Služby cestovního ruchu

Služby cestovního ruchu jsou bezesporu velice důležitou součástí nabídky cestovního ruchu, a to především té sekundární.

„Službami obecně se rozumějí ekonomické statky, které mají převážně nehmotný charakter. V cestovním ruchu představují heterogenní soubor užitných efektů určených k uspokojování potřeb účastníků cestovního ruchu. Mají průřezový charakter, to znamená, že je produkují nejen podniky cestovního ruchu, ale i další subjekty soukromého a veřejného sektoru.“⁶⁶

Kromě všeobecných znaků jako je nemateriálnost, potřeby lidského faktoru, začlenění vnějšího faktoru do procesu poskytování nebo pomíjivost mají služby cestovního ruchu navíc svou specifickou charakteristiku. Většina z nich je časově a místně vázána na primární nabídku cestovního ruchu v destinaci. Dále bývají služby v cestovním ruchu poskytovány komplexně jako balíček služeb, které jsou produktem více odvětví, více podnikatelských subjektů. A aby tyto řetězce služeb co nejlépe vyhovovaly požadavkům návštěvníků, je zapotřebí pevné vazby a úzké spolupráce mezi poskytujícími subjekty. Jako další zvláštnost služeb cestovního ruchu můžeme uvést jejich sezónní charakter.⁶⁷

Výše uvedená tvrzení lze bezesporu aplikovat i na formu ilegální migrace. Vyskytuje se zde lidský faktor, služby jsou pomíjivé, časově a místně vázané a specifické. U ilegální migrace v kontextu zneužívání cestovního ruchu nelze opomenout fakt, že služby bývají poskytovány jako kompletní balíček služeb, který zpravidla poskytuje více „podnikatelských“ subjektů, které jsou na sebe velice úzce navázány. Představa, že by si osoba sama zajistila nebo vyrobila padělaný cestovní doklad nebo vízum, obstarala letenky, naplánovala cestu včetně transferových pobytů a pobytu v cílové zemi je sice možná, nicméně v praxi velice obtížně realizovatelná. Vzhledem

⁶⁶ ORIEŠKA, J. *Služby v cestovním ruchu*, (2010), s. 9.

⁶⁷ PALATKOVÁ, M., ZICHOVÁ J. *Ekonomika turismu: turismus České republiky: vymezení a fungování trhu turismu, přístupy k hodnocení významu a vlivu turismu, charakteristika turismu České republiky*, s. 62.

ke kulturní tradici Vietnamu, kde pouliční poradenství a doporučení hraje velice významnou roli, se potenciální klientela obrací na podnikatelské subjekty, které zajišťují jeden nebo více prvků potřebných k ilegálnímu vycestování.

Agentura Europol⁶⁸ v posledních měsících eviduje nárůst případů převaděčství vietnamských státních příslušníků. V mnoha případech jsou hlavními organizátory vietnamští občané usídlení ve Vietnamu, tranzitních či cílových zemích. Vietnamští organizátoři ale nejsou vždy spojeni se samotným procesem převádění, jelikož často jsou do něj zapojeny také organizované kriminální skupiny operující v příslušných tranzitních či cílových zemích. Bylo zjištěno, že na převádění vietnamských nelegálních migrantů se podílí široká skupina různých státních příslušností (např. občané Arménie, Běloruska, Estonska, Gruzie, Kazachstánu, Lotyšska, Litvy, Polska, Slovenska či Ukrajiny.)

7.2 Pracovně – cestovní agentury na území Vietnamu

Na území Vietnamu nabízí své služby celkem široká síť cestovních agentur. Tyto agentury nabízejí dle platné vietnamské legislativy komplexní služby cestovního ruchu. Jsou registrovány na Ministerstvu práce a válečných invalidů VSR; vývoz levné pracovní síly do zahraničí je otevřenou politikou vietnamské vlády, která tímto způsobem řeší vysokou nezaměstnanost.⁶⁹

Kromě oficiálních agentur existují ještě agentury neoficiální, které mimo platný legislativní rámec jsou schopny zajistit některý z prvků, potřebný pro cestování ilegálně a jsou tak nepřímou napojeny na převaděčskou strukturu. Kromě těchto „cestovních“ agentur existují i „pracovní“ agentury, které primárně zajišťují zaměstnání mimo území Vietnamu. Tyto agentury vykonávají svou činnost legálně nebo zcela ilegálně a to tak,

68

Evropský policejní úřad ("Europol") = agentura Evropské unie, jejímž cílem je efektivní působení a vzájemná spolupráce orgánů prosazujících právo při prevenci a boji proti formám závažné trestné činnosti s mezinárodním prvkem. Členy Europolu jsou státy Evropské unie a některé další státy mají s Europolem uzavřenu smlouvu o strategické nebo operativní spolupráci. Působnost Europolu se vztahuje na organizovanou trestnou činnost, terorismus a další formy závažné trestné činnosti, které se týkají dvou nebo více členských států takovým způsobem, který vzhledem k rozsahu, významu a následkům trestných činů vyžaduje společný postup členských států.

⁶⁹ HIRT, T. (Ed). *Vietnamci, Mongolové a Ukrajinci v ČR: Pracovní migrace, životní podmínky, kulturní specifika (informační příručka Policie ČR)*, Ministerstvo vnitra ČR,(2013), s. 14

že oficiálně nabízejí služby cestovního ruchu a neoficiálně veškeré další činnosti spojené se zajištěním zaměstnání mimo území Vietnamu.⁷⁰

Tyto organizované kriminální skupiny, nabízející své služby prostřednictvím cestovní nebo pracovní agentury, se specializují především na poskytování neregulérních cestovních dokladů k umožnění vstupu do EU. Migranti z Vietnamu často vstupují do EU/Schengenu s podvodně získanými vízy (studentská, turistická, turistická na pozvání od příslušníků EU, víza pro umělce vystupující na akcích v EU, víza za účelem účasti na specializovaném školení, atd.). Zprostředkovatel/prodejce získá tato víza na základě falešných zvacích dopisů, falešných podpůrných dokladů a velmi často využívají i možnosti korupce. Kompletní cena za celý balíček služeb je dosti vysoká, pohybuje se okolo 15 000 USD nebo EUR. Agentury, působící na území Vietnamu, jsou velmi často vlastněny osobami, které mají určitou vazbu na vietnamské občany žijící trvale v EU a spoléhají na pomoc již usídlené vietnamské komunity.

Kromě cestovních a pracovních agentur se na území Vietnamu vyskytují i agentury, nabízející kurzy českého jazyka. Ve zprávě, vypracované organizací La Strada uvádí Šárka Martínková:⁷¹ *„Ve Vietnamu existují podniky, které nabízí kurz češtiny a další přípravy na odjezd. O ČR se mluví jako nádherné, bohaté zemi, zlaté mince padají přímo do kapsy bez namáhání. Touha jednou letět zpět domů na Nový rok jako Vietnamec žijící v ČR je neodolatelná, vždyť takoví páni jsou elegantně oblečení, všem sourozencům a příbuzným rozdávají americké dolary a drahé suvenýry. Chlapci, kteří nikdy nebyli moc daleko od své vesnice, o dobrodružství za 10 000 dolarů stojí. Zadlužení do ČR přiletěli s domněním, že za rok dluh splatí, a pak budou už jen vydělávat. Nejen jejich život, ale život jejich rodin by přešel na novou stránku - světlejší, šťastnější.“*

Jelínková⁷² v téže zprávě uvádí *„Dle sdělení respondentů zajišťovaly oficiální agentury ve Vietnamu pro dělníky školení a výuku českého jazyka ve „výcvikových*

⁷⁰ Vzhledem k charakteru potřeby této informace nebudou tyto agentury vyjmenovány.

⁷¹ MARTÍNKOVÁ Š. „Vietnamská komunita v ČR a její proměna v roce 2008“ in KREBS, M., PECHOVÁ, E., *Zpráva z projektu: Vietnamští dělníci a dělnice v českých Továrnách*, La Strada, 2008, s. 10

⁷² JELÍNKOVÁ M. „Terén – rozhovory“ in KREBS, M., PECHOVÁ, E., *Zpráva z projektu: Vietnamští dělníci a dělnice v českých Továrnách*, La Strada, 2008, s. 20

střediscích“: Úroveň těchto kurzů byla pravděpodobně různá. Znalost českého jazyka i přes absolvování výuky byla u respondentů šetření minimální.“

Vietnamští migranti a migrantky za svou cestu do ČR platili oficiálním i neoficiálním zprostředkovatelským agenturám částky pohybující se mezi 6 000 až 14 000 USD. Běžný plat řadového obyvatele Vietnamu se přitom pohybuje kolem hodnoty 1 milion dongů, což v přepočtu odpovídá částce okolo 1 000 Kč. Kvůli své cestě do ČR se tak neskutečně zadlužili u širokého příbuzenstva, bank, případně u lichvářů. Velice často prodali půdu nebo dům. Současně přijeli s přehnaným očekáváním, bez znalosti jazyka a prostředí, bez znalosti českých zákonů a z nich vyplývajících povinností a práv, a dokonce bez záruky, že slíbenou práci skutečně dostanou, bez jistoty stabilního platu, ubytování i registrace pobytu. Ve všech ohledech se tedy po příletu do ČR stali zcela závislími na daných zprostředkovatelích a tlumočnících.⁷³

Samotný nábor pracovní síly (pokud mluvíme o činnosti pracovní agentury) na území Vietnamu probíhal prostřednictvím inzerce i přímého doporučení známé osoby. Byly podávány velice často zcela zkreslené informace o ČR a sliby vysokých výdělků. Zprostředkováním letenky, víza a případně i padělaného dokladu nebo víza aktivita agentur ve Vietnamu velmi často končila. Vyzvednutí na letišti, zajištění ubytování a práce měly na starost spřízněné agentury v ČR, případně agentury nebo pouze fyzické osoby v transferové zemi. Podle výpovědí vietnamských informátorů jsou peníze rozdělovány mezi agenturu ve Vietnamu a agenturu v ČR, přičemž obě strany počítají kromě oficiálních výdajů uvedených ve smlouvě (vízum, letenka, v některých případech předodjezdové odborné školení a výuka češtiny) i s dalšími neoficiálními výdaji ve Vietnamu i v Čechách⁷⁴.

Na všech stupních pomyslné linie agentura ve Vietnamu – nábor pracovníků - agentura v ČR - podnik (koncový uživatel) jsou však velmi nejasné a nevyřešené (záměrně)⁷⁵ kompetence. Do této celkem jednoduché struktury vstupují navíc další

⁷³ HIRT, T. (Ed). *Vietnamci, Mongolové a Ukrajinci v ČR: Pracovní migrace, životní podmínky, kulturní specifika (informační příručka Policie ČR)*, Ministerstvo vnitra ČR,(2013), s. 14

⁷⁴ Mezi neoficiální výdaje se počítají výdaje na úplatky, výdaje na zprostředkování neregulérního dokladu, víza, atd. – poznatek autora.

⁷⁵ Záměrně nevyřešené kompetence zhoršují mapování celé struktury a samotní cestující velice často znají pouze střípky celé mozaiky a o dalších krocích jsou informováni až během samotné cesty – poznatek autora.

osoby (zprostředkovatelé padělaných dokladů, samotní převaděči a na území ČR především tlumočníci).

7.3 Cesta z Vietnamu

Vietnamští nelegální migranti využívají různé druhy dostupných služeb, které nabízejí cestovní, pracovní a jiné agentury. Typicky nelegálně vstupují do EU přes východní pozemní hranici. Využívají kombinace pozemní a vzdušné trasy.⁷⁶

Ruská federace, zejména Moskva, je důležitým bodem pro migranty, kteří přicestují leteckou cestou. Poté mají vietnamští nelegální migranti více možností, kudy překročit hranice EU – zejména je využívána tzv. „Severní cesta“⁷⁷, která vede přes rusko-finské nebo rusko-estonské hranice. Hranice Polska s Běloruskem a Ukrajinou či Slovensko – ukrajinská hranice jsou neméně důležité.

Jakmile se osoby dostanou do EU, jsou převáděny do cílových destinací. Polsko představuje významnou tranzitní zemi, kde se spojují migrační toky těchto osob z Finska a pobaltských států s osobami přicházejícími do EU z Běloruska a Ukrajiny. Tyto osoby dále pokračují do ČR a SRN, které jsou jak cílovými, tak i tranzitními zeměmi pro další pohyby osob směrem do Francie, Belgie a Spojeného království. Spojené království je dlouhodobě nejpoblárnější, ale také nejdražší cílovou zemí pro převáděné osoby. Ceny se pohybují okolo 5000 EUR pouze z Polska nebo Slovenska!

Osoby, cestující nelegálně pocházejí především z chudších, vesnických oblastí. Jedná se o oblasti Provincie Nghe An, Ha Tinh, Quang Binh, Quang Ninh, Ha Giang, viz. Obrázek č. 19. Jedná se o nízké kvalifikované pracovníky se sníženými možnostmi uplatnění na trhu práce. Většinu těchto migrantů často chybí oficiální vzdělání. Zhruba polovina dětí, které žijí na venkově, nepokračuje po dosažení 14 let v dalším vzdělávání.

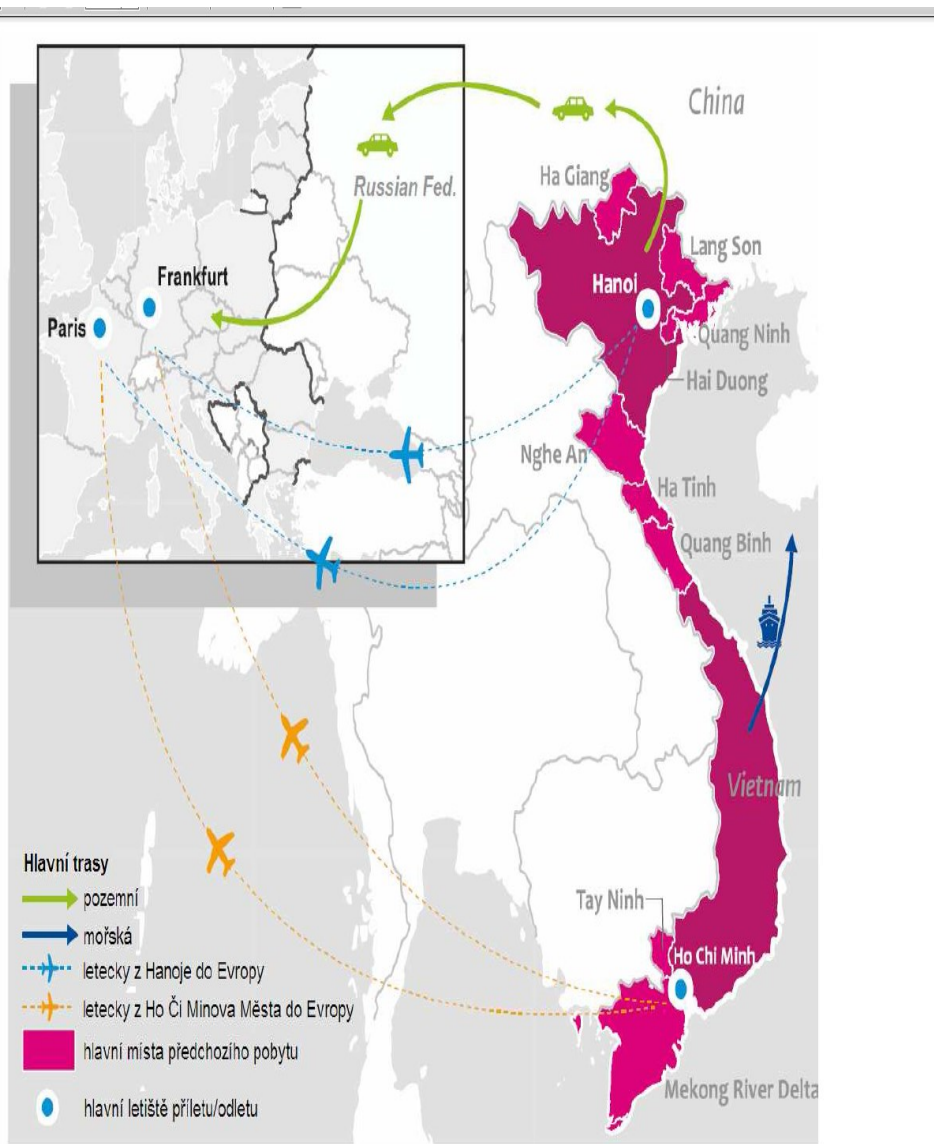
Pozemní cesta je zdlohavější, zato méně nákladná. Cestující využívají pozemní cestu z Vietnamu do Číny, převážně na korbě nákladního automobilu. Z Číny dále pokračují do Ruské federace a odtud pozemní cestou přes východní Evropu do cílových

⁷⁶ Trend platný pro rok 2014/2015 – poznatek autora.

⁷⁷ Frontex –Eastern European Borders Annual Risk Analysis 2016, s.32 (publikaci disponuje ŘSCP, kde je autor zaměstnán).

států. Movitější cestující využívají leteckých spojů, převážně z Hanoie a Ho Chi Minhova města do Paříže nebo Frankfurtu.⁷⁸

Obrázek 19: Migrační mapa – možné cesty z Vietnamu

Zdroj: Frontex, Eastern European Borders Annual Risk Analysis 2016

⁷⁸ Modus Operandi těchto cest se mění, takže nelze tuto trasu brát jako jedinou možnou – poznámka autora.

7.4 Pracovní – cestovní agentury na území ČR

Pro pochopení funkce pracovních, cestovních nebo pracovních – cestovních agentur, působících na území ČR je potřeba malý úvod do komunity Vietnamců, žijících na území ČR. „Starousedlíci jsou nazýváni *xu moc* (*xu* je místní název pro české Vietnamce, *moc* znamená „starý“, „plesnivý“); tyto osoby mají v místní komunitě významné postavení: bývají osobami respektovanými a vlivnými, disponují určitými prvky patriarchální ochrany, z níž vyplývají závazky členů komunity, kteří jsou na této ochraně ekonomicky závislí. Ekonomické pozice některých vietnamských podnikatelů lze tedy v rámci stratifikace lokálních společností vnímat i jako politickou hodnotu“⁷⁹. Pomocí vlivných a mocných osob se řeší různé spory v komunitě, arbitráž mezi obchodníky, atd. Klasická střední třída vietnamské komunity je tvořena obchodníky a podnikateli. Tyto osoby provozují vlastní obchody, někdy si najímají české občany jako prodavače, hlídače či chůvy⁸⁰, jejich potomci studují na českých školách. Charakteristické bývá, že se po získání víceméně nezávislého statutu stávají opěrným bodem pro další imigranty z Vietnamu – zejména členy svých rodin a širšího příbuzenstva. V ČR lze vyzorovat dlouhodobé tendence vytvářet podnikatelská a zájmová seskupení z členů nejen stejného klanového, ale i teritoriálního původu – např. rodáků ze stejné provincie. Nově příchozí tvoří nejnižší vrstvu vietnamské sociální hierarchie. Mluvíme zde převážně o řadových prodavačích na tržištích, kuchařích či číšnicích v asijských restauracích, pracovnících v manufakturách, dělnících na stavbách, atd. Novou vlnu příchozích vietnamských migrantů na práci v továrnách lze do této skupiny samozřejmě počítat také.⁸¹

Vietnamská komunita vykazuje jistá specifika. Samotné utváření vietnamské komunity v ČR je spojeno s primárně ekonomickými důvody. Život většiny jejích příslušníků je spojený převážně s vysokým pracovním nasazením, které se promítlo do vytvořených modelů adaptace. Na základě těchto modelů komunita dodnes funguje.

⁷⁹ HIRT, T. (Ed). *Vietnamci, Mongolové a Ukrajinci v ČR: Pracovní migrace, životní podmínky, kulturní specifika (informační příručka Policie ČR)*, Ministerstvo vnitra ČR,(2013), s. 17

⁸⁰ O svém vyrůstání s českou chůvou hovoří i vietnamská studentka Thu Trang Do ve svém příspěvku na konferenci TEDxPrague. Zdroj: Thu Trang Do, *Dvě kultury, jedna tvář*, TEDxPrague, 2013, přednáška fóra dostupná z: <http://youtube.com/watch?v=DOV2UrTx_OV>

⁸¹ O nové vlně mluvíme především v souvislosti s roky 2006-2007, před vypuknutím ekonomické recese.

Základem je prostředí velkých tržnic. Velké vietnamské tržnice jsou, dá se říci, samostatným asijským světem par excellence, s vlastními pravidly nejen v obchodování; zde můžeme spatřit i tradiční rysy etnické ekonomie, jako jsou například ústní uzavírání smluv, provázanost vzájemných dluhů v kontextu rodinných a dalších hierarchických vztahů. Rozsáhlé prostory tržnic nabízejí veškeré potřebné služby na jednom místě a současně vytvářejí centrum předávání informací i neformálních kontaktů. Z tohoto důvodu tato místa vyhledávají a navštěvují i Vietnamci, kteří v nich sami ani nenakupují, ani nepracují. V Praze se stala vietnamskou dominantou tržnice SAPA v Libuši. Plní funkci obchodní, správní, kulturní i mediální. Vznikla přeměnou bývalého masokombinátu. Kromě skladů a prodejen zde sídlí významné podnikatelské subjekty i krajanská sdružení, která tu pořádají komunitní sjezdy a slavnosti u příležitosti významných vietnamských svátků nebo událostí, redakce vietnamských časopisů tištěných u nás a celá řada zprostředkovatelských firem a agentur poskytujících tlumočení, překlady a poradenství všeho druhu. Vedle toho zde najdeme řadu restaurací, bister, kavárny, kasina, herny s automaty, sázkové kanceláře, cestovní a realitní kanceláře, ale i vietnamské lékaře, svatební agentury, kadeřnictví, prodejny potravin dovezených z Vietnamu, půjčovny vietnamských filmů či prodejny vietnamské hudby. Funguje zde jazykové středisko s výukou českého jazyka, doučováním a přípravnými kurzy k přijímacím zkouškám na střední a vysoké školy pro vietnamské žáky a studenty, výuka vietnamštiny pro vietnamské děti narozené v ČR, mateřská školka, centrum bojových umění i buddhistická svatyně. Tržnice SAPA se stala branou do České republiky pro všechny Vietnamce, kteří k nám přicestují, a „Mekkou“ pro ty již zde žijící.⁸² Dle některých informací z terénu se v tomto areálu nachází až 10 tisíc vietnamských migrantů, kteří do Prahy přicestovali z jiných lokalit v ČR.⁸³

Pro výrazné rozšíření sítě zprostředkovatelských agentur, ať již pod názvem cestovní nebo pracovní, dochází v období tzv. „nové vlny“⁸⁴ Dochází k pozvolnému opouštění prostředí tržnic v důsledku konkurence mezi obchodníky v generaci první. Na tak výraznou změnu v sociální struktuře, k jaké došlo na základě mohutného přílivu

⁸² HIRT, T. (Ed). *Vietnamci, Mongolové a Ukrajinci v ČR: Pracovní migrace, životní podmínky, kulturní specifika (informační příručka Policie ČR)*, Ministerstvo vnitra ČR,(2013), s. 18-22

⁸³ Zdroj: SAR, ŘSCP, 2016

⁸⁴ O nové vlně mluvíme především v souvislosti s roky 2006-2007, před vypuknutím ekonomické recese.

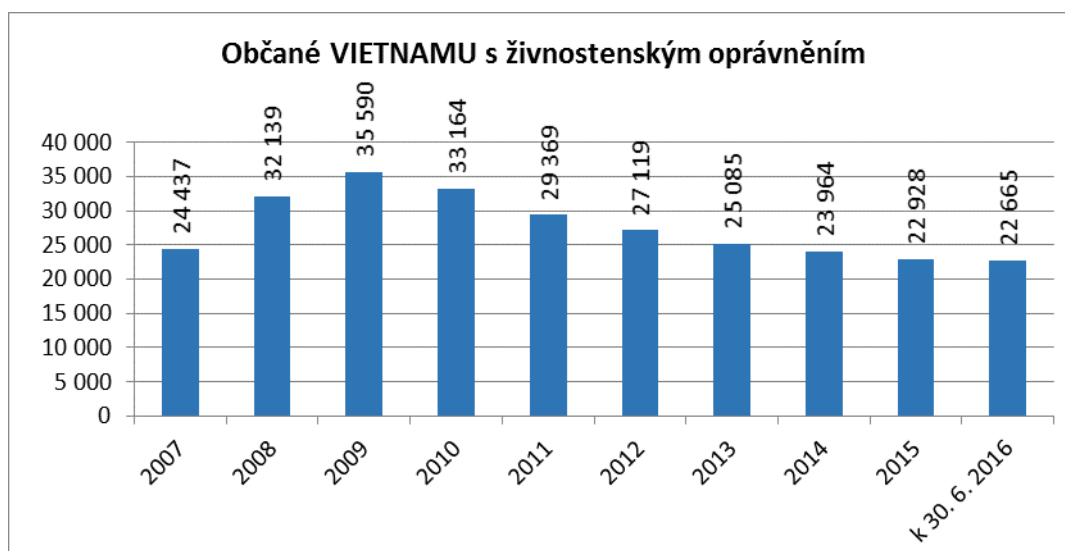
levné pracovní síly v důsledku „nové vlny“, nebyla připravena ani vietnamská komunita, ani majoritní společnost. Závažným problémem se ukázala absence kontrolního dohledu nad činnostmi těchto agentur, které se zabývaly dovozem pracovních migrantů a následným umístěním na pracovní trh nebo zprostředkováním pouhé cesty. Ztráta pracovního uplatnění pro ty z Vietnamců, kteří do ČR přijeli za účelem zaměstnání, přinesla také nutnost řešit legalizaci pobytu, neboť v důsledku provázanosti zákona o pobytu cizinců a zákona o zaměstnanosti zaniká při ztrátě místa současně účel pobytu (zaměstnání), a tedy i oprávnění k pobytu⁸⁵. Vietnamská komunita usídlená v ČR začala nekontrolovaný nárůst „nepřipravených“ krajanů brzy vnímat jako problém. Problém byl v odlišné kulturní identitě „nováčků“. Ti pocházeli především z málo vzdělané vrstvy populace vietnamského venkova a nebyli nijak připraveni na odlišnou kulturu hostitelské země. Pro jejich „neevropské“ chování se vietnamští usedlíci začali obávat nárůstu xenofobie v majoritní společnosti, která by dopadala na příslušníky vietnamské komunity bez rozdílu. *„V souvislosti s masivním propouštěním se objevila i obava z možné kriminality, která se následně potvrdila. Zatímco do té doby se vietnamská komunita snažila na sebe příliš neupozorňovat, v zimě 2008 se zástupci nejvýznamnějších vietnamských organizací v Praze rozhodli vyjít vstříc českým médiím a za podpory některých českých neziskových organizací sepsali otevřený dopis české vládě. Cílem bylo upozornit na bezvýchodnou situaci svých krajanů a možné následky, které z toho plynou nejen pro samotné oběti nezvládnuté migrační politiky, ale i pro vietnamskou komunitu a českou společnost, v níž komunita žije. Původní etablovaní členové komunity se v podstatě ocitli v ambivalentní situaci. Na jednu stranu se složitě vyrovnávají s novým přílivem nepřipravených krajanů, kteří jim „kazí pověst“, zároveň s nimi cítí solidaritu a snaží se jim pomoci. V době největšího propouštění během zimního období na přelomu let 2008 a 2009 například vietnamská sdružení a náboženské spolky pořádaly finanční sbírky na zimní oblečení a potraviny“⁸⁶.*

⁸⁵ Zákon č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění

⁸⁶ HIRT, T. (Ed). *Vietnamci, Mongolové a Ukrajinci v ČR: Pracovní migrace, životní podmínky, kulturní specifika (informační příručka Policie ČR)*, Ministerstvo vnitra ČR,(2013), s. 16

Úzce definovanou skupinu ve vietnamské komunitě tvoří osoby, které na žalostné situaci svých krajanů parazitují a mají v této oblasti vlastní ekonomické zájmy.⁸⁷ Jsou si zcela vědomi situace, že osoby, které kvůli cestě do ČR těžce zadlužili svou rodinu, nemají jinou možnost než doufat, že krize pomine a továrny opět zahájí provoz. Vietnamci nové vlny se tak stali velice snadno manipulovatelnými a zneužitelnými. Kvůli zachování alespoň minimálního příjmu na přečkání krize přistupují na další zadlužování (v ČR i ve Vietnamu) a někdy dokonce na situace blízké se novodobému otroctví, kdy za odvedenou práci nedostávají mzdu, ale pracují pouze za nocleh a jídlo.⁸⁸ Situaci navíc komplikuje také legalizace pobytu. Jelikož nejsou volná pracovní místa, vietnamští imigranti si museli legalizovat pobyt opatřením živnostenského listu, ačkoli reálně nepodnikají. V tomto období statisticky dochází k navýšení počtu živnostenských oprávnění, viz. graf č. 3. Při porovnání grafu č. 3 a č. 4 je zcela zřetelné, že v roce 2009 dochází k hlubokému propadu v počtu udělených povolení k zaměstnání, zatímco počet vydaných živnostenských oprávnění je na vrcholu.

Graf 3: Občané Vietnamu s živnostenským oprávněním

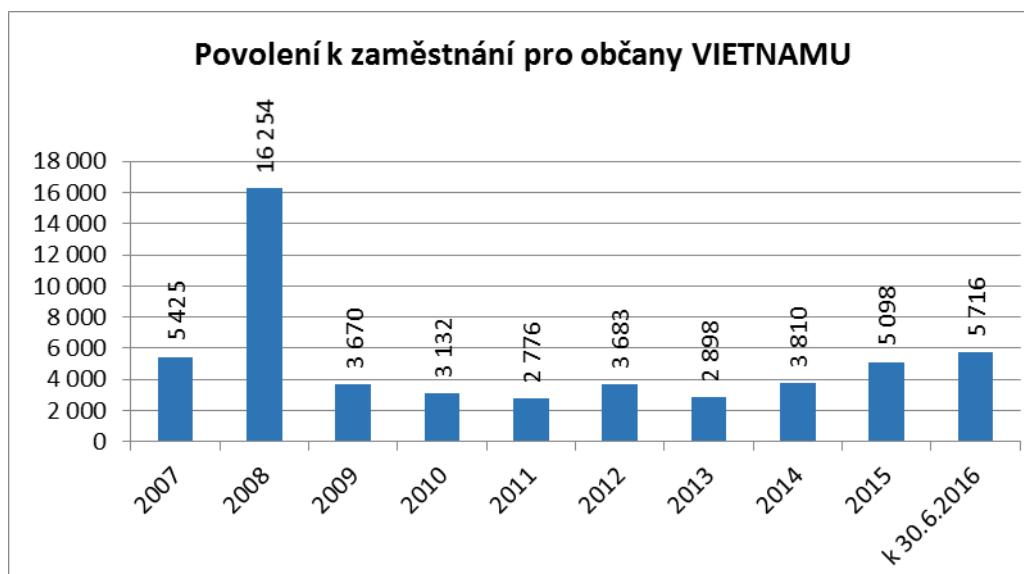

Zdroj: SAR, ŘSCP, 2016

⁸⁷ Hradecký deník dne 28. 03.2012 uvádí: „Policisté podezírají cizince z Vietnamu z nelegálního zprostředkování práce pro krajanů. Podle policie muž zajistil na Královéhradecku práci čtyřiačtyřiceti svým krajanům, čímž prý získal téměř 3,3 milionu korun. „Kontrolovaní cizinci nebyli schopni se prokázat povolením z úřadu práce a vůbec neměli tušení, že nemají potřebné doklady k práci v pořádku, naopak byli zprostředkovatelem ujišťováni o opaku,“ uvedla Iva Kormošová z královéhradecké policie“

⁸⁸ Zdroj: Skupina analýzy rizik ŘSCP

Graf 4: Povolení k zaměstnání pro občany Vietnamu

Zdroj: SAR, ŘSCP, 2016

Veškerou agendu spojenou s podnikatelským oprávněním a prodlužování pobytu vyřizují zprostředkovatelé v rámci tzv. „Dich Vu“⁸⁹. Ti se staly pro těžce zadlužené migranty další přítěží.

Pracovně – cestovní agentury na území ČR najdeme převážně v oblasti s vysokou koncentrací Vietnamců. V Praze se bude jednat o tržnici Sapa v Libuši, V Chebu o tržnice na Svatém Kříži nebo Pomezí. Jako forma podnikání se až na výjimky vždy jedná o společnost s ručením omezeným. Tyto společnosti bývají plně ovládané vietnamskými „Dich Vu“ nebo v nich figurují i občané ČR, což dokládá i následující zpráva od styčného důstojníka v Hanoji. (z důvodu interního charakteru zprávy jsou v citaci záměrně neuvedena jména, občan ČR se vyskytuje pod jménem XY). „ V měsíci srpnu žádalo na ZÚ Hanoj opakovaně několik osob VNM národnosti o dlouhodobé vízum za účelem podnikání – účast v právnické osobě. Těmto osobám byly žádosti několikrát vráceny pro nepřipustnost. Žadatelům zprostředkoval pan XY, jednatel společnosti XY, s. r. o. O tomto případě IPD informovala v předchozí měsíční zprávě.

⁸⁹ „Dich Vu“ je forma klientského servisu, kdy za neznalého klienta veškeré formalities vyřizuje starousedlík. Jedná se o vyřizování veškerých formalit na úřadech, překladatelská a tlumočnická činnost, pomoc v problematice daní, řidičských průkazů, atd. Tato poradenská a zprostředkovatelská síť je velice hustá a zaměstnává mnoho lidí. Nezřídka se jedná i o vyřizování agendy mimo platný legislativní rámec.

Tato společnost i samotný jednatel je ZÚ již znám z minulosti. Na ZÚ v předchozích měsících neúspěšně žádaly o krátkodobé schengenské vízum jiné osoby VNM, které hodlaly do ČR cestovat za obchodním účelem. Jelikož osoby nebyly schopny blíže specifikovat jejich podnikatelský záměr v ČR, a vše nasvědčovalo pokusu o nelegální migraci, byly žádosti zamítnuty. Společnost XY, s. r. o. vlastní výše uvedený pan XY společně se svou manželkou, občankou VNM.

V současné chvíli žádá o dlouhodobé vízum za účelem podnikání 6 dalších osob, které nejen že předkládají ve svých žádostech potvrzení o ubytování na adrese XY 7. Tuto nemovitost vlastní společnost XY, s. r. o.

Žadatelé shodně tvrdí, že veškeré dokumenty do jejich žádostí zařizoval právě pan XY. Pokud jsou dotazováni na jejich působení na území ČR, taktéž se odkazují na pana XY. Pan XY jim taktéž zajišťuje ubytování na území ČR s tím, že žadatelé neznají adresu ubytování a bydlet budou u pana XY doma, ubytování bude poskytnuto bezplatně. Dále se také odkazují na manželku pana XY, občanku VNM, která jim seznámení s panem XY zprostředkovala.

Žadatelé nebyli schopni vysvětlit své budoucí podnikatelské aktivity, neznali základní informace o společnosti, sídle společnosti ani adresu svého budoucího ubytování. Nebyli schopni ani vysvětlit, jakými směrnici a nařízeními se řídí provozování podnikání na území ČR, tvrdili, že právní legislativa požaduje pouze vedení osobního bankovního účtu a zajištění ubytování. Pokud jsou dotazováni na konkrétní položky obchodního rejstříku, základní informace mají naučeny nazpaměť s tím, že je sice znají, ale netuší, že např. adresa uvedena na VOR je taktéž sídlem společnosti, kde by se firma měla fyzicky nacházet apod.

Ačkoliv všichni žadatelé pochází z nižších vrstev, a pokud jsou zaměstnáni, jejich plat se pohybuje v rozpětí 3000 - 10000 CZK, měli na účtech vysoké částky, o kterých tvrdili, že pochází z jejich úspor, či z úspor jejich rodičů. Ačkoliv všichni jednatele byli zapsáni ve stejných společnostech (AB, s. r. o., CD, s. r. o.), neshodli se mezi sebou ani na účelu podnikání, ani na tom, s jakým druhem zboží vlastně budou případně obchodovat. Nejsou schopni ani vysvětlit své pozice ve společnosti a z nich plynoucí práva a povinnosti. O základním mění tvrdí, že po příjezdu do ČR peníze z banky vyberou a použijí pro své podnikání, jeden ze žadatelů dokonce uvedl, že tyto peníze už má zpátky na svém účtu ve VNM bance.

Tyto poznatky ukazují na vysokou míru zneužití případně vydaného pobytového oprávnění, stejně tak je naprosto zřejmé, že se jedná o přípravu cíleně řízené migrace do ČR, pod záštitou pana XY a jeho manželky NTN, či jiných osob, na jejichž pokyn jednají. Jelikož se tyto dvě osoby snaží migranty do ČR dostat více způsoby (nejen zařizováním podkladů pro žádosti o dlouhodobá víza za účelem podnikání, ale také o krátkodobá schengenská víza), žádám tímto o postoupení všem příslušným bezpečnostním složkám k přijetí dalších opatření, a také vyrozumění rozhodovacím orgánům OAMP“.⁹⁰

Tato zpráva od styčného důstojníka v Hanoji zcela evidentně dokládá propojenost mezi občany Vietnamu a občany ČR.

Pro doplnění představy o počtu nelegálně zaměstnávaných zahraničních pracovníků v letech 2006 - 2009 (příchod nové vlny), uvádím následující tabulku, kde je zcela markantní osmi násobný nárůst mezi lety 2006 a 2009.

Tabulka 3: Přehled pořadí podle státního občanství nelegálně a neohlášeně zaměstnávaných zahraničních pracovníků (cizinců a občanů EU/EHP/ESVO) v letech 2006 – 2009

Stav 31. 12. 2009			Stav 31. 12. 2008		Stav 31. 12. 2007		Stav 31. 12. 2006	
1.	Slovensko	2 998	Slovensko	2 056	Slovensko	1 418	Slovensko	1 836
2.	Ukrajina	1 517	Ukrajina	1 302	Ukrajina	1 292	Ukrajina	1 280
3.	Vietnam	1 205	Vietnam	1 183	Polsko	380	Vietnam	147
4.	Polsko	735	Polsko	707	Vietnam	296	Rumunsko	123
5.	Mongolsko	383	Bulharsko	434	Moldavsko	105	Polsko	88
6.	Bulharsko	333	Rumunsko	321	Bulharsko	105	Bulharsko	63
7.	Rumunsko	303	Mongolsko	149	Rumunsko	77	Moldavsko	61
8.	Moldavsko	241	Moldavsko	100	Čína	40	Čína	59
9.	Uzbekistán	59	Čína	50	Mongolsko	19	USA,	22
10.	Německo	57	Uzbekistán	33	Rusko	16	Bělorusko	22
					Německo	15	Německo	20

Zdroj: SAR, ŘSCP, 2010, převzato z podkladů Ministerstva práce a sociálních věcí ČR

⁹⁰ Informace ze zprávy styčného důstojníka Policie ČR v Hanoji, 2012

Jedním z oficiálních a tudíž registrovaných, na Ministerstvu vnitra ČR, vietnamským sdružením je *Svaz vietnamských podnikatelů*. Založen byl již v roce 1992, a to s cílem podporovat ekonomické aktivity vietnamských podnikatelských subjektů v České republice. Následně v roce 2008, v reakci na „novou vlnu“, vznikla kvůli absenci nekontrolovatelnosti agentur ohledně jejich práce a solidnosti podmínek také *Asociace zprostředkovatelských agentur* s údajným cílem jistého vydělení se od těch „nepoctivých“. ⁹¹ Otázkou je, jak dalece je snaha o vyčlenění poctivých, resp. legálních agentur od nelegálních, úspěšná.

⁹¹ HIRT, T. (Ed). *Vietnamci, Mongolové a Ukrajinci v ČR: Pracovní migrace, životní podmínky, kulturní specifika (informační příručka Policie ČR)*, Ministerstvo vnitra ČR,(2013), s. 20-21

8 SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÉ JEVY NEZAMĚSTNANÝCH AGENTURNÍCH PRACOVNÍKŮ A NÁSLEDNÉ ČLENĚNÍ KRIMINÁLNÍCH AKTIVIT OBČANŮ VNM NA ÚZEMÍ ČR

V souvislosti s hospodářskou krizí se ve větší míře projevíly některé negativní jevy spojené s vietnamskou imigrací. Hospodářská krize s sebou mj. přinesla dopady na oblast migrace zejména v souvislosti se sníženou možností pracovního uplatnění zde již pobývajících, ale i nově příchozích cizinců. Řada cizinců se dostala do obtížné situace, kdy byli v důsledku omezování výroby propouštěni mezi prvními a po ztrátě zaměstnání se ocitli bez jakýchkoli finančních prostředků. Tento vývoj se významně dotkl i vietnamských pracovníků. I přes tíživou životní a finanční situaci vietnamští státní příslušníci dávají přednost setrvání na území ČR před návratem do své země původu. Příčinou tohoto jevu je mj. vysoké zadlužení v zemi původu, zázemí početné komunity na území ČR a převažující účel pobytu podnikání.

Státní příslušníci Vietnamu tak nejevili příliš velký zájem o účast v Projektu dobrovolných návratů, jímž byl cizincům, kteří se v důsledku hospodářské krize ocitli na území ČR bez dostatečných finančních prostředků, hrazen návrat do země původu⁹². Migrační tlak ze strany státních příslušníků Vietnamu pokračoval i přes omezení v přijímání žádostí o udělení víz za vybranými účely, jež platí od dubna 2009.

Mezi hlavní problémy můžeme zařadit:

- **Rozsáhlé protiprávní jednání spojené s porušováním či zneužíváním imigračních předpisů** s cílem zajistit si vstup na území ČR (účelové sňatky, účelová otcovství, vysoká míra padělaných listin). K setrvání na území a zajištění dalšího pobytu se státní příslušníci Vietnamu snaží využít všech dostupných možností. Zejména v prvním čtvrtletí roku 2009 byl u vietnamských občanů zaznamenán výrazný nárůst počtu nových živnostenských oprávnění (kolem 1 000 měsíčně) a s tím spojené následné změny účelu pobytu ze zaměstnání na podnikání. V dalších měsících dosahovaly nárůsty již nižší

⁹² Do projektu se registrovalo 239 státních příslušníků Vietnamu, což je 12,7% z celkového počtu 1 871 osob, SAR, ŘSCP, 2016

míry⁹³. Podnikatelské aktivity však tyto osoby nevyvíjí a na území vykonávají příležitostnou práci, v řadě případů neoprávněně bez pracovního povolení.

- **Vysoká míra organizovanosti vietnamské imigrace, včetně ovlivňování různými zprostředkovatelskými subjekty.** Byl zaznamenán vyšší počet případů nelegální migrace vietnamských občanů, kteří z ČR směřovali do dalších evropských zemí (Německo, Francie). Po omezení udělování víz za vybranými účely byl zaznamenán zvýšený zájem o víza za účelem studia a sloučení rodiny. Rovněž bylo zaznamenáno, že se zvýšily poplatky za zprostředkování pobytu v ČR. Pokud se v minulosti běžná taxa zprostředkovatelů pohybovala okolo 7 tisíc USD, nyní se jedná o 12 tisíc USD.
- **Závažná trestná činnost, které se vietnamští občané na území ČR dopouštějí v rámci svých ekonomických aktivit** (vysoce sofistikovaná hospodářská kriminalita spojená s daňovými úniky, v posledním roce výrazně rostoucí zapojení do pěstování, výroby a distribuce omamných látek, organizované nelegální zprostředkování zaměstnání)

V počátcích hospodářské krize dokázala komunita bezprizorní Vietnamce zabezpečit a fungovala vysoká míra solidarity mezi postiženými osobami. S postupující hospodářskou krizí se však začaly objevovat nové krizové jevy, které byly prvními indikátory prohlubujících se sociálních problémů uvnitř vietnamské komunity a s tím spojeného rizika sociálního vyloučení a rizika posílení xenofobních nálad místních obyvatel: Krizové jevy byly zaznamenávány zejména v lokalitě Prahy 4 - Libuš, kde se v Praze soustřeďuje vietnamská komunita a kde se rovněž nachází areál vietnamské tržnice SAPA. Na tržnici SAPA byla ve formě ošacení a stravy distribuována pomoc, kterou využívali osoby v tíživé situaci. Jedná se řádově o stovky, spíše tisíce osob. Byly zaznamenány případy, kdy se otočily toky peněz a příbuzní z Vietnamu zasílají finanční prostředky do ČR, aby zajistili setrvání na území. Osoby, které si prostřednictvím živnostenského oprávnění zajistili legálnost svého pobytu, neměli finanční prostředky

⁹³ Celkově bylo od ledna 2009 do června 2010 vydáno 8 010 živnostenských oprávnění státním příslušníkům Vietnamu.

na zajištění základních životních potřeb. Z tohoto důvodu ani neodvádí povinné platby do systému sociálního a zdravotního pojištění. Správa sociálního zabezpečení evidovala několik případů občanů Vietnamu s dluhy na sociálních odvodech.

- Nově byly zaznamenány případy **osamocených dětí, jež nejsou v péči rodičů či zákonného zástupce**, o kterých není známo, kde se nacházejí. Na tento problém upozornily některé základní školy na Praze 4. Ze strany místního zastupitelstva Prahy 4 je již upozorňováno na negativní nálady a stížnosti místních obyvatel. Nálada vůči vietnamské komunitě je v lokalitě značně napjatá a situace se zhoršuje. Místní obyvatelé si stěžovali na problémy spojené s vysokým počtem osob vietnamské národnosti žijících společně v jednom bytě⁹⁴, na vyšší počet krádeží.
- Zaznamenány byly rovněž stížnosti na projevy násilí a vyhrožování ze strany vietnamských občanů. Tyto případy nejsou ve většině případů hlášeny policii. Nedávný je rovněž případ, kdy místní obyvatelstvo informovalo státní správu o záměru vytvořit vlastní domobranu s cílem upozornit na tuto problematiku.⁹⁵

⁹⁴ Někteří majitelé nemovitostí na území ČR poskytují za úplatu potvrzení o ubytování nově přichozím státním příslušníkům Vietnamu pro naplnění jedné z podmínek získání pobytu na území ČR. Nejsou výjimkou případy, kdy je v jednom bytě nebo rodinném domku přihlášeno k pobytu až 60 státních příslušníků Vietnamu. Zdroj: SAR, ŘSCP, 2016

⁹⁵ V reakci na tuto problematiku byla ŘSCP spuštěna akce s názvem CIZINEC, která byla zahájena 6. 5. 2010 k eliminaci trestné činnosti, k zajištění veřejného pořádku a v zájmu ochrany a bezpečnosti občanské společnosti v lokalitách a rizikových prostorech a objektech s vyšší koncentrací cizinců a cizineckých komunit na teritoriu hl. m. Prahy

8.1 Fenomény trestné činnosti občanů Vietnamu z pohledu trestního řízení

Fenomény trestné činnosti občanů Vietnamu z pohledu trestního řízení můžeme v zásadě rozdělit následovně:⁹⁶

- **Zaujímají přední místo v nelegální migraci v ČR.**⁹⁷
- **Zneužívají účelu sloučení rodiny.**⁹⁸
 - ❖ Účelová manželství.
 - ❖ Účelová otcovství.
- **Zneužívají účelu zaměstnávání.**
 - ❖ Neprokazování kvalifikace.
 - ❖ Změny účelu zaměstnání na podnikání.
- **Zneužívají cestovní doklady – cestování s padělkami, či na podobu.**
- **Padělají doklady – zdravotní pojištění, podklady pro získání živnosti, o ubytování.**⁹⁹
- **Nelegální migrace do dalších států EU - SRN¹⁰⁰, Rakousko, Francie.**

⁹⁶ Podíl na trestné činnosti je přibližně 34%. Z hlediska cizinců figuruje tato komunita na 1. místě. Zdroj: SAR, ŘSCP, 2016

⁹⁷ V oblasti nelegální migrace tvoří státní příslušníci Vietnamu za Ukrajinou druhou největší skupinu osob, která je řešena pro nedovolený pobyt na území (35% řešených cizinců). Kromě klasických případů nelegálního vstupu a pobytu se jedná o případy, kdy po ukončení platnosti víza a pobytu řada těchto cizinců nevycestuje a snáze než jiní státní příslušníci pobývá na území pod ochranou vietnamské komunity. K legalizaci svého pobytu se snaží opatřit často cestovní doklady jiných osob (na podobnost) a jiné listiny potřebné pro daný účel pobytu.

⁹⁸ V roce 2010 se oproti roku 2009 snížil počet „účelových sňatků“ a „otcovství“, kdy státní příslušníci Vietnamu využívali fiktivního sloučení s občanem ČR k získání neoprávněného pobytu na území. Takový pobyt získávali Vietnamci buď sňatkem s občanem ČR nebo zapsáním občana ČR do rodného listu dítěte, jehož matka byla státní příslušnicí Vietnamu nebo zapsáním otce – státního příslušníka Vietnamu - do rodného listu dítěte, jehož matka byla zas státní příslušnicí ČR. V roce 2010 se ale žádný z prověřovaných případů neprojevil jako účelový. Zdroj: SAR, ŘSCP, 2016

⁹⁹ Většina těchto dokladů byla získána v tržnici SAPA v Praze. Cena pozměněného dokladu či dokladu jiné osoby se pohybuje od hranice 10 000,- Kč výše. Zdroj: SAR, ŘSCP, 2016

- **Organizují, nebo se účastní převaděčství.**
- **Vyrábí a distribuují drogy a tabákové výrobky.**¹⁰¹
- **Padělají ochranné známky.**¹⁰²
- **Dopouští se porušování autorských práv.**
- **Dopouští se daňových úniků.**
- **Podílí se na výkupu a dalším prodeji kradeného zboží.**
- **Začali se spojovat při trestné činnosti s kosovskými Albánci.**¹⁰³

Pro úplné pochopení trestné činnosti páchané Vietnamci na území ČR je potřeba pochopit strukturu kriminálních gangů. Dovolím si zde malé odbočení. Organizační strukturu vietnamských zločineckých gangů lze podle Plk. doc. JUDr. Miroslava NĚMCE, Ph.D., z Policejní akademie ČR, Praha, rozdělit do třech stupňů.

„Nejvýše stojí šéf zločineckého gangu, kterým je zpravidla osoba, která u nás koncem osmdesátých let dvacátého století studovala, či v průběhu první poloviny devadesátých let dvacátého století "zbohatla" v důsledku nekontrolovaného pašování cigaret, textilu, lihu i lidí. Šéf má obvykle dva pobočníky, kteří požívají u šéfa bezmezně důvěry. Jsou jimi zejména bývalí spolužáci či spolupracovníci. Tito pobočníci jsou také zapsáni jako společníci ve firmách šéfa jako "hlavy rodiny". Ostatní členové

¹⁰⁰ Nejčastějším směrem byla trasa ČR - Drážďany-Berlín, kdy cílovou stanicí se stávala velká vietnamská tržnice v Berlíně na Herzbergerstrasse. Zdroj: SAR, ŘSCP, 2016

¹⁰¹ Lze konstatovat, že státní příslušníci Vietnamu se přeorientovávají ze stánkového prodeje (včetně prodeje padělků zboží) na obchod s OPL. Věnují se výrobě i distribuci, která probíhá v herna barech a na tržnicích. Máme poznatky, že především mladší státní příslušníci Vietnamu jsou uživateli OPL. Zdroj: SAR, ŘSCP, 2016

¹⁰² Žďárský deník dne 28. 08. 2012 otiskl následující článek s názvem: „Falešný Vuitton“ - „Padělané zboží bylo ve většině případů zabaveno v asijské tržnici u bývalého hraničního přechodu Hatě na Znojemsku a tržnici v Olomoucké ulici v Brně. Menší část pocházela i z prodejen ve žďárském okrese. „Šlo především o textil a obuv, které byly zabaveny z malých obchůdků se smíšeným zbožím ve vesnicích,“ uvedla mluvčí Celního ředitelství Brno, pod které oblast žďárského okresu spadá, Lada Temňáková. Padělky „luxusních“ kabelek, opasek, textilu a podobného zboží podle jejích slov celníci nezřídka zachytí i při kontrolách na dálnici D1. Tisíce napodobenin světových značek převážejí často cizinci. Mezi padělky se nacházejí i přístroje, například elektrické pily, jež jsou vyráběny z podřadného materiálu, a tudíž mohou být lidem, kteří si je koupí za „obzvlášť výhodnou cenu“, nebezpečné...“

¹⁰³ Zdroj: SAR, ŘSCP, 2016

zločineckého gangu tvoří jednak širší okruh příbuzenstva šéfa a jeho pobočníků a další osoby najímané na nejhrubší práce (tzv. vojáci).“¹⁰⁴

„Podobnou formu mají vietnamské zločinecké gangy tvořené na rodinném principu. Šéfem je zakladatel (hlava rodiny, obvykle bývalý vietnamský student z osmdesátých let dvacátého století, který se u nás uchýtil, zbohatl a postupně zajistil pozvání pro další členy své rodiny z Vietnamu. V této výhradně rodinné struktuře figurují pobočníci z řad vlastní rodiny, a ti pak dále řídí vojáky, kteří jsou najímáni na různé práce od přepravy cigaret, textilu, obuvi, lihu, skla aj. přes jejich prodej až k legalizaci zisků.

Třetím druhem organizace a řízení vietnamského zločineckého gangu je struktura, v níž její zakladatel (šéf) má svého zástupce, který najímá spolupracovníky tzv. ad hoc (na konkrétní akce), a oni dále najímají a řídí členy skupiny ad hoc. Tímto způsobem dochází např. k pašování zboží v nákladních kontejnerech apod. Tentýž šéf i jeho zástupce pak dále najímají tzv. řídicí strukturu, tj. jednotlivé členy řídicí konkrétní zločinecké buňky k dalším zločineckým aktivitám.“¹⁰⁵

Je nutné si uvědomit, že místem, kde lze páchat trestnou činnost pro Vietnamce takřka bez rizika je právě teritorium tržnic.¹⁰⁶ Zde je pro státní orgány především díky jazykové bariéře velmi těžko taková činnost odhalitelná. Podstatnou změnou je právní statut těchto tržnic. Dříve měli Vietnamci tržnice pronajaté a orgány státní správy tak mohly jednat a spolupracovat s vlastníkem pozemku a prostor, což práci orgánům státní správy v mnohém usnadňovalo a zefektivňovalo. Vietnamcům se v průběhu času podařilo odkoupit tyto pozemky a prostory, a tak se možnosti orgánů státní správy opět zkomplikovaly a omezily. Toto se Vietnamcům podařilo díky vytlačení původních majitelů. I zde se již setkáváme s trestnou činností, kdy Vietnamci původního majitele buď velice dobře zaplatili, nebo zde docházelo k použití nezákonných prostředků.

¹⁰⁴ NĚMEC, M. Mafie a zločinecké gangy, EUROUNION Praha, (2003). s. 75.

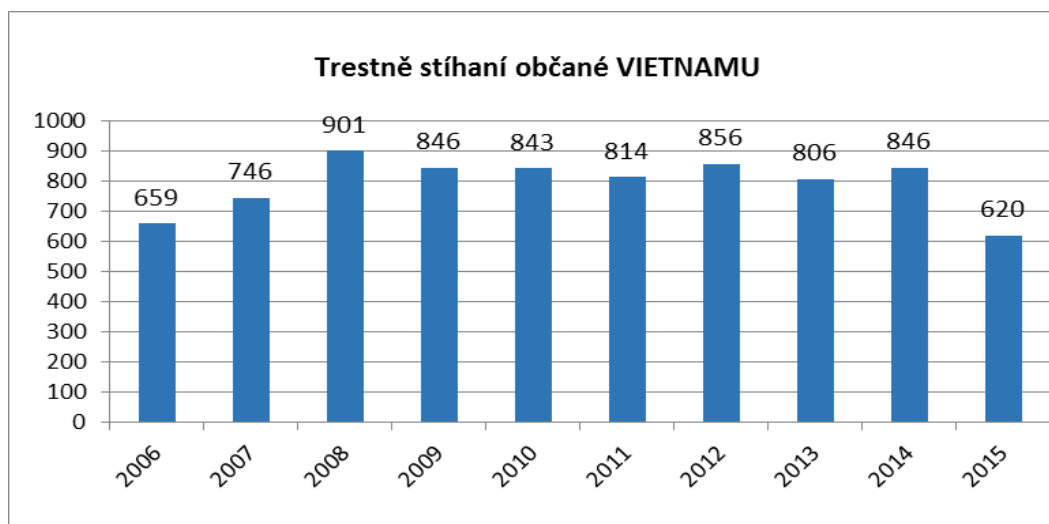
¹⁰⁵ NĚMEC, M. Mafie a zločinecké gangy, EUROUNION Praha, (2003). s. 76.

¹⁰⁶ František Bublan v rozhovoru publikovaném na serveru týden.cz uvádí: „Sapa je mozkovým trustem nejenom kriminality, ale vůbec působení vietnamské komunity u nás. Samozřejmě ale ne všichni páchají trestnou činností...“ URL: http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/sapa-je-mozkovy-trust-nejenom-kriminality-rika-poslanec-bublan_226820.html

Podobně Vietnamci eliminovali účinnost kontrol orgánů státní správy a policie změnou způsobu ubytování. Zatímco dříve byli většinou ubytováni na ubytovnách, kde měla rozsáhlé pravomoci cizinecká policie a té se tak dařilo účinně odhalovat osoby s nelegálním pobytem, osoby v pátrání a zčásti se dalo i mapovat pohyb těchto osob, nyní se efektivita cizinecké policie v tomto směru rapidně snížila. Je to způsobeno faktem, že mnoho Vietnamců je v ČR nelegálně a páchá trestnou činnost a musí se tak vyhýbat možným kontrolám. Tyto bylo možné provádět na ubytovnách za spolupráce ubytovatele, který měl povinnost vést knihu ubytovaných. Vietnamci brzy zjistili, že je pro ně mnohem příznivější pronajmout si byt. Zde je totiž možnost kontroly podstatně více omezena vzhledem k ústavnímu právu na své soukromí, jehož narušení orgánem státní správy a policie musí být jen z vážných důvodů a velmi dobře odůvodněné. Dochází tak ke značné anonymitě a kumulaci osob VNM v bytech a rodinných domech, kde tak mnohdy často dochází skrytě k páčání trestné činnosti. (rodinný dům nebo byt obývaný Vietnamci je charakteristický zatemněnými okny a zdánlivým poklidem uvnitř).

Je nutno podotknout, že toto je pouze výčet trestné činnosti Vietnamců, které se dopouštějí nejčastěji a to již z devadesátých let a jejíž množství neustále narůstá. Díky dopuštění se výše uvedených trestných činů Česká republika přichází o značné finanční prostředky. Lze v podstatě považovat podnikání pro Vietnamce za snazší než pro Čecha právě díky páčání této trestné činnosti a zisků z ní vyplývajících. Bohužel od devadesátých let do dnešní doby roku 2016 se mění struktura této trestné činnosti a to negativně. Pro číselnou představu je přiložena tabulka č. 4.

Graf 5: Trestně stíhaní občané Vietnamu

Zdroj: SAR, ŘSCP, 2016

8.2 Drogová scéna

Nelze neopomenout jednu z nejvýznamnějších trestných činností páchanou Vietnamci. Ti se velmi rychle orientují a zaplňují prázdné díry na trhu. Jejich nástup na drogovou scénu je celkem impozantní. S lehkostí, s jakou vstoupili na trh se svým maloobchodním sortimentem, vstoupili i na drogovou scénu. Začínají tak naplňovat skutkovou podstatu (povinný souhrn znaků trestného činu bez naplnění všech kumulativně, se nejedná o trestný čin) dalších trestných činů jako například: § 283 Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, § 284 Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu, § 286 Výroba s držením předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu, § 287 Šíření toxikomanie.¹⁰⁷

Za nejmasověji užívanou psychotropní látku lze považovat marihuanu, tedy látku konopného charakteru, která je velmi snadno dostupná a umožňuje poměrně snadné užívání. Bohužel její užívání se stále častěji týká velmi mladé populace, u které její popularita stoupá. Svůj významný vliv na tuto situaci má společenská a mediální

¹⁰⁷ NĚMEC, M. Mafie a zločinecké gangy, EUROUNION Praha, (2003). s. 71, 72.

tolerance k užívání konopných látek. Stále více se hovoří o konopí jako o užitečné a zdraví prospěšné látce, a tak jsou zde stále silnější snahy o její legalizaci pro domácí léčebné a rekreační užívání. Tento fakt působí ve prospěch jak uživatelům těchto drog, tak především distributorům a „výrobci“ pěstitelům marihuany. Výroční zpráva NPC uvádí: *„Je potřeba zdůraznit, že konopí v případě pěstování Vietnamci je pěstováno „indoorově“ průmyslovým způsobem. Následně vyrobená marihuana se vyznačuje vysokým obsahem THC – až 30%. Tento druh trestné činnosti nabízí osobám vietnamské národnosti velmi rychlý návrat investovaného kapitálu s velmi vysokými a snadnými zisky v porovnání s možným trestním postihem. Tzv. „zahradníci“ (osoby, které se starají o zdárný průběh pěstebního cyklu konopí) jsou v současnosti odměňováni částkami ve výši až 1 000 eur měsíčně. V ČR bylo založeno několik obchodních společností, které se zabývají dovozem technologií potřebných k pěstování konopí, v jejichž pozadí stojí vietnamské skupiny. Tyto technologie jsou dováženy převážně z Nizozemí a Velké Británie. V oblasti nelegálního pěstování konopí můžeme také pozorovat větší míru kooperace mezi vietnamskými skupinami a občany ČR, kteří se do páčání trestné činnosti zapojují různými aktivitami, např. typováním budov vhodných k pronájmu a pěstování, tak i v komunikaci s úřady“.*¹⁰⁸

Pěstování této drogy je velmi rozšířeno právě u Vietnamců, kteří si pronajmou k tomuto účelu rodinný domek, zdánlivě nevyužitý starý tovární prostor, statek nebo sklad a nejedná se často o objekt stojící mimo zastavěnou oblast. Naopak se jedná ve většině případů o prostory, kolem nichž panuje čilý veřejný ruch. Jelikož Vietnamci dokáží být velice skromní, k takovému objektu nelze téměř zaznamenat pohyb. Pěstitel je osoba, která má nakoupeny základní potraviny a potřeby k přežití bez možnosti vycházení na mnoho dní i týdnů. Takový to objekt se zatemněnými okny se zdá být opuštěný a pro okolí se jeví jako bezproblémový. Obyvatele v okolních domech a bytech o takovém objektu hovoří jako o opuštěném nebo užívaném Vietnamci, ale ti jsou tiší, usměvaví a spíše s nimi projevují soucit. V naprosté většině tak dochází v jejich sousedství k páčání trestné činnosti latentně. Majitel takového objektu bývá často nemile překvapen v okamžiku, kdy policie tento objekt a osoby v něm odhalí. Nutno podotknout, že majitelé o této činnosti často nevědí a s policií spolupracují. Pro majitele objektu se jedná o spolehlivé nájemníky platící předem a včas dohodnutý nájem často převyšující

¹⁰⁸ Výroční zpráva 2015. Národní protidrogová centrála Služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky.

běžnou částku. Vietnamci nabízená částka mnohdy umožňuje poměrně rychlé sehnání takového objektu, jelikož jeho majitel vidí výhodné pronajímání s vysokým a snadným ziskem. Pozdější překvapení pronajímatele nespočívá pouze v tom, že zde docházelo k pěstování konopí, nýbrž sumě, kterou musí doplatit za elektrickou energii a vodné a stočné. Pěstování konopí je velice nákladné, jelikož je zde potřeba dosahovat stále vysoké konstantní teploty a vlhkosti a tedy mít složité klimatizační vybavení a UV zářiče nutné k fotosyntéze.

Jedná se o činnost typickou pro Vietnamce v oblasti výroby drog především díky jejich vlastnostem, zemědělským schopnostem, skromnosti a schopnosti dlouho vydržet v uzavřeném prostředí v tichosti. Bohužel často je objeven objekt a v něm pouze jeden člověk VNM, který je v České republice často nelegálně, jazykově nevybavený a jedná se o tzv. „GA“, který mnohdy považuje svoji práci jako běžnou a nikoliv protiprávní. Problémem je zde tedy vymahatelnost práva, kdy takovýto pěstitel je našim právním systémem v podstatě nepotrestatelný „nenapravitelný“ a gang takovou ztrátu velice rychle dožene. Vietnamské gangy tak v podstatě ovládly trh s konopím v České republice. Jejich trestná činnost se tedy masivně rozšířila o další oblast a tento trend dále pokračuje.

Protože se Vietnamcům podařilo ovládnout trh s konopím a velmi rychle dokáží zaplnit poptávku na trhu v podstatě s čímkoliv, přesouváme se do další fáze trestné činnosti Vietnamců. Další fází vývoje drogové scény, kterou se Vietnamci snaží ovládnout, je výroba a distribuce drog tzv. „tvrdých“, a to konkrétně metamfetaminu (obchodní název pervitin). Pokud Vietnamci zpočátku začínali drogu distribuovat jako schopní obchodníci, dnes začínají ovládat technologii a výrobu této drogy. Je to způsobeno tím, že vytvoření varny¹⁰⁹ potřebné k výrobě drogy je poměrně jednoduché a snadno dostupné. Varna je mobilní a místo výroby lze v případě potřeby měnit. Výroba nese jistá rizika¹¹⁰ a je doprovázena charakteristickým chemickým zápachem vycházejícím z místnosti, kde se droga vyrábí.

¹⁰⁹ Varna – potřebné laboratorní vybavení, které se používá k výrobě metamfetaminu.

¹¹⁰ Riziko výbuchu a požáru. Deník Právo otiskl dne 16. 02. 2012 následující článek: „*Lidi začaly čím dál tím více děsit ilegální pěstírny a varny drog v pronajatých bytech, které si hlavně cizinci často mění v chemické továrny. Vzhledem k vysokému riziku požáru či výbuchu kvůli nim snadno přijdou o svůj domov nic netušící sousedé. Aktuálně registrujeme dva požáry, které způsobily přehřáté lampy v panelákových pěstírnách marihuany a jeden výbuch s požárem, jenž se stal v domácí varně pervitinu v činžovním domě. Všechny škody v okolních bytech zaplatíme, ale budeme to soudně vymáhat po těchto výrobcích drog, řekl*

„V minulém roce, stejně jako v předchozích letech byl na území ČR metamfetamin vyráběn převážně z pseudoefedrinu, který pachatelé extrahovali z volně prodejných léčiv. Tato léčiva se dají koupit nejen v ČR, ale i v jiných zemích EU“. K nákupu v jiných zemích dochází především proto, že zde je nižší cena, ale především vyšší obsah pseudoefedrinu v léčivu. Často se zde projevuje soudržnost komunity a její mobilita, kdy obchodníci s padělkem mnohdy dováží i množství těchto léčiv. Byl také zaznamenán případ dovozu léčiv s pseudoefedrinem původem z Vietnamu. Participace Vietnamců se zvýšila v roce 2015 a to právě v samotné výrobě. Tento následně distribuují nejen v ČR, ale byly zaznamenány případy vývozu této drogy do SRN.“¹¹¹

V oblasti výroby a distribuce dalších psychotropních látek zatím dominují jiné zločinecké skupiny a Vietnamci se v této oblasti v podstatě nevyskytují. Bohužel se jedná o velice negativní vývoj v integraci vietnamské komunity v České republice.

Právu Václav Bálek z pojišťovny Allianz. Několik měsíců fungovala donedávna bez povšimnutí další domácí varna pervitinu v zánovním domě na pražském Jižním Městě na Hájích....“

¹¹¹ Výroční zpráva 2015. Národní protidrogová centrála Služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky.

PRAKTICKÁ ČÁST

9 SBĚR DAT

9.1 Metodologie výzkumu

Teoretická část této práce měla za cíl přiblížit cestovní ruch, především jeho incomingovou část z pohledu ilegality. I přes slábnoucí trend je zřejmé, že fenomén občanů Vietnamu, přijíždějících do České republiky a zneužívající některý z výše uvedených způsobů překonání bariéry a dosažení vysněného cíle je stále aktuální.

Jako základ použitý pro vypracování praktické části této diplomové práce bude využita metoda kvantitativního dotazníkového šetření, vycházejícího ze standardizovaného dotazníku pro policisty zařazené u služby cizinecké policie. Vypracovaný dotazník bude elektronickou formou distribuován na jednotlivá pracoviště inspektorátů cizinecké policie (dále jen ICP) na mezinárodních letištích a 14 odborů cizinecké policie u KŘP. Vzhledem k jednoduchému mechanismu sběru dat od těchto respondentů zde nevidím vážnější problém.

Původní záměr využít strukturovaný dotazník i pro přijíždějící občany z Vietnamu na ICP Praha Ruzyně, kde jsem v rámci cizinecké policie přes 13 let působil, jsem nakonec zamítl. Vzhledem k izolovanosti vietnamského etnika a silné neochotě o sobě podávat jakékoli informace osobního charakteru, by byl tento vzorek respondentů za sledované období velice malý a téměř nepoužitelný. Rozhodl jsem se proto využít informace, které mi poskytují informační servery, kterými disponuje ŘSCP. Jedná se především o materiály z interních databází. V rámci nastavení filtrů je možné získat informace týkající se nelegální migrace pouze občanů Vietnamu v souvislosti s ilegální migrací. Databáze umožňuje sledovat a vyhodnocovat informace z území celé České republiky s časovým rozsahem několika let.

Výzkum formou dotazníkového šetření probíhal v období června až listopadu 2016. V dotazníku byly použity různé typy otázek. Otázky uzavřené s odpověďmi ano nebo ne (případně s možností specifikace odpovědi) a otázky uzavřené, s předem připravenou škálou odpovědí. Na závěr byla použita také otázka otevřená, s volnou odpovědí ponechanou zcela na respondentovi. Dotazník se skládal z celkem 11 otázek.

Před samotným vyplňováním dotazníku bylo samozřejmostí seznámit respondenty s předmětem a účelem výzkumu, a také s naprostou anonymitou výzkumu a způsobem nakládání se získanými daty. Všichni respondenti byli v úvodním emailu seznámeni s tím, že data získaná skrze dotazníky budou použita pouze pro účely její diplomové práce. Veškerá elektronická komunikace probíhala v uzavřené síti policejního intranetu.¹¹²

Sběr dat z informačních serverů PČR probíhal zpětně za rok 2015. Časový úsek 1 roku považuji za dostatečný. Využit byl informační systém IS Událost, který zachycuje veškerý kontakt osob s PČR. Na základě filtrace lze nastavit požadovaný výstup, který není pouhým statistickým prvkem, nýbrž obsahuje i textovou část k popisu daného skutku. Pro zachování anonymity jsou jednotlivé výpovědi respondentů číslovány.

9.2 Výběr vzorku a analýza dat

Jedním z cílů výzkumu je přiblížit pohled na zneužívání příjezdového cestovního ruchu očima policistů služebně zařazených na cizinecké policii. Tito policisté během své mnohdy letité služební kariéry zcela jistě přišli do styku s občany Vietnamu a mají s nimi své vlastní zkušenosti. Rovněž mnoho z nich je autorem protokolárních výsledků, které jsou následně zaevidovány v informačních systémech, které využívá PČR.

Dalším z cílů je za využití zaevidovaných protokolárních výsledků vypracovat analýzu a potvrdit nebo vyvrátit následující hypotézy:

¹¹² Intranet – uzavřená počítačová síť eliminující vstup nepovolané osoby. Poznámka autora.

- 1) **Hypotéza 1:** Velké množství cestujících vietnamské národnosti prokazující se při příjezdu do ČR *padělaným* cestovním dokladem již není v úzkém spojení s „*cestovně-pracovní*“ agenturou, provádějící svou obchodní činnost na území ČR.
- 2) **Hypotéza 2:** Většina nelegálně pobývajících a pracujících Vietnamců na území ČR měla o své práci zcela jinou představu.
- 3) **Hypotéza 3:** Velké množství vietnamských zaměstnanců využilo před vstupem na území ČR služby pracovní agentury nebo jiného subjektu na území Vietnamu nebo ČR k legálnímu nebo ilegálnímu vstupu na území ČR.

Zkoumaná data můžeme rozdělit zhruba do několika základních oblastí: obecné informace o respondentovi – základní pasportizace jedince (věk, pohlaví, původ), dále z hlediska zneužití cestovního ruchu na zneužití na základě falešného cestovního dokladu, padělaného víza, zneužití pozvání, zneužití jiného prostředku, atd. Data lze dále roztrždit podle druhu dopravního prostředku, způsobu obstarání si veškerých formalit k vycestování, kontaktu s cestovně – pracovní agenturou, apod.

9.3 Vyhodnocení výzkumného šetření – analýza dotazníku

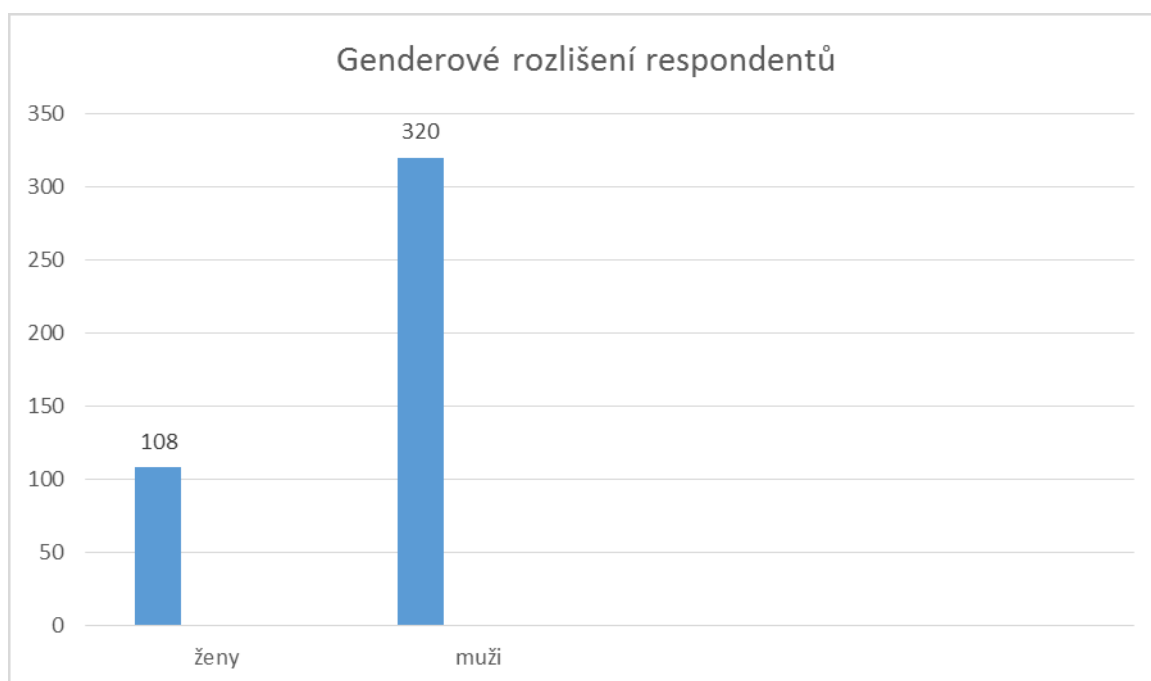
Analýza výzkumného šetření, které probíhalo na základě anonymního dotazníku, obsahujícího 11 otázek, přinesla následující výstup. Sběr dat probíhal v měsících červen až listopad 2016. Uvedený časový rozsah považuji za dostatečný k vyplnění a následnému zpětnému odeslání 11 otázek. Dotazník byl odeslán na 14 odborů cizinecké policie u KŘP a jednotlivé Inspektoráty cizinecké policie na mezinárodních letištích (Praha – Ruzyně, Ostrava – Mošnov, Brno – Tuřany, Karlovy Vary a Pardubice). Dotazník byl zaměřen na policisty a policistky v přímém výkonu služby, ne na vedoucí pracovníky.¹¹³

¹¹³ Vedoucí pracovník se zpravidla nedostane do přímého kontaktu s cizincem, věnuje se organizačním a administrativním záležitostem, poznatek autora.

Za uvedené časové období jsem obdržel 428 odpovědí, což považuji za úspěch. Jedná se zhruba o 30 % všech možných potencionálních odpovědí, které bych dle personálního stavu u cizinecké policie mohl získat. Dotazník byl záměrně koncipován velice jednoduše s co nejmenší časovou náročností, neboť jsem si zcela vědom časové tísně během výkonu služby.

Z celkového množství 428 odpovědí připadá 320 odpovědí mužům, což činí 74,7 %.

Graf 6: Genderové rozdělení respondentů

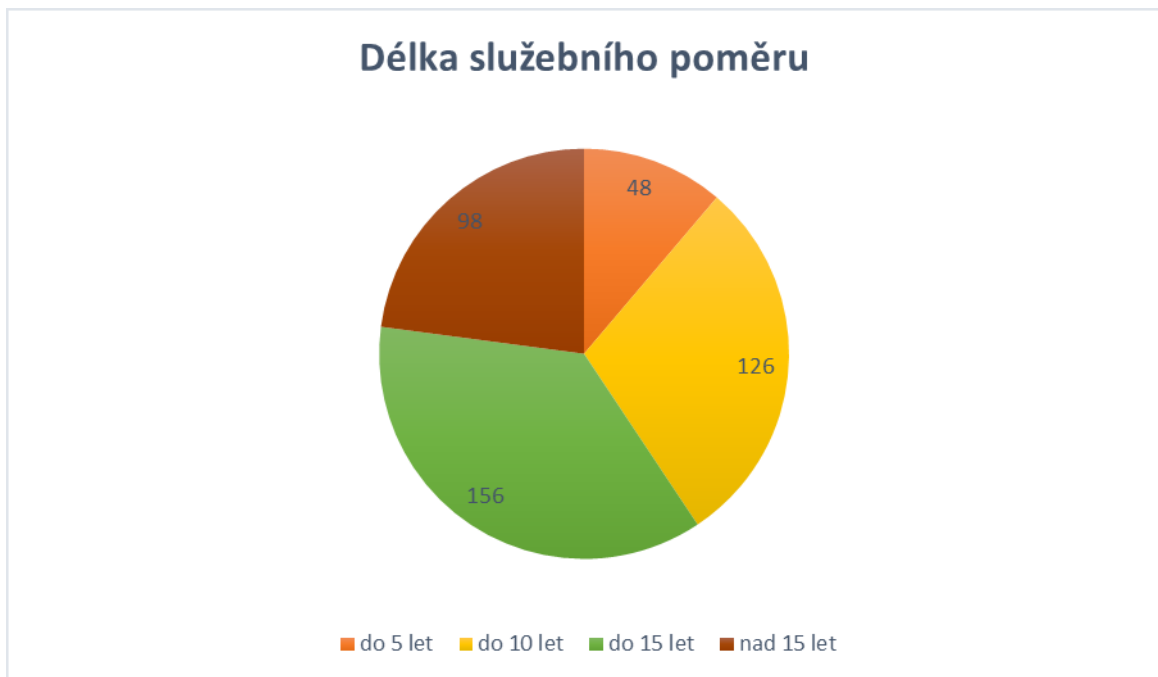
Zdroj: Dotazníkové šetření k DP - vlastní analýza dat

Dotaz číslo 2 – „**Kolik let jste ve služebním poměru policisty/policistky ČR?**“, jsem odpovědi rozdělil na 4 kategorie:

1. do 5 let
2. do 10 let
3. do 15 let
4. nad 15 let

Ve služebním poměru je v kategorii do 5 let 48 respondentů, v kategorii do 10 let 126 respondentů, v kategorii do 15 let 156 respondentů a v kategorii nad 15 let 98 respondentů. Vysoký počet respondentů v kategorii do a nad 15 let představuje skupinu zkušených policistů/policistek a tím pádem i vysokou relevantnost odpovědí.

Graf 7: Délka služebního poměru respondentů

Zdroj: Dotazníkové šetření k DP - vlastní analýza dat

Odpovědi na dotaz číslo 3 - „**Kolik let sloužíte u cizinecké Policie?**“

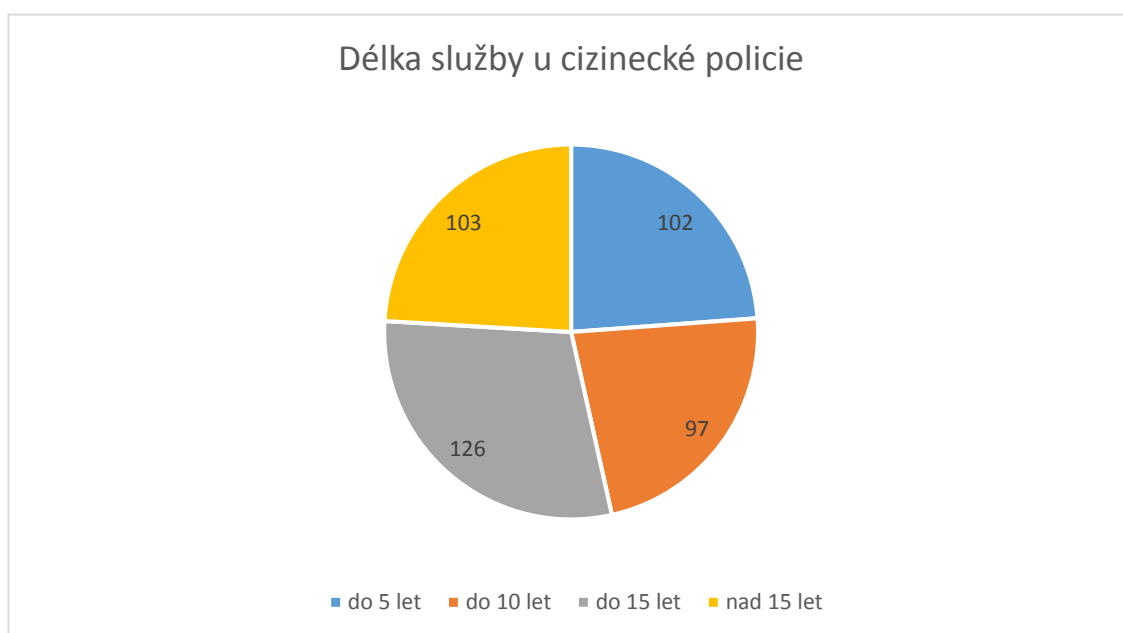
jsem rovněž rozdělil na 4 kategorie:

1. do 5 let
2. do 10 let
3. do 15 let
4. nad 15 let

V této odpovědi, která se vysloveně dotýká služby u cizinecké policie, jsou odpovědi následující: 102 respondentů slouží u cizinecké policie méně jak 5 let, 97

respondentů méně jak 10 let, 126 respondentů méně jak 15 let a nad 15 let 103 respondentů. Zajímavě rovnoměrný počet respondentů ve všech kategoriích zcela jistě poskytne komplexní odpovědi ze všech spekter respondentů. Od méně zkušených policistů až po velmi dobře se orientující policisty v problematice cizinecké policie.

Graf 8: Délka služby u cizinecké policie

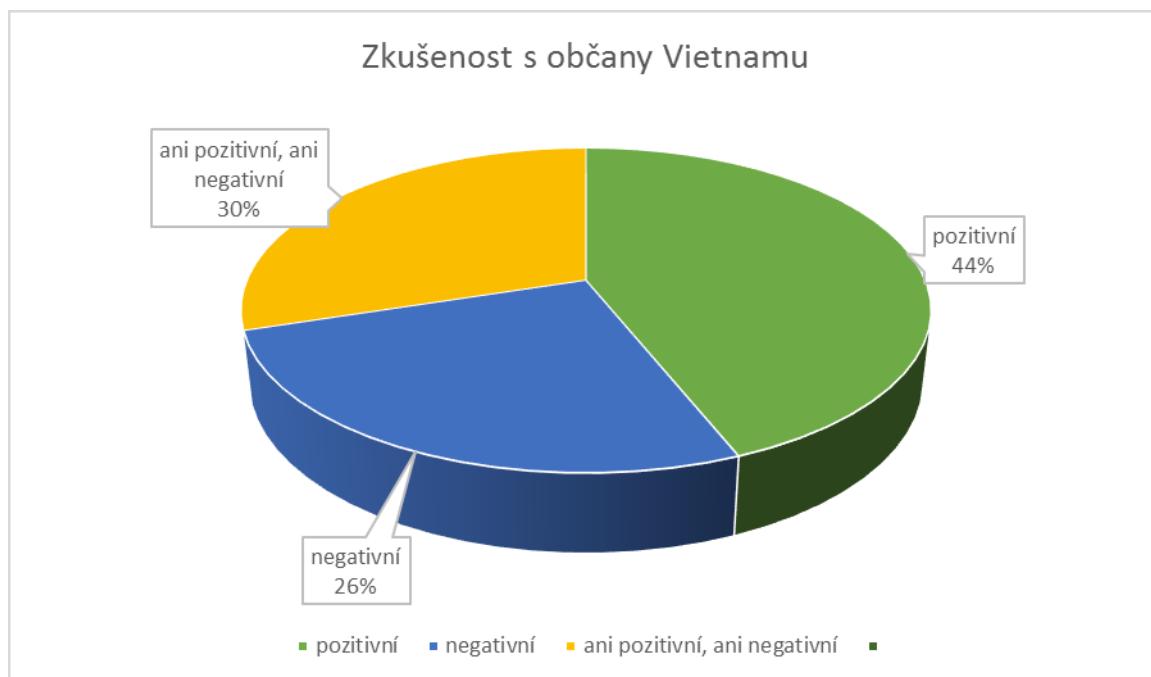

Zdroj: Dotazníkové šetření k DP - vlastní analýza dat

Nejvíce odpovědí na dotaz číslo 4 – „**Na kterém ICP sloužíte?**“ mi přišlo z ICP Praha – Ruzyně - 119, dále z ICP Ostrava – Mošnov - 66, Brna - 58, Karlových Varů - 42 a Pardubic 34.

Na dotaz číslo 5 - „**Jaká je Vaše zkušenost s občany Vietnamu?**“, odpovědělo pozitivně 188 respondentů. Negativní zkušenosti má 112 respondentů a 128 nemá ani pozitivní, ani negativní zkušenosti.

Graf 9: Zkušenost s občany Vietnamu

Zdroj: Dotazníkové šetření k DP - vlastní analýza dat

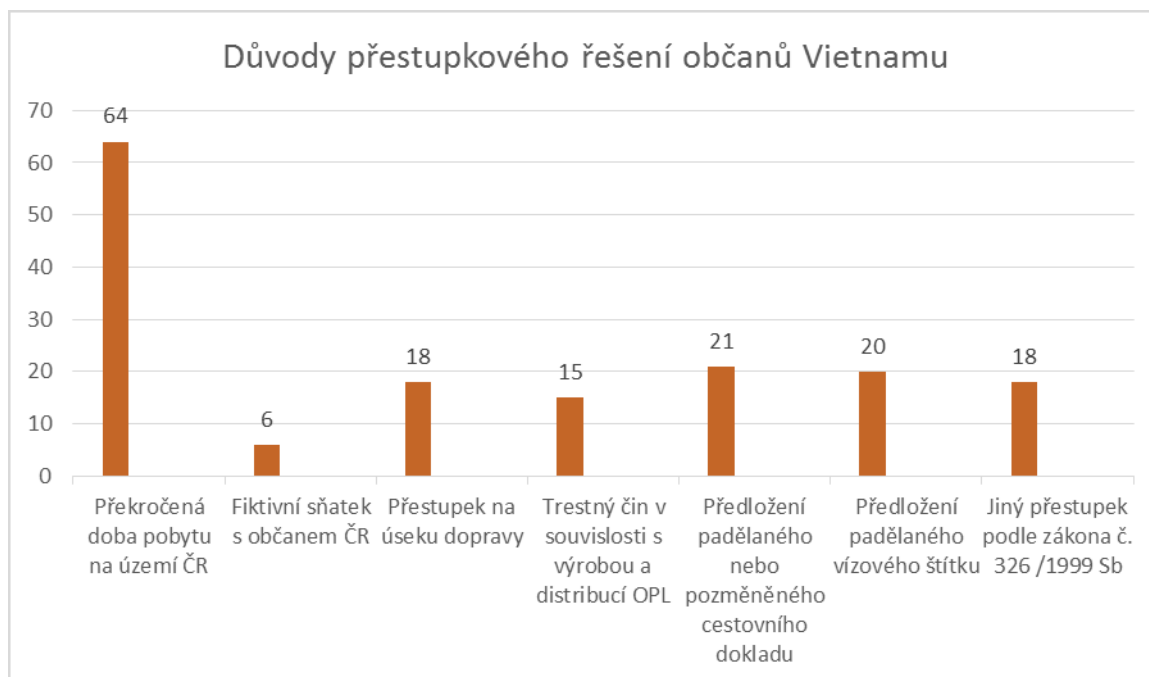
Graf č. 9 nám v procentuálním zastoupení názorně ukazuje, že převládá pozitivní zkušenost s občany Vietnamu nad zkušeností negativní a to o celých 14 %.

Na dotaz č. 6 - „**Řešil/a jste někdy Vy osobně občana Vietnamu v přestupkovém nebo trestním řízení?**“ odpovědělo kladně 162 respondentů, což je 37,8 %. Odpověď ne volilo 266 (62,14 %) respondentů.

Na dotaz č. 7 „**V jaké souvislosti jste řešil/a občany Vietnamu?**“, odpovídalo dále pouze 162 respondentů (ti, kteří odpověděli kladně v dotaze č. 6).

- Překročená doba pobytu na území ČR.
- Fiktivní sňatek s občanem ČR.
- Přestupek na úseku dopravy.
- Trestný čin v souvislosti s výrobou a distribucí OPL.
- Předložením padělaného nebo pozměněného cestovního dokladu.
- Předložením padělaného vízového štítku.
- Jiný přestupek podle zákona č. 326 /1999 Sb.

Graf 10: Důvody přestupkového řešení občanů Vietnamu

Zdroj: Dotazníkové šetření k DP - vlastní analýza dat

Z grafu č. 10 je zcela patrné, že nejčastějším přestupkem, kterého se občané Vietnamu na území ČR dopouštějí, je překročená doba pobytu. Následuje předložení padělaného nebo pozměněného cestovního dokladu nebo padělaného vízového štítku.

K dotazu č. 8 „**Máte nějaký poznatek o cestovních/pracovních agenturách působících na území ČR?**“, uvedlo 24 respondentů, že o existenci agentur již slyšelo, nicméně do bližšího kontaktu s agenturami nikdo nepřišel.

K dotazu č. 9 „**Máte nějaké zkušenosti s osobami vietnamské národnosti, které vystupují v pozici překladatele?**“, uvedlo 74 respondentů, že určitou zkušenost s vietnamským překladatelem má.

K dotazu č. 10 „**Jaké jsou Vaše zkušenosti s osobou překladatele?**“, uvedlo 34 respondentů pozitivní a 22 respondentů negativní zkušenost. Ani pozitivní, ani negativní zkušenost má 18 respondentů.

Na poslední dotaz č. 11 „**Máte nějaký poznatek v souvislosti s výše uvedenou problematikou, o který jste ochotni se podělit?**“, odpovědělo 48 respondentů, že se jim s občany Vietnamu velice špatně spolupracovalo. Jako důvod uvedli jazykovou bariéru, neochotu spolupracovat, mlžení, lhaní, překrucování fakt.

9.4 Potvrzení hypotéz

Sběr dat z informačních serverů PČR probíhal zpětně za rok 2015. Časový úsek 1 roku považuji za dostatečný. Využit byl informační systém IS Událost, který zachycuje veškerý kontakt osob - cizinců s PČR. Na základě filtrace lze nastavit požadovaný výstup, který není pouhým statistickým prvkem, nýbrž obsahuje i textovou část k popisu daného skutku. Informační systém IS Událost sbírá informace z celého území ČR.

Atributy, které byly použity jako výchozí filtr pro získání a následnou analýzu dat jsou následující:

1. Osoba je cizinec/cizinka vietnamské národnosti,
2. osoba se prokázala padělaným nebo pozměněným cestovním dokladem,
3. osoba spadá do kategorie nelegální migrace,
4. sledovaný časový úsek je od 1.1 2015 do 31. 12. 2015.

Algoritmus tohoto základního členění poskytne veškeré osoby zaznamenané v evidenci PČR, které vykazují všechny čtyři výše uvedené vlastnosti. Získané informace mají popisný charakter, tzn.: obsahují jméno, příjmení, datum narození, národnost a paragrafové znění přestupku nebo trestného činu, kterého se osoba dopustila. Informace k uvedeným osobám obsahují jednak slovní popis děje ze strany policie, tak i formou přílohy přiložený protokol o výpovědi. Ten bude hlavním zdrojem informací pro potvrzení hypotéz, které pro lepší orientaci ještě jednou uvádím.

- 1) **Hypotéza 1:** Velké množství cestujících vietnamské národnosti prokazující se při příjezdu do ČR *padělaným* cestovním dokladem již není v úzkém spojení s „*cestovně-pracovní*“ agenturou, provádějící svou obchodní činnost na území ČR.
- 2) **Hypotéza 2:** Většina nelegálně pobývajících a pracujících Vietnamců na území ČR měla o své práci zcela jinou představu.
- 3) **Hypotéza 3:** Velké množství vietnamských zaměstnanců využilo před vstupem na území ČR služby pracovní agentury nebo jiného subjektu na území Vietnamu nebo ČR k legálnímu nebo ilegálnímu vstupu na území ČR.

Na základě stanovených parametrů se podařilo v časovém úseku 1 roku získat celkem 58 odpovědí. Toto číslo není nikterak vysoké. Důvody, které k tomu vedou, můžou být následující: Zcela jistě je v evidenci vyšší počet Vietnamců, kteří jsou nebo byli řešeni PČR, nicméně ne každý předložil ke kontrole padělaný nebo pozměněný cestovní doklad – podmínka č. 2, a ne každý občan Vietnamu se nachází na území nelegálně – podmínka č. 3. Dalším z faktorů může být sledované časové období. Rok 2015 zcela jistě nebude vykazovat stejné hodnoty, jako např. roky 2009, 2010, 2011 a jiné roky časově blízké období finanční krize. Rok 2015 jsem volil záměrně a to z toho důvodu, že jsem chtěl vědět, v jaké fázi se sledovaný trend nachází.

Ze sledovaného vzorku 58 Vietnamců, je 40 mužů a 18 žen. Věkové spektrum vybraného vzorku začíná 19. rokem a končí 46. rokem. Další parametry jako účel pobytu a kraj, resp. místně příslušné ICP jsem zahrnul do tabulky č. 4.

Tabulka 4: Sledovaný vzorek občanů Vietnamu

Tabulka sledovaného vzorku občanů Vietnamu				
číslo	pohlaví	věk	účel pobytu	kraj (ICP)
1	muž	22	pracovní	Praha
2	muž	28	pracovní	Praha
3	muž	31	pracovní	Praha
4	muž	19	studium	Praha
5	muž	19	studium	Plzeň
6	muž	36	sloučení rodiny	Karlovy Vary
7	muž	33	pracovní	Cheb
8	muž	33	podnikání	Cheb
9	muž	39	podnikání	Cheb
10	muž	41	podnikání	Praha
11	muž	20	studium	Praha
12	muž	21	studium	Praha
13	muž	28	sloučení rodiny	Beroun
14	muž	25	podnikání	Hradec Králové
15	muž	31	podnikání	Pardubice
16	muž	46	podnikání	Pardubice
17	muž	19	studium	Pardubice
18	muž	25	pracovní	Ústí nad Labem
19	muž	34	sloučení rodiny	Teplice
20	muž	37	sloučení rodiny	Teplice
21	muž	29	podnikání	Praha
22	muž	41	sloučení rodiny	Karlovy Vary
23	muž	20	studium	Brno
24	muž	19	studium	Brno
25	muž	26	pracovní	Zlín
26	muž	31	pracovní	Zlín
27	muž	34	pracovní	Zlín
28	muž	24	studium	Praha
29	muž	27	pracovní	Plzeň
30	muž	29	pracovní	Plzeň
31	muž	31	studium	Brno
32	muž	35	sloučení rodiny	Cheb
33	muž	31	sloučení rodiny	Cheb
34	muž	42	sloučení rodiny	Cheb
35	muž	19	pracovní	Jihlava
36	muž	21	studium	Olomouc

číslo	pohlaví	věk	účel pobytu	kraj (ICP)
37	muž	22	studium	Olomouc
38	muž	28	pracovní	Přerov
39	muž	23	studium	Ostrava
40	muž	26	pracovní	Praha
41	žena	19	studium	Brno
42	žena	21	studium	Praha
43	žena	28	pracovní	Praha
44	žena	22	sloučení rodiny	Cheb
45	žena	25	sloučení rodiny	Cheb
46	žena	19	studium	Karlovy Vary
47	žena	19	studium	Karlovy Vary
48	žena	21	studium	Praha
49	žena	20	studium	Praha
50	žena	24	pracovní	Brno
51	žena	25	studium	Olomouc
52	žena	30	sloučení rodiny	Pardubice
53	žena	28	podnikání	Hradec Králové
54	žena	25	sloučení rodiny	Brno
55	žena	19	pracovní	Pardubice
56	žena	23	pracovní	Praha
57	žena	26	sloučení rodiny	Kolín
58	žena	21	studium	Praha

Zdroj: Vlastní zpracování – analýza dat

Tabulka č. 4 nabízí základní přehled sledovaného vzorku občanů Vietnamu za časový úsek jednoho roku. Uvedený vzorek, který splňuje výše uvedené atributy pro filtraci ze systému IS Událost, je charakteristický relativně nízkým věkem jednotlivých občanů Vietnamu. Průměrná hodnota se pohybuje na necelých 27 letech věku. Jedná se tedy o osoby v produktivním věku. Položka účel pobytu značí účel pobytu, na základě kterého bylo vydáno nebo prodlouženo vízum. U nižšího věku převažuje účel studium, u vyššího sloučení rodiny, podnikání nebo pracovní účel. Nejčteněji zastoupeným místem, kde byla osoba zjištěna, je hlavní město Praha.

Jednotlivé osoby se z důvodu ochrany osobních údajů vyskytují pod jednotlivými čísly. Pod těmito čísly představím dále krátké úryvky z výpovědí, které potvrdí výše uvedené hypotézy. Z důvodu vyšší přehlednosti a jednodušší orientace v textu uvedu pouze

náhodný výběr. Celkový závěr hypotézy bude založen na analýze výpovědí celého zkoumaného vzorku.

Muž č. 4 přijel do Prahy za účelem studia. Do protokolu uvedl: „ *Můj bratr odjel před rokem do České Republiky a občas nám posílal peníze. Poradil mi, na koho se mám ve Vietnamu obrátit, že prý za mě vše vyřídí. Donesl jsem fotografii a zaplatil 5000 USD. Část peněz mi poskytl bratr a část zbytek rodiny. Když jsem si šel u nás vyzvednout pas, řekli mi, že pojedou do Prahy studovat. Nic víc. Mluví pouze vietnamsky. Netušil jsem, co bych mohl studovat, ale bál jsem se zeptat. Bratr mě ujistil, že je vše v pořádku a mám přiletět, vše je prý zařízené.....*“ Názorný příklad toho, kdy osoba opravdu o ničem netušila a ve své naivitě si myslela, že pas vydává nějaká specializovaná agentura a ne státní orgán. Uvedená částka, kterou zaplatil, byla prý na podplacení úředníků, aby byl pas vydán co nejrychleji a na zaplacení školného. Po příletu na mezinárodní letiště Václava Havla v Praze se velice divil, že cestovní pas, který předložil, pochází ze starší zcizené série, do které byla dodatečně vepsána osobní data a vlepena fotografie.

Muž č. 9 uvádí: „ *U nás ve vesnici začali postupně lidé odjíždět za prací do Evropy. Přes agenturu ve Vietnamu jsem si zajistil vše. Ujistili mě, že budu pracovat v Německu nebo někde v okolí, v zemědělství. Budu podnikat a prodávat obilí. Tu práci tam prý nechce nikdo dělat a platí se dobře...*“ Příklad toho, jak agentury ve Vietnamu nabízí zcela nereálné zaměstnání. Tento muž byl kontrolován v jedné chebské herně, když hrál na hracím automatu. Není neobvyklé, že nezaměstnaní Vietnamci velice často podléhají konzumaci alkoholu a drog a věnují se hazardu.

Žena č. 44 ve své výpovědi uvádí následující: „*Sestřenice žila nějakou dobu v Německu, poté se musela odstěhovat. Bydlí v Chebu, je to blízko hranic a má obchod s textilem. Slíbila mi, že až přijedu, sežene mi českého manžela a budu u vás moct zůstat napořád...*“ Pokud by tato žena byla na území ČR legálně, patrně by se manžel hledal dál. Tato mladá žena předložila pozměněný cestovní doklad, kde byla vyměněna fotografie. Zaměstnána byla v nehtovém studiu. Ve své výpovědi sice zmínila sestřenicí, která jí vše naslibovala, nicméně jméno, které uvedla se v registru cizinců, žijících v ČR vůbec nevyskytuje.

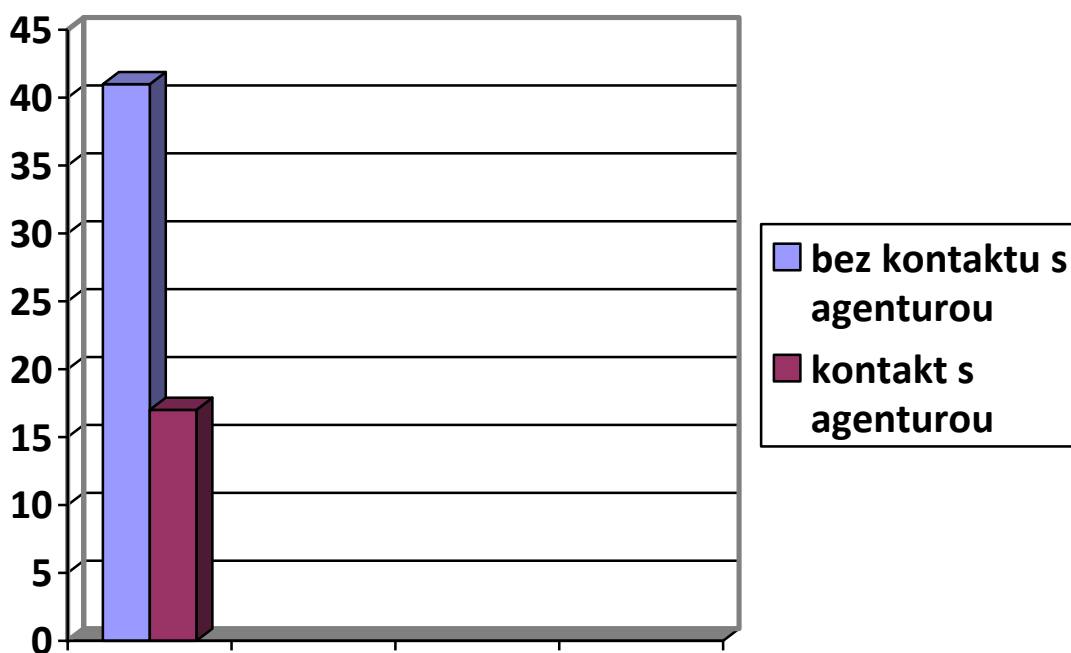
Za každým číslem, uvedeným v tabulce č. 4, se skrývá nějaký osobní příběh. Všechny příběhy mají podobný začátek, rozdílný průběh a společný závěr. Tím je nelegální pobyt na území ČR. Analýzou jednotlivých příběhů jsem dospěl k následujícímu závěru.

Z 58 zkoumaných vzorků byla převážná většina mužů (31), kteří o nelegálnosti svého počínání věděli. Zbýlých 9 bylo velice naivních a opravdu věřili (nebo věřit chtěli), že celé jejich počínání je v pořádku. V některých případech byli tito muži na pokraji gramotnosti, což by i případnou naivitu objasňovalo.

Ženy ve svých výpovědích o ilegalitě svého počínání hovořily jako o něčem, co je potřeba udělat a své počínání braly jako samozřejmost nebo ještě lépe za něco, co pro ně zařídil někdo jiný a ony jsou v tom jaksi bez viny.

Analýzou uvedeného vzorku jsem dospěl k závěru, že z uvedených 58 občanů Vietnamu, bylo 41 lidí bez jakéhokoliv kontaktu na osobu nebo „cestovně-pracovní“ agenturu. Kontakt, který tito lidé dostali, nebyl funkční. Tato analýza mi potvrzuje hypotézu č. 1: „Velké množství cestujících vietnamské národnosti prokazující se při příjezdu do ČR padělaným cestovním dokladem již není v úzkém spojení s „cestovně-pracovní“ agenturou, provádějící svou obchodní činnost na území ČR.“

Graf 11: Potvrzení hypotézy č. 1

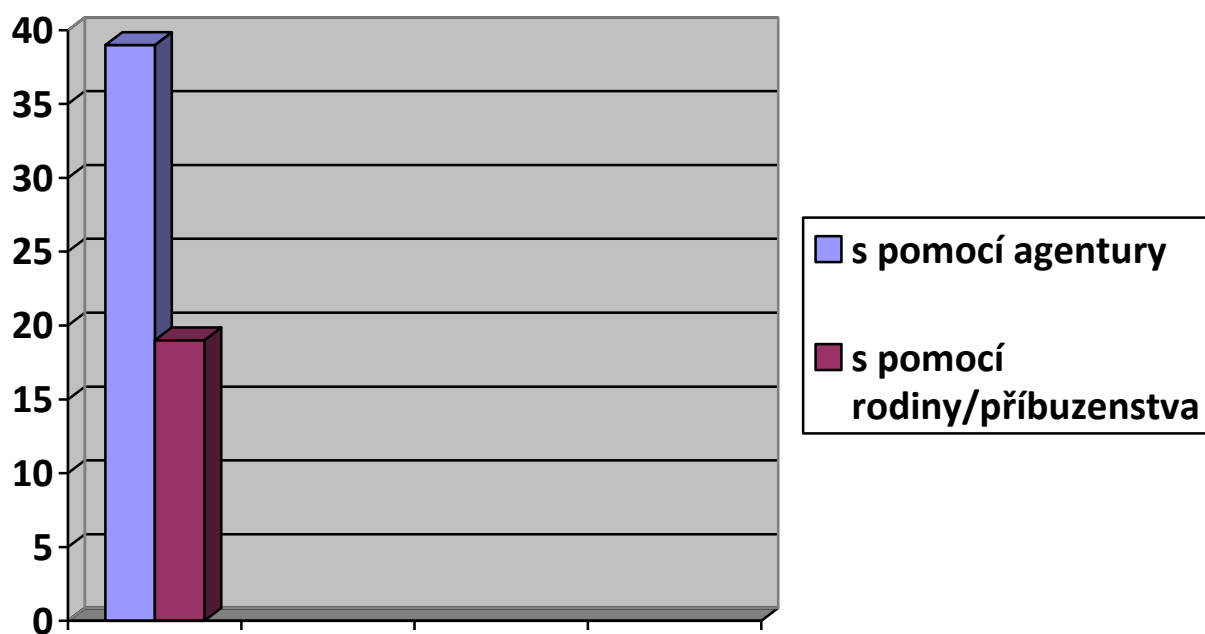

Zdroj: Vlastní výzkum

Dokázat hypotézu č. 2 - „*Většina nelegálně pobývajících a pracujících Vietnamců na území ČR měla o své práci zcela jinou představu*“ nebylo až tak jednoduché. Ne každá výpověď obsahuje informaci o představě zaměstnání. Mnozí ve svých výpovědích uvádějí informaci typu „Tušil/a jsem, kde budu pracovat, ale víc, než druh vykonávané práce, mne zajímala výše výdělku, která se od nabídky agenturou dramaticky lišila. Pokud tedy ponechám hypotézu tak, jak byla určena, nelze na ni jednoznačně odpovědět, resp. vybraný vzorek odpovědí by byl celkem malý. Konkrétní představu práce ve své výpovědi zmiňuje pouze 14 lidí. Analýzou odpovědí se dá ovšem zcela objektivně konstatovat, že uvedená částka, která byla agenturou nabízena, je zcela jiná, než částka, kterou lidé poté dostali vyplacenou. Pokud tedy pod „pracovní představu“ zahrneme i představu o výdělku, pak lze hypotézu potvrdit. Jinou představu o výdělku mělo celkem 48 lidí.

Hypotéza č. 3: „*Velké množství vietnamských zaměstnanců využilo před vstupem na území ČR služby pracovní agentury nebo jiného subjektu na území Vietnamu nebo ČR k legálnímu nebo ilegálnímu vstupu na území ČR*“, na rozdíl od předchozí hypotézy dokazovala relativně jednoduše. Každá z 58 sledovaných osob, uvedla zdroj své pomoci. Jak jsem již dříve uvedl – pro obyčejného Vietnamce je zcela nemyslitelné, aby bez jakékoli pomoci dokázal zorganizovat cestu z Vietnamu, která bude mít prvky ilegality. Pokud pomoc nepříjde od někoho z rodiny, kdo zná ty „správné“ kontakty, tak přichází pomoc od někoho, kdo osobu navede na „cestovně-pracovní“ agenturu a ta obstará zbytek. Osoba zpravidla opouští místo trvalého pobytu vybavena veškerými náležitostmi až do cílové destinace. Analýza uvedeného vzorku mi potvrdila, že z 58 zkoumaných výpovědí, je 39, kde se konkrétně uvádí, že veškeré formality zajistila agentura. Na každá výpověď uvádí i jméno agentury. Zbýlých 19 lidí ve svých výpovědích uvádí, že jim s cestou a obstaráním si náležitostí, pomohl někdo z rodiny nebo příbuzenstva.

Graf 12: Potvrzení hypotézy č. 3

Zdroj: Vlastní výzkum

ZÁVĚR

Svět prochází turbulentním obdobím, kdy migrace lidí za lepším životem bude stále častějším jevem. Na lybijském pobřeží čekají dnes tisíce afrických migrantů na svou životní příležitost dostat se do vysněné Evropy. Česká republika díky své geografické poloze, konzervatismu a jazykové bariéře zůstává pro mnohé zatím nezajímavou cílovou destinací. Pro Vietnamce je i přes jazykovou bariéru Česká republika zajímavá. Ti, kteří nemají takové štěstí, aby se do země dostali legálním způsobem, využívají všechny možné nelegální cesty. Zde je nutné konstatovat, že s legální migrací jsou spojena určitá potencionální bezpečnostní rizika, protože v některých případech může dojít k propojení s nelegální migrací. V posledních letech je velmi obtížné striktně oddělovat oblast legální a nelegální migrace, a to zejména kvůli využívání mnoha způsobů, jak pobyt na území učinit legálním (účelové získání víza, vstup do azylové procedury, skutečné nebo předstírané podnikání, výkon zaměstnání, studium, účelové vytváření rodinných vazeb s občany cílových zemí, apod.).

Následkem nelegální migrace a s tím spojených činností může být ohrožení vnitřní stability společnosti a bezpečnostní situace ve státě. Nelegální migrace mimo jiné nepřímo ovlivňuje vztah veřejnosti k integraci dlouhodobě a legálně usídlených cizinců. Souvisí s přeshraniční trestnou činností, organizovanou převaděčskou kriminalitou, obchodem s lidmi, může být napojena i na mezinárodní terorismus. Nelegální migrace a s ní související nelegální zaměstnávání má rovněž vliv na ekonomickou stabilitu a nepřímo i na vztah veřejnosti k integraci cizinců v ČR. Vietnamci, kteří se v ČR zdržují nelegálně, se v některých případech dopouštějí trestné činnosti nebo se sami stávají oběťmi zločinu.

Počty Vietnamců, kteří se pohybují na území České Republiky nelegálně, nejsou nijak závratné, přesto je potřeba se tímto jevem zabírat. V minulosti navrhovaná řešení jsou velice málo účinná. To proto, že legislativně jsme schopni situaci řešit až v cílové destinaci, ale zatím nedosáhneme na řešení v zemi původu. Dokud pokvete ve Vietnamu korupce a bude možné si obstarat regulérní cestovní doklad na základě padělaného rodného listu a nadále budou existovat cestovně-pracovní agentury, budeme muset v menší či větší míře dále čelit fenoménu zneužívání příjezdového cestovního ruchu.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

- BITTNEROVÁ, D., MORAVCOVÁ, M a kol. *Kdo jsem a kam patřím*, Tobola, Praha, 2005, ISBN 80-902785-8-2.
- ČERNÍK, J., a kol. *S vietnamskými dětmi na českých školách*. Dotisk, Praha: H a H, Vyšehradská, 2007, ISBN 80-7319-055-9.
- HIRT, T. (Ed). *Vietnamci, Mongolové a Ukrajinci v ČR: Pracovní migrace, životní podmínky, kulturní specifika (informační příručka Policie ČR)*, Ministerstvo vnitra ČR, 2013, ISBN: 978-80-7312-063-4.
- INDROVÁ, J. a kol.: *Cestovní ruch - (základy)*, Oeconomica, 2007, ISBN 978-80-245-1252-5.
- JANDOUREK, J. *Sociologický slovník*. 1. vyd. Praha: Portál, 2001, ISBN 80-7178-535-0.
- MALÁ, V. a kolektiv. *Základy cestovního ruchu*. 1. vydání. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2002, ISBN 80-245-0439-1.
- MÜLLEROVÁ, P. *Vietnam*. Praha: Libri, 2004, ISBN: 80-7277-255-4.
- NĚMEC, M. *Mafie a zločinecké gangy*, Eurounion Praha, s. r. o., 2003, ISBN 80-7317-026-4.
- NOVÁKOVÁ, K. *Z jaké země k nám přijíždějí vietnamské děti?* In KOCOUREK, J., et al. *S vietnamskými dětmi na českých školách*. Praha: H&H, 2007, ISBN 80-7319-055-9.
- O'BRIEN P. a kol. *Světové dějiny v kostce*. Praha, 1. vydání, 2005, ISBN 80-7234-445-5.

- ORIEŠKA, J. Služby v cestovním ruchu. Praha, 1. vydání: Idea servis, 2010. ISBN 978-808-5970-685.
- PALATKOVÁ, M., ZICHOVÁ, J. *Ekonomika turismu: turismus České republiky: vymezení a fungování trhu turismu, přístupy k hodnocení významu a vlivu turismu, charakteristika turismu České republiky*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, ISBN 978-80-247-3748-5.
- PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J.: *Výkladový slovník cestovního ruchu*, Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2002, ISBN 978-80-7201-880-2
- PECHOVÁ, E. (2007), *Migrace z Vietnamu do České republiky v kontextu problematiky obchodu s lidmi a vykořisťování*. La Strada ČR. Praha, elektronický formát pdf.
- POLANSKÁ, J., KADLECOVÁ, M. (ed.) *Neregulární pobyt cizinců v ČR: Problémy a jejich řešení*, společně vydaly: Člověk v tísni, o.p.s., Multikulturální centrum Praha, Organizace pro pomoc uprchlíkům, Poradna pro uprchlíky, 2008
- ŠIŠKOVÁ, T. *Menšiny a migranti v České republice*. 1. vyd. Praha: Portál, 2001, ISBN 80-7178-648-9.

Seznam použitých zahraničních zdrojů

- Frontex - CIRAM 2.0, (Common Integrated Risk Analysis Model), 2012 – publikací v elektronické podobě disponuje ŘSCP
- Frontex - Eastern European Borders Annual Risk Analysis, 2016 - publikací v tištěné podobě disponuje ŘSCP

Seznam použitých internetových zdrojů

- Ryšavý, M., *Země snů*, MILD production, 2009, film dostupný z <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10213388119-zeme-snu/> [10. 7. 2016]
- World Travel & Tourism Council: *Travel & Tourism Economic Impact: Executive Summary 2009* [on-line].2009, s. 3. Dostupné na WWW:http://www.wttc.org/bin/pdf/original_pdf_file/exec_summary_2009.pdf
- Thu Trang Do, *Dvě kultury, jedna tvář*, TEDxPrague, 2013, přednáška fóra dostupná z: http://youtube.com/watch?v=DOV2UrTx_OV/ [10. 8. 2016]

- http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/sapa-je-mozkovy-trust-nejenom-kriminality-rika-poslanec-bublan_226820.html
- SCHENGEN - *Vaše brána k volnému pohybu v Evropě*, Lucemburk, Úřad pro publikace Evropské unie, 2015, ISBN 978-92-824-4664-5, dostupné ve formátu pdf na www.consilium.europa.eu/infopublic
- BROUČEK, S. – *Aktuální problémy adaptace vietnamského etnika v ČR*, Etnologický ústav AV, ČR, 2003, elektronický formát pdf dostupný na http://www.cizinci.cz/repository/2189/file/adaptace_vietnam.pdf

Seznam ostatních zdrojů

- Uherek, Z., *Cizinecké komunity a městský prostor v České republice*, *Sociologický časopis*, 2003, roč. 39, č. 2
- Výroční zpráva z roku 2015 - Národní protidrogová centrála služby kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky
- Archiv Ředitelství služby cizinecké policie
- Materiály poskytnuté Skupinou analýzy rizik (SAR), ŘSCP
- KREBS, M., PECHOVÁ, E., *Zpráva z projektu: Vietnamští dělníci a dělnice v českých Továrnách*, La Strada, 2008, elektronický formát pdf. Publikací disponuje elektronický archiv ŘSCP.

SEZNAM ZKRATEK

ČR - Česká republika

FRONTEX – evropská agentura zajišťující ochranu vnějších schengenských hranic se sídlem v polské Varšavě

EUROPOL – evropský policejní úřad, jehož cílem je efektivní působení a vzájemná spolupráce orgánů prosazujících právo při prevenci a boji proti formám závažné trestné činnosti s mezinárodním prvkem.

ICP – Inspektorát cizinecké policie

KŘP – Krajské ředitelství policie

OPL – Omamné a psychotropní látky

ŘSCP – Ředitelství služby cizinecké policie

PČR – Policie České republiky

ÚOOZ – Útvar odhalování organizovaného zločinu

SAR – skupina analýzy rizik

VSR – Vietnamská socialistická republika

SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK

Seznam obrázků

Obrázek 1: Geografická mapa Vietnamu	29
Obrázek 2: Vzor vízového štítku – Česká Republika	40
Obrázek 3: Cestování na podobu	48
Obrázek 4: Cestování na podobu	49
Obrázek 5: Ručně kreslené inkoustové razítko	50
Obrázek 6: Suché razítko	51
Obrázek 7: Dvojitá fólie v britském pase	51
Obrázek 8: Řez fotografie A	52
Obrázek 9: Řez fotografie B	53
Obrázek 10: Výměna šití	54
Obrázek 11: Zlatotisk	55
Obrázek 12: Hlubotisk	56
Obrázek 13: Podtisk	57
Obrázek 14: Vodotisk	58
Obrázek 15: Smyšlený doklad	59
Obrázek 16: British Honduras	60
Obrázek 17A: Luminiscence	61
Obrázek 17B: Luminiscence	62
Obrázek 18: Reakce vodoznaku	63
Obrázek 19: Migrační mapa	71

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj nelegální migrace na území ČR od 2008	18
Graf 2: Nelegální migrace občanů Vietnamu na území ČR	18
Graf 3: Občané Vietnamu s živnostenským oprávněním	75
Graf 4: Povolení k zaměstnávání pro občany Vietnamu	76
Graf 5: Trestně stíhaní občané Vietnamu	87
Graf 6: Genderové rozdělení respondentů	94
Graf 7: Délka služebního poměru respondentů	95

Graf 8: Délka služby u cizinecké policie.....	96
Graf 9: Zkušenost s občany Vietnamu.....	97
Graf 10: Důvody přestupkového řešení občanů Vietnamu.....	98
Graf 11: Potvrzení hypotézy č. 1.....	104
Graf 12: Potvrzení hypotézy č. 3	106

Seznam tabulek

Tabulka 1: Počet občanů Vietnamu s povoleným pobytem na území ČR	22
Tabulka 2: Možné indikátory k identifikaci obětí.....	47
Tabulka 3: Přehled pořadí podle státního občanství nelegálně a neohlášeně zaměstnávaných zahraničních pracovníků (cizinců a občanů EU/EHP/ESVO) v letech 2006 - 2009	78
Tabulka 4: Sledovaný vzorek občanů Vietnamu.....	101

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Rodný list Vietnamu	I
Příloha B – Vietnam - cestovní pas	II
Příloha C – Vietnam – diplomatický pas	VI
Příloha D – Vietnam – náhradní pas.....	VIII
Příloha E – Vietnam – služební pas.....	X
Příloha F – Pozměněný cestovní pas Vietnamu.....	XII
Příloha G – Vietnam – výpis z rejstříku trestů	XIII
Příloha H – Vietnam – výuční list	XV
Příloha I – Strukturovaný dotazník	XVIII

PŘÍLOHY

Příloha A – Rodný list Vietnamu

VIETNAM

Tento model je vydáván od nezjištěného data,
vzor předán v lednu 2010.

RODNÝ LIST
opis

The image shows a sample of a Vietnamese birth certificate (Giấy Khai Sinh) form. The form is titled "GIẤY KHAI SINH (BẢN SAO)" and includes fields for personal information such as name, date of birth, gender, and nationality. It also features a section for the declarant's information and a signature line for the local authority official. The form is framed with a green border and contains the national emblem of Vietnam.

Jedná se o jednostranně potištěný doklad o velikosti formátu A4. Doklad je natištěn na bílý papír s gramáží cca 80g/m². Doklad není jištěn vodoznakem.

Zdroj: Archiv ŘSCP

Příloha B – Vietnam – cestovní pas – přední a zadní strana

<p>VIETNAM CESTOVNÍ PAS</p> <p>Tento cestovní doklad je vydáván od 1.4.1998.</p> <p>DESKY - POVRCH barva střídně zelená materiál syntetický, polotuhý tisk zlatotisk rozměr (v x š) 125 x 88 mm</p> <p>VAZBA šitý hřbet, šicí materiál bílé barvy</p> <p>PŘEDSÁDKA popis vpředu: - obr.č. 4 vzadu: - obr.č. 3 tisková technika ofset</p> <p>ČÍSLOVÁNÍ DOKLADU umístění str. 1 a 4 - vyplněno str. 25 až 48 a zadní desky - perforace u horního okraje (je čitelná z pohledu sudých stran) zadní předšádka - červený tisk v pravém dolním vnějším rohu</p> <p>složení v perforaci a v tisku na zadní předšádce - písmeno P + 7 číslic na str. 1 - písmena PT + neznámý počet číslic na ID straně neobsahuje vzor v rubrice čísla dokladu žádný údaj</p> <p>VNITŘEK počet stran 48. Číslování stránek je provedeno v předtisku střídavě v levém a pravém vnějším horním rohu. Str. 1 a 4 číslovány nejsou.</p> <p>popis Podtisk vnitřních stran dokladu, kromě str. 1 a 4, je shodný. Předtisk je proveden černou barvou. Na všech vnitřních stranách a předšádkách je v různých vzdálenostech od šití v papíru jistící proužek šedé barvy. str. 1 - obr.č. 4 str. 2 je určena pro vyznačení územní platnosti dokladu a podpis držitele - obr.č. 5 str. 3 je určena pro záznam vydávajícího úřadu - obr.č. 5 str. 4 - identifikační strana - obr.č. 6 str. 5 je určena pro zápis dětí - obr.č. 6 str. 6 je určena pro prodloužení časové platnosti dokladu str. 7 a 8 jsou určeny pro úřední záznamy str. 9 až 48 jsou vizové strany. Na str. 48 je u dolního okraje vytištěn v národním a anglickém jazyce údaj o počtu stran.</p> <p>FÓLIE druh matná, nevšitá, končí u šití. Na fólii je v pravém horním rohu vytištěn zlatou barvou obraz letičích ptáka v kruhu. V dolní části jsou ve vinovkách, pod sebou, modrou barvou vytištěny dva texty - horní - opakující se text v národním jazyce, dolní - opakující se text "PASSPORT VIETNAM."</p> <p>umístění str. 4</p>	<p>02 - CP - 01</p> <p>FOTOGRAFIE identifikační strana - str. 4</p> <p>YDÁVAJÍCÍ ÚŘAD str. 3</p> <p>PODPIS DRŽITELE str. 2</p> <p>VODOTISK umístění v ploše všech vnitřních stran, provedení tmavý nápis "VIETNAM" v půloblouce, pod ním světlý kruh se symbolem květiny uprostřed - obr.č. 2</p> <p>UV JIŠTĚNÍ základní luminiscence papíru je nízká. V papíru všech vnitřních stran a předšádek fluoreskují žlutozeleně a modře náhodně rozmístěná vlákna. Na přední a zadní předšádce fluoreskuje žlutozeleně uprostřed stránky velký glos. Na přední předšádce fluoreskují červeně u horního okraje tři červené obrazce v pruhu vedle sebe. Červeně vytištěné číslo dokladu na zadní předšádce fluoreskuje červeně. Na str. 1 fluoreskuje uprostřed stránky velký žlutozelený glos, jehož střed je vyplněn fluoreskujícím barevným státním znakem. Na str. 2, 3 a 5 fluoreskují žlutozeleně uprostřed stránky podobné velké glose, které mají uprostřed symbol květiny. Na všech vnitřních stranách i předšádkách fluoreskují jistící proužky</p> <p style="text-align: right;">03/98</p>
---	--

Zdroj: Archiv ŘSCP

**VIETNAM
CESTOVNÍ PAS**

02 - CP - 02

(po pravidelných intervalech) střídavě červeně a modře.

Na všech vnitřních stranách dokladu fluoreskuje žlutozeleně střídavě u levého a pravého horního rohu u šiti odpovídající číslo stránky.

Na všech vnitřních stranách fluoreskují slabě červeně červenou barvou vytištěné části podtisku.

Na fólii na identifikační straně fluoreskují modře dva modrou barvou

vytištěné texty v národním a anglickém jazyce ("PASSPORT VIETNAM"). Nad těmito modře fluoreskujícími texty fluoreskují žlutozeleně ve vinovkách čtyři běžně neviditelné, obsahem shodné texty.

V pravé části ID strany fluoreskuje světle červeně červenou barvou vytištěná část glosy vytištěného v podtisku.

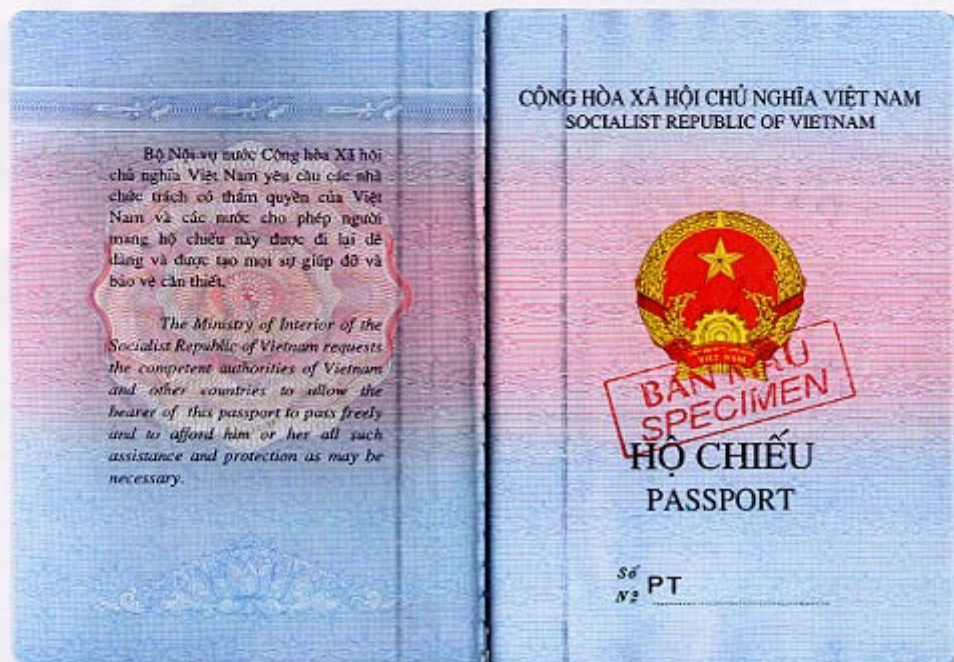
Šití materiál fluoreskuje jasně modře.

obr. 2 - zvětšeno

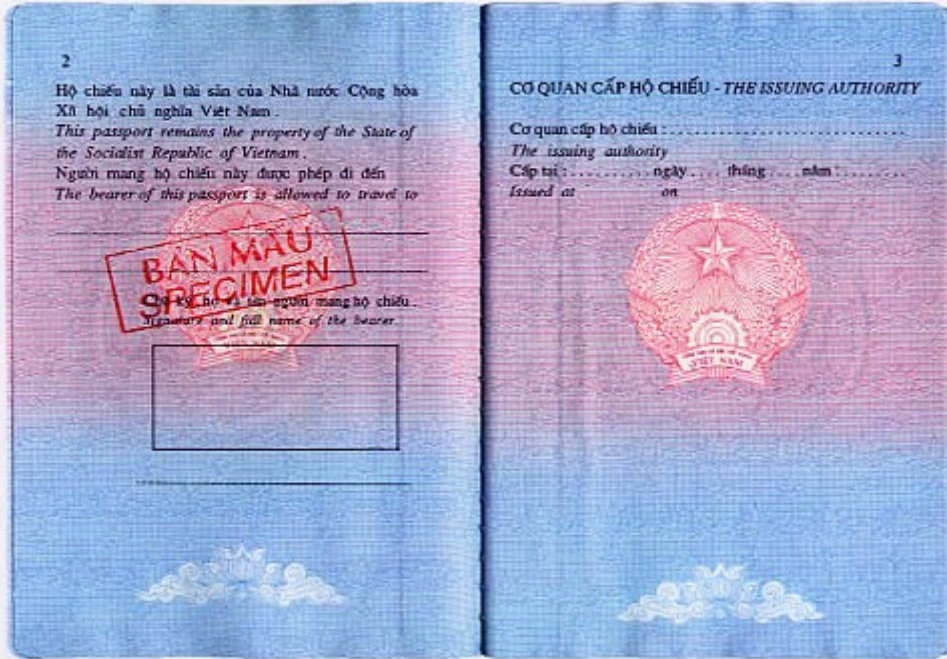
obr. 3 - 70 % velikosti

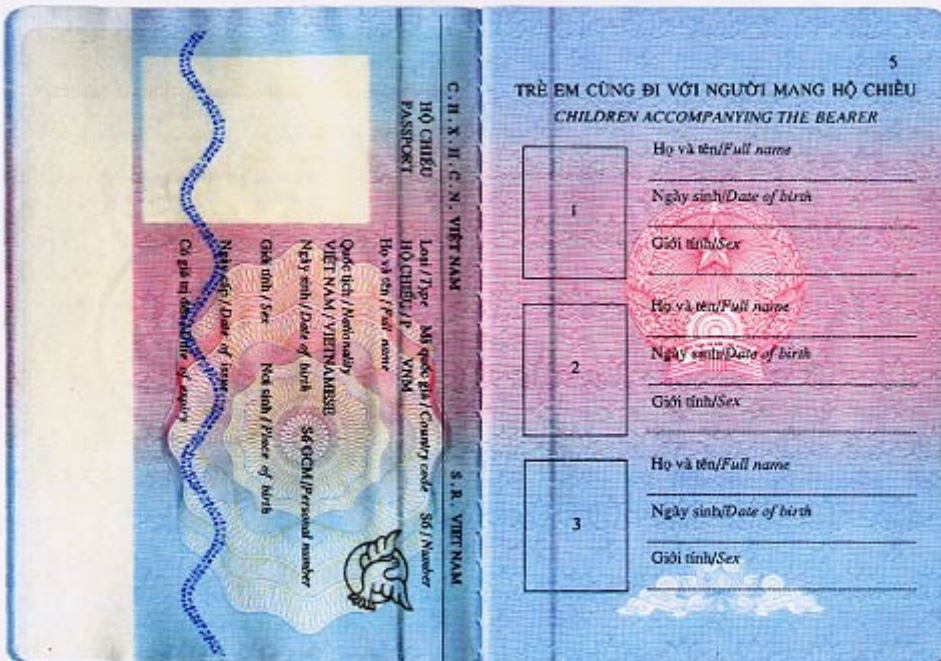
obr. 4

03/98

Zdroj: Archiv ŘSCP

obr. č. 5

obr. č. 6

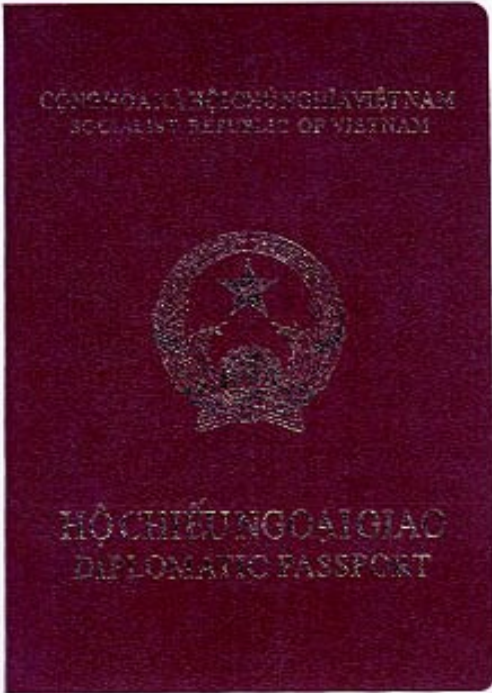
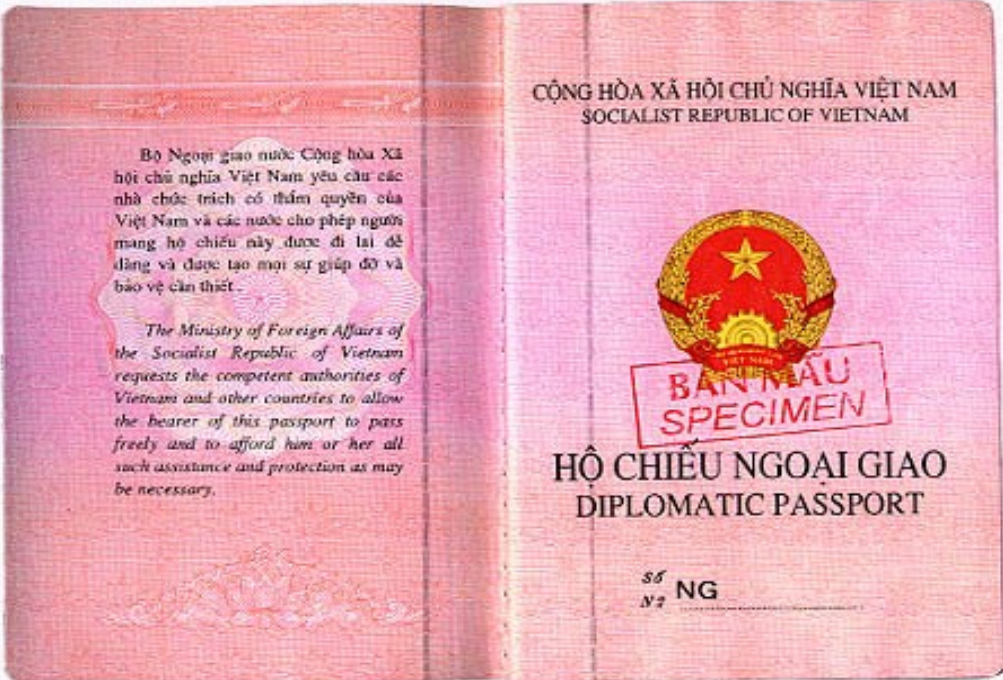
03/94

Zdroj: Archiv ŘSCP

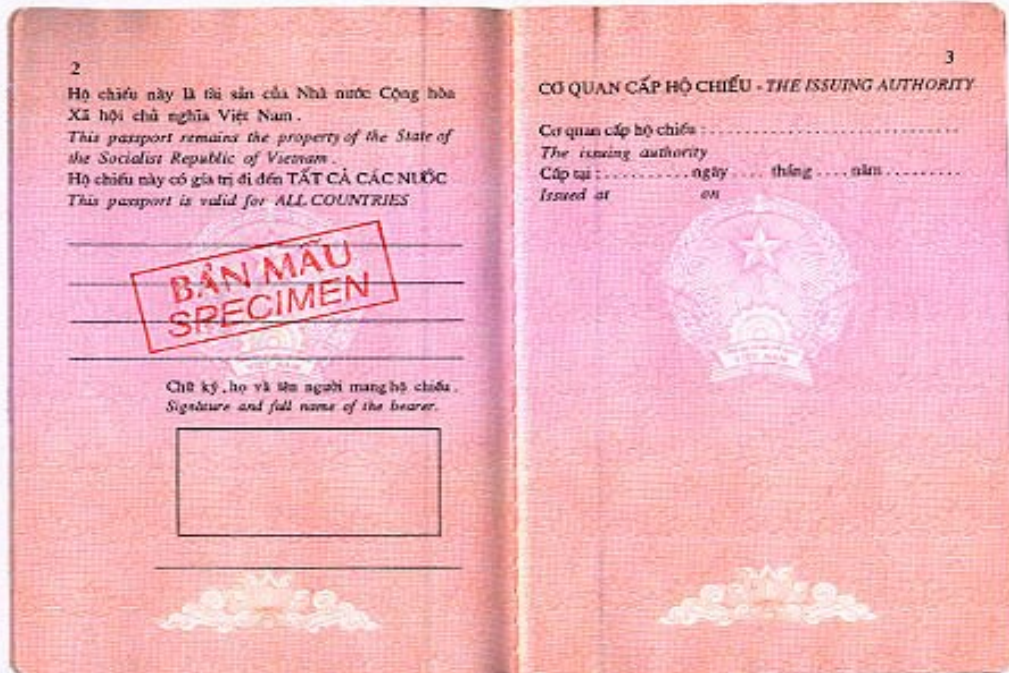
VIETNAM		
Tento model je vydáván od 1. října 2005.		
CESTOVNÍ PAS		
	<i>barva:</i>	zelená
	<i>materiál:</i>	syntetický, polotuhý
	<i>tisk:</i>	zlatotisk
	<i>rozměr:</i>	125 x 88 mm (v x š)
	<i>rohý:</i>	kulaté
	<i>vazba:</i>	šitý hřbet
	<i>pozn.:</i>	Na zadních deskách je více či méně viditelný obraz vodoznaku - vznikl díky vodoznaku v papíru zadní části předsádky.
	<i>šití:</i>	Šicí materiál je bílé barvy.

Zdroj: Archiv ŘSCP

Příloha C – Vietnam - diplomatický pas – přední a zadní strana

<p>VIETNAM DIPLOMATICKÝ PAS</p> <p>Tento doklad je vydáván od 1.4.1998.</p> <p>Technické provedení diplomatického pasu je obdobné jako technické provedení cestovního pasu s těmito odlišnostmi:</p> <p>BARVA bordó</p> <p>ČÍSLOVÁNÍ DOKLADU složení v perforaci a v tisku na zadní před- sádce - písmeno N + 7 číslic na str. 1 - písmena NG + neznámý počet číslic na ID straně neobsahoval vzor v rubrice čísla dokladu žádný údaj</p> <p>VNITŘEK popis horní a dolní část vnitřních stran a předádek je v podtisku vytištěna oranžovou barvou (u CP modrou) přední předádek a str. 1 (odlišný text od CP) - obr.č. 2 str. 2 (odlišný text od CP) a 3 - obr.č. 3 str. 4 - identifikační strana - obr.č. 4 zadní předádek - obr.č. 5</p> <p>UV JISTĚNÍ reakce červené a oranžové barvy v podtisku je shodné</p>	<p>02 - DP - 01</p> <p>obr.č. 2</p> <p>03/98</p>
---	---

Zdroj: Archiv ŘSCP

obr. 2. 3

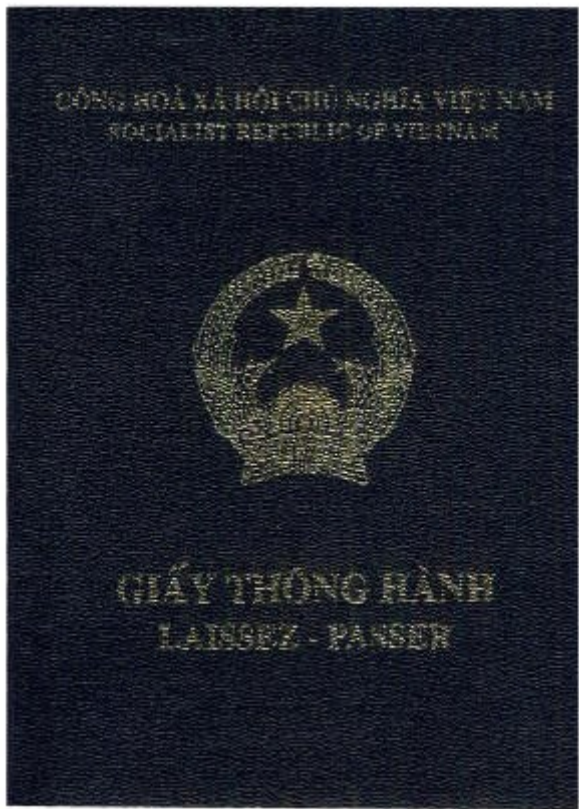
obr. 2. 4

obr. 2. 4

03/98

Zdroj: Archiv ŘSCP

Příloha D – Vietnam – náhradní pas + ukázka šití pasu

VIETNAM	
Tento model je vydáván od 1. dubna 2010.	
NÁHRADNÍ CESTOVNÍ DOKLAD	
	<i>barva:</i> tmavě modrá
	<i>materiál:</i> syntetický, měkký
	<i>tisk:</i> zlatotisk
	<i>rozměr:</i> 125 x 88 mm (v x š)
	<i>rohy:</i> hranaté
	<i>vazba:</i> šitý hřbet
	<i>počet stran:</i> 4.

Zdroj: Archiv ŘSCP

	<i>šití:</i>	Šicí materiál je bílé barvy.
--	--------------	-------------------------------------

Zdroj: Archiv ŘSCP

Příloha E – Vietnam – služební pas – přední a zadní strana

VIETNAM ÚŘEDNÍ (resp. SLUŽEBNÍ) PAS

02 - (ÚP) SP - 01

Tento doklad je vydáván od 1.4.1998.

Technické provedení služebního pasu je obdobné jako technické provedení cestovního pasu s těmito odlišnostmi:

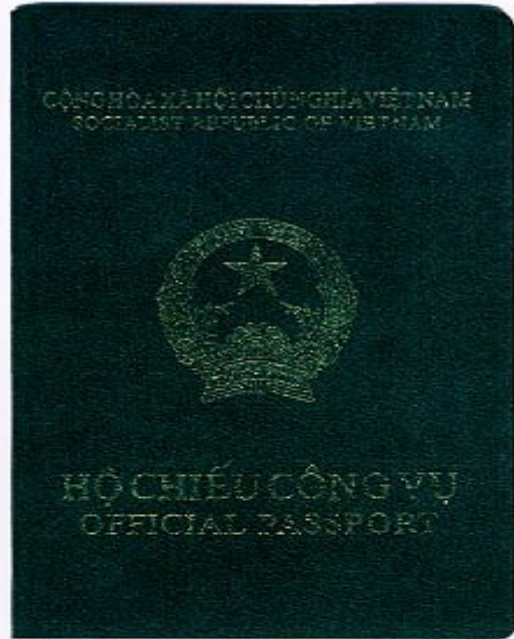
BARVA tmavě zelená

CÍSLOVÁNÍ DOKLADU

složení v perforaci a v tisku na zadní před-
sádce - písmeno C + 7 číslic
na str. 1 - písmena CV + neznámý
počet číslic
na ID straně neobsahoval vzor
v rubrice čísla dokladu žádný údaj

VNITŘEK

popis horní a dolní část vnitřních stran
a předšádek je v podtisku vytisknuta
zelenou barvou (u CP modrou)
přední předšádka a str. 1 (odlišný text
od CP) - obr.č. 2
str. 2 (odlišný text od CP) a 3 - obr.č. 3
str. 4 - identifikační strana - obr.č. 4
zadní předšádka - obr.č. 5

obr.č. 2

03/98

Zdroj: Archiv ŘSCP

obr. 3

obr. 4

obr. 5

03/98

Příloha F – Poměněný cestovní pas Vietnamu

Pozměněný cestovní pas Vietnamu výměna foto a jistící fólie

Originál

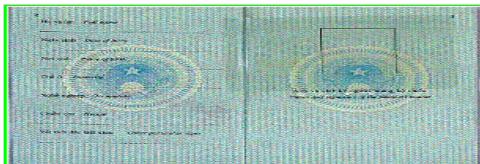

Rozměr 90 x 127 mm.

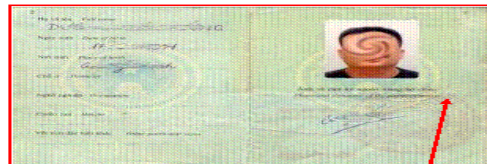
Zkoumaný doklad

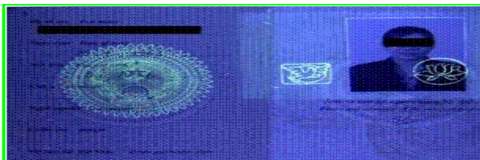
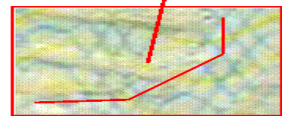
Rozměr 90 x 127 mm.

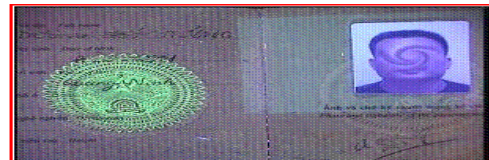
Fólie u vzorového dokladu je obdélníkového tvaru a má na levé straně rohy ostré, na pravé straně zakulacené.

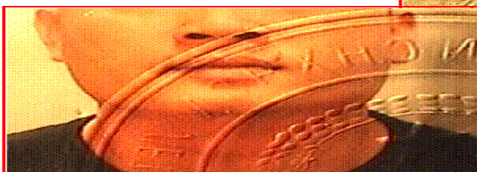
Fólie zkoumaného dokladu má na levé straně rohy ostré a vpravo zastřížené

Základní luminiscence papíru vnitřních stránek v oblasti UV světla je vysoká. Na straně 3 na fólii fluoreskují žlutou barvou dva ornamenty – obdélníkový (letící pták na pozadí slunce) a kruhový (květ).

Základní luminiscence papíru vnitřních stránek v oblasti UV světla je vysoká. U zkoumaného dokladu chybí na fólii fluoreskující ornamenty.

Část suchého razítka přes fotografii je provedena na povrchu jistící fólie.

Zbylá část původního suchého razítka je provedena pod jistící fólií.

Detail provedení suchého razítka přes fotografii – začínající písmeno u okraje fotografie je „W“, pokračuje C., H.

Detail provedení suchého razítka ze zadní strany – na okraji fotografie začíná písmeno „H“, pokračuje C., W.

Zdroj: Archiv ŘSCP

Výpis z rejstříku trestů Vietnamu

Originál dokladu.

ỦY BAN NHÂN DÂN
THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG
SỞ TƯ PHÁP
Số: 4238/LLTP-STP

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Hải Phòng, ngày 12 tháng 7 năm 2008

Mẫu số 01/TP-LLTP

PHIẾU LÝ LỊCH TƯ PHÁP
SỞ TƯ PHÁP THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG

Căn cứ Thông tư liên tịch Tư pháp - Công an số 07/1999/TTLT-BTP-BCA ban hành ngày 08 tháng 02 năm 1999 quy định việc cấp Phiếu lý lịch tư pháp;

XÁC NHẬN

Ông: ██████████
Sinh ngày 12 tháng 02 năm 1971;
Nơi sinh: Thành phố Hải Phòng;
Quê quán: Quận Hải An, thành phố Hải Phòng;
Dân tộc: Kinh; Quốc tịch: Việt Nam;
Nơi thường trú: Số nhà 7/3, đường Bờ Mương, phường Dư Hàng, quận Lê Chân, thành phố Hải Phòng;
Giấy Chứng minh nhân dân số: 030775473 do Công an thành phố Hải Phòng cấp ngày 09 tháng 6 năm 2007;
Tình trạng tiền án: **KHÔNG**;

SỐ TT	TÓC DANH - ĐIỀU LUẬT ĐƯỢC ÁP DỤNG	HÌNH PHẠT CHÍNH	HÌNH PHẠT BỔ SUNG (NẾU CÓ)	NGÀY THÁNG NĂM TUYÊN ÁN
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Phiếu này được cấp hai bản theo yêu cầu của đương sự, nhằm mục đích bổ túc hồ sơ xuất cảnh kinh doanh tại Cộng hòa Séc;
Không được sao lại.
Lưu tại Sở Tư pháp Hải Phòng 01 bản.

NGƯỜI LẬP PHIẾU

Mai Thi Hanh

KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC

Bùi Đình Hiện

LLTP do ngày 07-7-2008, lần 1

22 1152

Doklad je vytištěn na běžném papíru bílé barvy formátu A4, bez jakéhokoliv jištění.
V pravém dolním rohu je mokré razítko a podpis vydávajícího úředníka.

Úřední překlad.

NÁRODNÍ VÝBOR
Město HAI PHONG
Městská správa spravedlnost
VIETNAMSKÉHO

VIETNAMSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA
Nezávislost – Svoboda – Blahobyť

Vzor č. 01/TP-LLTP

Císlo : 4238 / LLTP-STP Hai Phong dne 12-07-2008

VÝPIS Z REJSTRÍKU TRESTŮ

Městská správa spravedlnosti HAI PHONG

Dle dohody mezi spravedlností úřady a Policií číslo 07/1999/TTLB-BTP-BVA schválení dne 08-02-1999 O vydání výpisy z rejstříku trestů.

POTVRZUJE, ŽE :

Pán: ~~.....~~
 Datum narození : 09-06-1977
 Místo narození : Město Hai Phong
 Rodilý : Obvod Hai An – město Hai Phong
 Národnost : Kinhová , státní příslušnost : Vietnamská
 Trvalý pobyt : Číslo 7/3 – ulice Bo Muong - čtvrť Du Hang - obvod Le Chau město Hai Phong
 Číslo OP : 030 775 473 , místo vydání : Policie Hai Phong ; datum vydání : 09-06-2007

Záznam v trestním rejstříku : **Nemá**

P.č.	Právní klasifikace	Hlavní trest	Doplňkový trest	Datum odsouzení
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
/	/	/	/	/
/	/	/	/	/
/	/	/	/	/

Tento list byl vydán na vlastní žádosti jmenovaným za účelem vyřizování víz na podnikání do České republiky.
 Nesmí se okopírovat
 Jeden list zůstane na měst. spravedlnosti Hai Phong

Žádost spisuje : **Městská správa spravedlnosti město HAI PHONG**
ZÁSTUPCE ŘEDITĚLE
 (Kulaté razítko a podpis)

Bui Dinh Hien

Mai Thi Hanh

Jako tuzemské Vietnamské úřady rozhodl v křížkové soudu
 V Očíslení ze dne 8-12-1995 č.p. 8P/2888-95
 Stížost, že tento překlad souhlasí a tenten připojené listiny.
 Tlumoznický úkon je zapsán pod poř.č. 2244 daniku
 12.7.2008 dne 21.9.2008

PLTTP Podpisal dne 07-07-2008-1

22 11:51

Zdroj: Archiv ŘSCP

Příloha H – Vietnam – výuční list

Výuční list Vietnamu

(zjištěno na živnostenském úřadu v Chebu pracovníky ICP Cheb - pracoviště AŠ)

Desky

Rozměry dokladu: 82 x 117 mm

Přední strana:

barva - zelená, materiál – tvrzený papír,

tisk – ražba přes zlatou fólii

Zadní strana:

barva zelená, bez potisku

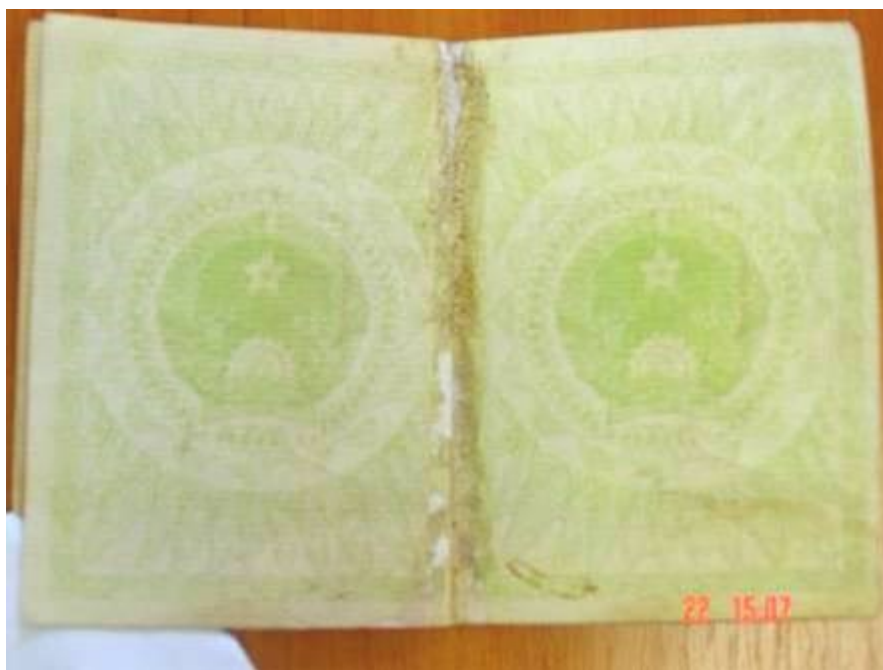
Počet listů: 4, stránky nejsou číslovány.

Zápisy v jednotlivých kolonkách provedeny ručně

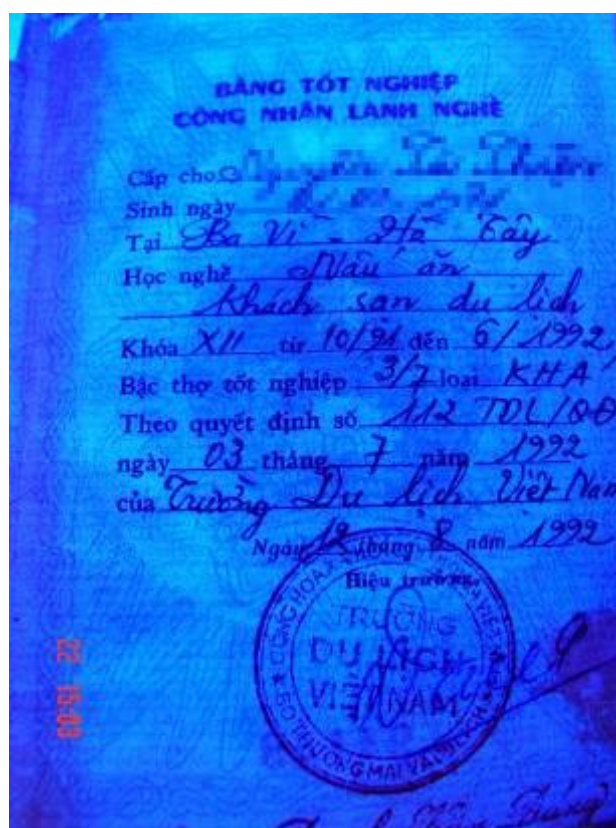
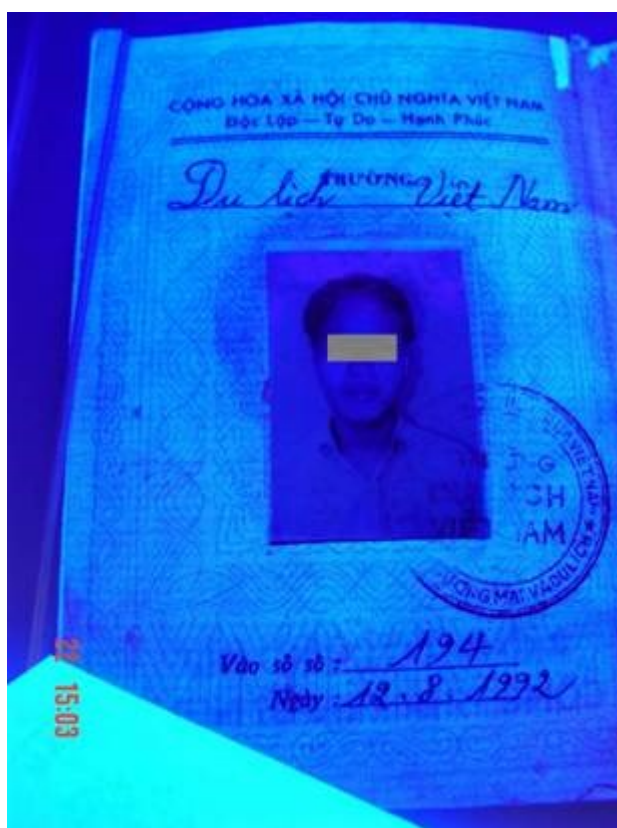
Materiál: obyčejný papír bez jakéhokoliv jištění

Podtisk: ofset

Fotografie: neintegrována- vlepená, jištěná mokrým razítkem

Vnitřní strany.

Doklad nemá žádné jištění viditelné pod UV světlem.

Zdroj: Archiv ŘSCP

VIETNAMSKÁ TURISTICKÁ ŠKOLA

Fotografie od studenta

Číslo : 194

Dne 12-08-1992

(Překlad z vietnamského jazyka)

OSVĚDČENÍ

PRO OBORNÉHO DĚLNÍKA

Vydáno pro : [REDACTED]

Datum narození : [REDACTED]

Místo narození : Ba Vi – Ha Tay

Obor : Kuchař – Hotelová Turistika

Ročník : XII od 10/1991 do 06/1992

Vyhodnocení : 3/7 Chvalitebný

Podle rozhodnutí : 112 TDL/QD

Dne 03-07-1992

Vietnamské Turistické školy

Dne 12-08-1992

Za Vietnamské Turistické školy

(Kulaté razítko a podpis ředitele)

DINH VAN DANG

Jako ředitel Vietnamské školy rozhodnutí krajského soudu
V Otařavě ze dne 6-12-1992 č. 10/SP-3888-92
Shrnutí, že tento přepis souhlasí s textem původní listiny.
Tumočníky (kromě případu) por. č. 10/SP-3888-92
V Otařavě dne 12-08-1992

22 15:02

Úřední překlad dokumentu.

Zdroj: Archiv ŘSCP

Příloha I – Strukturovaný dotazník

DOTAZNÍK č. 1: Zneužívání příjezdového cestovního ruchu Vietnamci do České republiky

Vážená kolegyně, vážený kolego,

jsem studentem oboru management cestovního ruchu na Univerzitě Jana Amose Komenského a tento dotazník je součástí méj diplomové práce s názvem „**Zneužívání příjezdového cestovního ruchu Vietnamci do České republiky**“.

Cílem tohoto dotazníku je získat informace o vašich zkušenostech s Vietnamci přijíždějící do České republiky, a to převážně v souvislosti se zneužíváním cestovních dokladů, účelu víza, či v souvislosti s jiným zneužíváním příjezdového cestovního ruchu. Dotazník se zaměřuje na způsob padělání cestovního dokladu nebo víza, směr příjezdu do ČR, souvislost se vztahem k cestovní nebo pracovní agentuře, která cizince vybavila na cestu do ČR. Výzkum je zcela anonymní a získané informace budou použity výhradně pro účely méj diplomové práce. Vyplnění dotazníku zabere zhruba 15 minut. V případě dotazů či připomínek mne prosím kontaktujte na email tomas.cervenka@pcr.cz

Děkuji vám za váš čas a ochotu.

Tomáš Červenka

POKYNY PRO VYPLŇOVÁNÍ DOTAZNÍKU

Zaškrtněte vždy jednu odpověď, která se nejvíce shoduje s Vaším názorem, zkušeností nebo pocitem. U otázky s hvězdičkou (*) je možné zaškrtnout více odpovědí.

Dotazník pro policisty zařazené na cizinecké policii ČR.

1) Jste:

- muž
- žena

2) Kolik let jste ve služebním poměru policisty/policistky ČR?

3) Kolik let sloužíte na cizinecké Policii?

4) Na kterém ICP sloužíte?

5) Jaká je Vaše zkušenost s občany Vietnamu?

- pozitivní
- negativní
- ani pozitivní, ani negativní

6) Řešil/a jste někdy Vy osobně občana Vietnamu v přestupkovém nebo trestním řízení? Pokud odpovíte ANO, pokračujte v další otázce. Pokud NE, dotazník zde pro Vás končí.

Ano

Ne

7) V jaké souvislosti jste řešil/a občany Vietnamu?(*)

- Překročená doba pobytu na území ČR.
- Fiktivní sňatek s občanem ČR.
- Přestupek na úseku dopravy.
- Trestný čin v souvislosti s výrobou a distribucí OPL.
- Předložením padělaného nebo pozměněného cestovního dokladu.
- Předložením padělaného vízového štítku.
- Jiný přestupek podle zákona č. 326 /1999 Sb.

8) Máte nějaký poznatek o cestovních/pracovních agenturách působících na území ČR? Pokud ANO, napište prosím jaké.

Ano,

Ne

9) Máte nějaké zkušenosti s osobami vietnamské národnosti, které vystupují v pozici překladatele? Pokud zaškrtnete ANO, pokračujte prosím další otázkou.

- Ano
- Ne

10) Jaké jsou Vaše zkušenosti s osobou překladatele?

- Pozitivní
- Negativní
- Ani pozitivní, ani negativní

11) Máte nějaký poznatek v souvislosti s výše uvedenou problematikou, o který jste ochotni se podělit? Pokud ano, prosím napište.

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Tomáš Červenka

Obor: Management cestovního ruchu

Forma studia: kombinovaná

Název práce: Zneužívání příjezdového cestovního ruchu Vietnamci do České republiky

Rok: 2017

Počet stran textu bez příloh: 108

Celkový počet stran příloh: 21

Počet titulů českých použitých zdrojů: 16

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 2

Počet internetových zdrojů: 6

Počet ostatních zdrojů: 5

Vedoucí práce: JUDr. PhDr. René Petráš, Ph.D.